

Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау министрлігі

ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ

ЖАҚ-БЕТ ХИРУРГИЯСЫ,

оның ішінде балалар жақ-бет хирургиясы

мамандығы

Астана 2010

АЛҒЫ СӨЗ

1 Медицина білімі және ғылымының инновациялық технологиялар Республикалық орталығы **ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ЕНГІЗГЕН.**

2 АЛҒАШ РЕТ ЕНГІЗІЛДІ.

3 **ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ** 2009 ж. қосымша білім беру стандартына сәйкес «Жақ-бет хирургиясы» мамандығы бойынша әзірленген.

3 **ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ** Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2010 жылғы 23 қарашадағы № 916 бұйрығымен бекітілген.

МАЗМҰНЫ

1. Түсіндірме жазба	6
2. Пән сағаттарын бөлу	10
3. Қайта даярлау пәндерінің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны . .	11
4. Біліктілік арттыру пәндерінің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны.	44
5. Оқу және оқыту әдістері	64
6. Клиникалық база	64
7. Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі	65

Бұл үлгілік оқу бағдарламасын Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

1 Түсіндірме жазба

Кіріспе

Мамандандырылған жәрдем көрсетудің дамуы Қазақстан денсаулық сақтау жүйесі дамуының басым бағытына жатады, ол бағдарлама құжаттарының негізінде басты көрініс алады («Денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының заңы, Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау ісін реформалау мен дамытудың 2005 – 2010 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы).

Қазақстан халқы денсаулығындағы қолайсыз үрдістердің туындауы халықтың өмір сүру сапасының төмендігіне, денсаулық сақтау саласының мемлекеттік емес секторларының ерекшелігіне, халықтың өмір сүру деңгейінің төмендігіне, мамандандырылған медициналық жәрдем көрсету ұйымдарының материалды-техникалық базамен жабдықталуының қанағаттанарлықсыз күйде болуына, хирург-мамандармен толық қамтамасыз етудің жеткіліксіздігіне байланысты болып отыр, сондықтан соған сәйкес медициналық қызметті оптимизациялау жолымен қосымша және терең зерттеуді талап етеді. Осы мәселе жақ-бет хирургиясы сияқты мамандандырылған хирургиялық жәрдем көрсету аймағында кең көрініс табады. Бұл аймақ хирургиялық жәрдем көрсетуді ұйымдастыруды жүзеге асыру бойынша көптеген әдістемелік өңдеулерге қарамастан ұйымдастыру-әдістемелік талдаулардан шет қалуда. Себебі, жақ-бет хирургиясын жеке мамандық ретінде емес стоматологиялық және оториноларингологиялық қызмет көрсету саласына жатқызып келді.

Хирургиялық стоматологиялық аурулармен сырқаттанатын науқастар саны азаяр емес. Мұрын сүйектері мен төменгі жақсүйектердің сынуы бассүйек жаракатының ішінде жетекші орын алады. Балаларда жақ-бет аймағының одонтогенді және ірінді-қабыну аурулары санының бірден өскені байқалады. Жақ-бет аймағының кемістіктерімен және деформацияларымен сырқаттанатын науқастарды оңалту қалпына келтіру хирургиясындағы өзекті мәселелердің бірі. Операцияның замануи әдістерін енгізу хирургтардың арнайы дайындығын, хирургияны құнды жоғары деңгейлі технологиялармен қамтамасыз етуді талап етеді, бұл дегеніміз осы категориядағы науқастарды оңалтуға кететін шығындардың көбеюін тудырады. Жақ-бет аймағының қалпына келтіру хирургиясының бейін бөлімшелерінде жақ-бет хирургиясы аймағында мамандандырылған жәрдем көрсете алатын, кадрларды дайындайтын жүйе құру науқастарды

Пәннің мақсаты: тандармандар дәлелдемелі медицинаның замануи принциптеріне сәйкес жақ-бет хирургиясы бойынша науқастарға білікті медициналық жәрдем көрсету үшін қажетті жаңа теориялық білімді және кәсіби іскерлік пен машықтарды жетілдіру.

Пәннің міндеттері:

- жақ-бет хирургиясындағы кең таралған аурулар мен шұғыл жағдайлар кезінде халыққа шұғыл жәрдем көрсету үшін жүргізілетін негізгі медициналық емдеу-

7 Список рекомендуемой литературы*

На русском языке

основная:

1. Тимофеев А.А. Основы челюстно-лицевой хирургии, 2007.- 1024 с.
2. Дентальная имплантология. Параскевич. – М.: 2006-400с.
3. Дифференциальная диагностика хирургических заболеваний ЧЛЮ. Муковозов. – М.: 2002-240 с.
4. Заболевания височно-нижнечелюстного сустава Безруков. – М: 2002-48с.
5. Клиническая оперативная челюстно-лицевая хирургия. Балин. – СПб.: 2005-574 с.
6. Краткий курс лекций по хирургической стоматологии и ЧЛХ. Рузин. – Киев. 2006-232 с.

дополнительная:

1. Безруков В.М. Амбулаторная хирургическая стоматология. Москва: 2002-75 с.
2. Бернадский Ю.И. Основы челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии.: 2003-416 с.
3. Основы челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии. Бернадский. – М.: 2003-416 с.
4. Семенов Г.М. Современный хирургический инструментарий. – СПб.: Питер, 2006.- 352 с.
5. Деформации лицевого черепа. Безруков. – М.: 2005-312 с.

На казахском языке

основная:

1. Уразалин Ж.Б., Тулеуов К.Т. Хирургиялық стоматология (Учебник на казахском языке). – Алматы, 1998,- С.368.
2. Құраш А.Ғ. – Бастың және мойынның клиникалық анатомиясы. Оқулық I том. – Қарағанды 2006-277 бет.
3. Сағындықов Х.Л., Ревюк И.С., Айтбаев Ж.Ж. Стоматологиялық тәжірибедегі қауіпті жағдайлар мен бет-жақ аймағының жедел қабыну аурулары және жаракаттары кезінде көрсетілетін жедел көмектер: Оқу әдістемелік нұсқау. – Астана: ГТАО, 2006.-118 бет.
4. Талимов К.К., Атабаев С.А. – Пародонт ауруларын хирургиялық жолмен емдеу тәсілдері. - Оқу әдістемелік нұсқау. – Алматы 2002.
5. Сағындықов Х.Л., Ревюк И.С., Айдаров Ғ.Ж., Кожакөв Б.Б. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінде стоматологиялық көмекті ұйымдастыру. Әдістемелік нұсқау. – Алматы 2004.

5 Методы обучения и преподавания

Лекции: обзорные, проблемные.

Семинары и практические занятия: курация больных, ведение медицинской документации, работа в различных подразделениях лечебно-профилактических организаций, участие в обходах, разбор тематических больных, работа в малых группах, дискуссии, презентации, обратная связь, организация научно-практических конференций.

Самостоятельная работа слушателя (СРС): курация больных в палатах, на амбулаторном приеме и на дому, работа в различных подразделениях лечебно-профилактических организаций, работа с учебно-научной литературой и контрольно-измерительными средствами, написание историй болезни, подготовка презентаций, закрепление навыков в учебно-клиническом центре на фантомах и муляжах, формирование портфолио.

6 Клиническая база

Организации амбулаторные и стационарные стоматологического профиля, отделения челюстно-лицевой хирургии, отделения функциональной диагностики, клинические лаборатории, приемный покой стационаров, станции скорой неотложной помощи.

диагностикалық және профилактикалық әрекеттерде машықтарын бекіту;

- адам және оның отбасы тіршілігінде саламатты өмір салтын қалыптастыру принциптері мен әдістерін құру;

- жақ-бет хирургиясы жағдайында сараптамалық, сауықтыру, профилактикалық, емдеу-диагностикалық және оңалту шараларын өткізу кезінде дәрігерлік этика мен деонтология талаптарын сақтауға үйрету;

- дәлелдемелі медицина принциптерінің негізінде кәсіби шешім қабылдауды үйрету;

- халықпен, әріптестермен, әлеуметтік жұмыс қызметкерлерімен қарым-қатынас кезінде соған сәйкес коммуникативті машықтарды жетілдіру;

- өз жұмысын ұйымдастыру барысында менеджмент принциптерін қабылдауға үйрету;

- өз кәсіби жұмысының барысында үздіксіз кәсіби білім алуға, өз білімі мен машығын жетілдіруге машықтандыру;

- МСАЖ жағдайында науқастарды жүргізу кезінде қажетті деонтология, моральды-этикалық және құқықтық мәдениет машықтарын жетілдіруге үйрету;

- альтруизм, рахымдылық, көңіл білдіру, жауапкершілік, шыншылдық сияқты кәсіби құндылықтарды ұстауды дамыту және құпиялық принциптерін сақтауға үйрету;

- бір командада жұмыс істеу және лидерлік сапа машығын бекітуге үйрету.

Білім берудің түпкілікті нәтижелері

Тыңдарман:

- республикада жақ-бет хирургиялық жәрдемді, жедел және шұғыл жәрдем көрсету жұмыстарын ұйымдастырудың жалпы мәселелерін;
- негізі аурулардың этиологиясын, патогенезін, клиникалық симптоматикасын, олардың профилактикасын, диагностикасын, емдеу принциптерін, жақ-бет хирургиясының клиникасындағы шекаралық жағдайлардың клиникалық симптоматикасын;
- шұғыл жағдайлар, хирургиялық аурулар, жақ-бет аймағының жарақаттары кезіндегі диагностикалау мен шұғыл жәрдем көрсету негіздерін;
- реаниматология негіздерін: қанайналымның кенеттен тоқтауы, жіті тыныс алу жеткіліксіздігі, аллергиялық, комалық жағдайлар, үсу, суға бату және электрлі жарақаттар кезіндегі жүргізілетін реанимацияның негізгі әдістерін;
- госпитальға дейінгі кезеңде қолданылатын жалпы және жергілікті анестезияның негіздерін;
- жіті аурулар, бас жарақаттары, бассүйектің бет бөлімінің, мойынның, кеуденің, құрсақ қуысы ағзаларының, тірек-қимыл аппаратының, нерв жүйесінің жарақаттары, құлақ, тамақ және мұрынның жіті аурулары мен жарақаттары, термиялық зақымданулар, экзогенді жіті уланулар, ауыз қуысы мен тістің аурулары мен жарақаттары кезіндегі диагностика мен шұғыл жәрдем көрсету негіздерін білуі тиіс.

Резидент:

- хаттамаға сәйкес жақ-бет патологиясымен сырқаттанатын науқастарды тексеру кезінде қажетті зертханалық және аспаптық әдістерді тағайындауды;
- эндоскопиялық, рентгенологиялық және ультрадыбысты зерттеу әдістерінің, МРТ, КТ мәліметтерін түсіндіруді;
- зерттеудің зертханалық әдістерінің нәтижелерін түсіндіруді;
- хаттамаларға сәйкес саралау диагностикасын өткізуді, клиникалық диагнозды негіздеуді, адекватты терапияны тағайындауды;
- жақ-бет аймағының зақымдануы кезінде жүргізілетін реанимациялық шаралардың көлемі мен реттілігін анықтауды, шұғыл жәрдем көрсетуді;
- жақ-бет аймағының патологиясымен сырқаттанатын науқастардың шұғыл хирургиялық ауруларын, қабылдау бөлімінде және госпитальға дейін науқастардың өміріне қауіп төнетін жағдайларды;
- жақ-бет аймағының патологиясымен сырқаттанатын науқастарды операция алдында адекватты дайындауды, науқасты операциядан кейін күтім жасауды;
- шұғыл операциялық әрекеттердің көрсетімдері мен қарсы көрсетімдерін анықтауды;
- жақ-бет аймағының патологиясы бар науқастарға жүргізілетін гемотрансфузия көрсетімдері мен қарсы көрсетімдерін анықтауды, өткізу ережелерін, гемотрансфузиялық асқинулардың симптоматикасын және оларды емдеу әдістерін;
- жақ-бет аймағының аурулары бар науқастарға және сау адамдарға диспансеризация өткізуді;
- жақ-бет аймағына жасалатын әртүрлі хирургиялық әрекеттер кезінде жергілікті жансыздандырудың барлық түрлерін өткізуді;
- денсаулық сақтау заңнамасында қарастырылған медициналық құжаттамаларды рәсімдеуді **үйреніп алуы қажет.**

Резидент:

- жергілікті жансыздандырудың, соның ішінде жергілікті шеткі анестезияның барлық түрін жасауға;
- тісті алып тастаудың типтік операциясын орындауға;
- тісті алып тастаудың атипиялық операциясын орындауға;
- тіс түбірінің ұшын резекциялау операциясын жасауға;
- альвеолоэктомия (экзостоздар кезінде) операциясын жасауға;
- төменгі үшінші маляр аймағындағы капюшонды кесіп алу операциясын орындауға;
- тісті алып тастағаннан кейінгі кеткен қанды тоқтатуға;
- альвеолитті емдеуге;
- периостотомияны жасауға (сүйектің сыртқы қабығының астындағы абсцесс);
- сілемейбездің түтіктерін сүңгілеуге;
- төменгі жақсүйектің шығып кеткен буындарын қалпына келтіруге;
- жарақат кезінде шығып кеткен тісті орнына келтіруге және бекітуге;

4	Пластика бровей, в том числе у детей	Пластика бровей на скрытой сосудистой ножке. Пластика брови лоскутом на ножке с другой брови. Пластика брови лоскутом на открытой ножке из волосистой части головы.
5	Пластика век, в том числе у детей	Пластические операции при рубцовых деформациях век путем перемещения треугольных лоскутах. Устранение рубцового выворота век перемещением лоскута на ножке с соседних участков. Устранение выворота нижнего века при помощи свободной пересадки расщепленного трансплантата. Формирование века из кожно – жирового трансплантата на ножке. Блефаропластика.
6	Хирургическое лечение возрастных изменений лица	Традиционная подтяжка тканей лица fase –lift. Эндоскопическая подтяжка лица. Коррекция носа – губной складки.
7	Оперативные методы лечения при врожденных расщелинах верхней и нижней губы, в том числе у детей	Хейлопластика. Способы хейлопластики. Техника выполнения операции. Предоперационная подготовка больных. Послеоперационный уход. Ошибки при проведении операции. Осложнения после операции. Инструментарий и шовный материал. Профилактика осложнений.
8	Операции при деформациях губ, в том числе у детей	Операция при двойной губе. Операция при утолщенных губах. Операция при отвисшей нижней губе. Операция при укороченной уздечке губы. Операции при микростоме, макростоме.
9	Операции на носу, в том числе у детей	Ринопластика при седловидном носе. Ринопластика при горбатом носе. Ринопластика при широком носе. Ринопластика при искривленном носе. Ринопластика свободной пересадкой части ушной раковины. Ринопластика лоскутом на ножке со лба. Тотальная ринопластика филатовским стеблем. Устранение глубоких атрезий в полости носа.
10	Операция при параличе мимических мышц	Миопластика лоскутом из височной мышцы. Миопластика лоскутом из собственно-жевательной мышцы. Комбинированная мио – и фасциопластика. Статистическое подвешивание парализованных частей лица.
11	Восстановительные операции при повреждениях лицевого нерва	Метод выделения ствола лицевого нерва из фаллопиевого канала с применением микрохирургической техники. Транспозиция веточки лицевого нерва.
Всего: 60 часов		

4.10 Примерный план и содержание тематики компонента по выбору. «Эстетическая хирургия»

4.10.1 Примерный план лекций

№	Тема
1	Общие принципы пластических операций. Хирургическая анатомия лицевого нерва и мимических мышц.
2	Принципы планирования и методы проведения восстановительных операций на ушной раковине, бровях, веках и при деформациях носа, в том числе у детей.
3	Принципы планирования и методы проведения восстановительных операций при возрастных изменениях лица.
4	Принципы планирования и методы проведения восстановительных операций при врожденных и приобретенных дефектах и деформациях губы и неба, в том числе у детей.
5	Принципы планирования и методы проведения восстановительных операций при повреждениях мимических мышц, лицевого нерва, в том числе у детей.
6	Принципы планирования и методы проведения контурной пластики, в том числе у детей.
Всего: 12 часов	

4.10.2 Примерный план практических занятий

№	Тема	Содержание
1	Анатомо-физиологические особенности тканей лица	Особенности кожи лица. Иннервация и кровоснабжение. Лимфатическая система и мускулатура лица.
2	Особенности обеспечения пластических операций в челюстно-лицевой области	Планирование пластических операций. Виды пластических операций. Определение силовых линий. Подготовка операционного поля. Скальпели и приемы пользования ими. Техника планирования и выполнения разрезов. Требования атравматизма краёв раны. Гемостаз. Выбор шовного материала и иглы. Техника наложения швов.
3	Восстановительно-реконструктивные операции на ушной раковине, в том числе у детей	Классификация дефектов и деформаций ушных раковин. Исправление врожденных деформации ушных раковин. Операции при чрезмерно отстоящих и уплощенных ушных раковинах (лопоухость). Формирование ушной раковины при недоразвитии ее. Восстановление приобретенных дефектов и деформаций ушных раковин.

- сынықтар кезінде жақсүйектерді уақытша иммобилизациялауға;
- жақсүйек сынықтарын сымды шендеуіштермен бекітуге;
- жұмсақ тіндер кемістігі жоқ жақ-бет аймағының беткей жарақаттарын хирургиялық өңдеуге;
- жақ-бет аймағының зақымданулары кезінде ауыз қуысын гигиеналық өңдеуге;
- жақ-бет аймағының зақымдануларымен сырқаттанатын науқастарды тамақтандыруға;
- кистотомия операциясын орындауға;
- кистозектомия операциясын орындауға;
- беттегі, ауыз қуысындағы беткей орналасқан ісіктерді (папиллома, фиброма) алып тастауға, биопсия алуға;
- тілдің және жоғарғы еріннің қысқа жүгеншігі кезінде операция жасауға;
- сабақшалы қиындыны қолданумен жақ-бет аймағын қалпына келтіру пластикалық операцияларды орындауға;
- жақ-бет аймағындағы тіндерді еркін жамауға: сүйектерді, шеміршектерді еркін жамауға;
- жақсүйектердің туа біткен және жүре пайда болған ақауларын, деформацияларын жоюға, дистракциялық және компрессиялық әдістерді орындауға;
- стоматологиялық имплантацияларға: имплантацияның бір және екі кезеңді әдістерін орындауға;
- жақсүйекасты сілекейбездің экстирпациясын орындауға;
- төменгі жақсүйектің операциядан кейінгі кемісітігін жамау кезінде сүйек ауто-трансплантанттарын еркін ауыстырып салуға;
- ұрттағы эпидермальдық кистаны алып тастауға;
- трахеостомияны орындауға;
- жақ-бет аймағының және мойынның іріңді лимфадениті мен аденофлегмонасын ашуға;
- жақ-бет аймағының қатерлі және қатерсіз ісіктерін алып тастауға және тіндерді бір кезеңмен қалпына келтіруге;
- остеосинтездің замануи әдістерін қолдана отырып бет қаңқасының сынықтарын емдеуге;
- бет қаңқасының сүйектеріне жасалатын қалпына келтіру операцияларына: донор аймағынан тері-бұлшықет-сүйек кескіндерін қолдана отырып бассүйектің, беттің жоғарғы, ортаңғы және төменгі аймақтарының жарақаттан кейінгі деформацияларын жоюға;
- толық және жартылай ақаулар кезінде құлақ қалқанын қалпына келтіруге;
- жоғарғы ерін мен тандайдың туа біткен қоянжырығын емдеуге;
- жоғарғы және төменгі жақсүйектің альвеолярлы өсінділерін қалпына келтіруге;
- жергілікті тіндерді қолдана отырып жоғарғы және төменгі қабақты қалпына келтіру операциясын (блефаропластика) жасауға;
- көрші жатқан тіндерді (ротациялық кескінді) қолдана отырып бастың шаш бөліміндегі үлкен ақауларды жоюға;

- толық және жартылай кемістіктер кезінде мұрынды қалпына келтіруге, мұрынның пішіні өзгерген жағдайда операция (ринопластика) жасауға;
- бет нервінің тармақтарын сақтай отырып шықшытбезді алып тастауға;
- көз жасы жолдарын қалпына келтіру операциясын жасауға;
- қозғалмайтын және баяу қозғалатын төменгі жақсүйектің функциясын қалпына келтіруге;
- тістіүйістің бұзылуымен (ортогнатика) байланысты төменгі және жоғарғы жақсүйекке ортодонтиялық емдеумен қатар операция жасауға;
- бет пропорциясы бұзылған жағдайда бет қаңқасына сүйек-пластикалық операция жасауға;
- одонтогенді абсцесстерді, беттің және мойынның флегмоналарын ашуға машықтануы қажет.

2 Пән сағаттарын бөлу

Қайта даярлау

Пәндер	Аудиториялық сағаттар			ТӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сағаттар	
Стационардағы жақ-бет хирургиясы	288	36	252	144
Амбулатория-емханадағы жақ-бет хирургиясы	216	32	184	108
Сағаттардың жалпы саны	504	68	436	252

Біліктілік арттыру

Тақырыбы	Аудиториялық сағаттар			ТӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сағаттар	
Жақ-бет хирургиясының өзекті мәселелері	72	12	60	36

3	Принципы планирования и методы проведения дентальной имплантации у детей.
Всего: 12 часов	

4.9.2. Примерный план практических занятий

№	Тема	Содержание
1	Поднадкостничная имплантация	Показания. Противопоказания. Местная диагностика. Подготовка к хирургическому этапу. Методика установления поднадкостничных имплантатов. Осложнения и их лечение.
2	Внутрикостно-поднадкостничная имплантация	Показания. Противопоказания. Местная диагностика. Подготовка к хирургическому этапу. Методика установления внутрикостно-поднадкостничных имплантатов. Осложнения и их лечение.
3	Чрескостная имплантация	Показания. Противопоказания. Местная диагностика. Подготовка к хирургическому этапу. Методика установления чрескостных имплантатов. Осложнения и их лечение.
4	Рамусная имплантация	Показания. Противопоказания. Местная диагностика. Подготовка к хирургическому этапу. Методика установления рамусных имплантатов. Осложнения и их лечение.
5	Внутрислизистая имплантация	Показания. Противопоказания. Местная диагностика. Подготовка к хирургическому этапу. Методика установления внутрислизистых имплантатов. Осложнения и их лечение.
6	Подслизистая имплантация	Показания. Противопоказания. Местная диагностика. Подготовка к хирургическому этапу. Методика установления подслизистых имплантатов. Осложнения и их лечение.
7	Дентальная имплантация у детей	Внутрикостные имплантаты зубов. Виды. Показания. Противопоказания. Местная диагностика. Подготовка к хирургическому этапу. Методика установления внутрикостных имплантатов плоской и круглой формы. Осложнения и их лечение.
Всего: 60 часов		

	губы, в том числе у детей	Инструментарий и шовный материал. Профилактика осложнений.
5	Операции при врожденных деформациях губ, в том числе у детей	Операция при двойной губе. Операция при утолщенных губах. Операция при отвисшей нижней губе. Операция при укороченной уздечке губы. Операции при микростоме, макростоме.
6	Пластика губ при приобретенных дефектах и деформациях, в том числе у детей	Операции устранение рубцов на верхней и нижней губе со свободной пересадкой расщепленного кожного трансплантата. Пластика губы лоскутом на ножке, взятым с другой губы. Пластика губ лоскутом на двух ножках. Пластика губ и подбородка филатовским стеблем.
7	Оперативные методы лечения при врожденных расщелинах твердого и мягкого неба, в том числе у детей	Ураностафилопластика. Способы ураностафилопластики. Техника выполнения операции. Предоперационная подготовка больных. Послеоперационный уход. Ошибки при проведении операции. Осложнения после операции. Инструментарий и шовный материал. Профилактика осложнений.
8	Пластика неба при дефектах, возникающих после уранопластики, в том числе у детей.	Закрытие дефекта неба местными тканями. Пластика неба филатовским стеблем. Фарингопластика.
9	Контурная пластика дефектов лица	Контурная пластика дефектов лица Филатовским стеблем. Свободная пересадка жира. Контурная пластика хрящем. Контурная пластика вкладышами из пластмассы.
Всего: 60 часов		

4.9 Примерный план и содержание тематики компонента по выбору. «Дентальная имплантация. Выбор конструкции импланта. Методика имплантации»

4.9.1 Примерный план лекций

№	Тема
1	Диагностика и показания к дентальной имплантации.
2	Принципы планирования и методы проведения дентальной имплантации у взрослых.

3 Қайта даярлау пәндерінің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

3.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
Стационардағы жақ-бет хирургиясы	
1	Жақ-бет хирургиясындағы асептика мен антисептиканың қазіргі принциптері.
2	Жақ-бет аймағындағы хирургиялық операциялар, түрлері.
3	Жақ-бет аймағына жасалатын операциялар кезіндегі жансыздандыру түрлері мен оларды қолдану түрлері, балалардағы ерекшеліктері.
4	Жақ-бет аймағындағы абсцесстер мен флегмоналар. Іріңді инфекциялардың таралу жолдары.
5	Одонтогенді синуситтер. Жүргізу тәсілі.
6	Сілекей-тас ауруы, оның ішінде балалардағы. Жүргізу тәсілі.
7	Жақ-бет аймағы мен мойындағы лимфадениттер мен аденофлегмоналар, оның ішінде балалардағы.
8	Жақ-бет аймағының жарақаттан зақымдануы кезіндегі асқынулар, олардың емі мен алдын алу, оның ішінде балалардағы.
9	Сілекейбездің қатерлі және қатерсіз ісіктері, оның ішінде балалардағы.
10	Жақ-бет аймағындағы туа біткен және жүре пайда болған ақаулар мен деформациялар.
11	Жақ-бет аймағына жасалатын қалпына келтіру операциялары.
12	Жақсүйектердің жүре пайда болған және туа біткен кемістіктері мен деформациялары, оның ішінде балалардағы.
13	Жақсүйек кемістіктері мен деформацияларын дистракциялық және компрессиялық емдеу әдістері, балалардағы ерекшеліктері.
13	Трансплантациялау принциптері мен әдістері, балалардағы ерекшеліктері.
14	Үш тармақты және бет нервтерінің аурулары мен зақымдануын кешенді жолдармен емдеудегі хирургиялық әдістер, балалардағы ерекшеліктері.
15	Стоматологиялық имплантация: көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері, имплантаттар түрлері. Имплантацияға науқастарды дайындау. Стоматологиялық имплантациядан кейін науқастарды қадағалау, балалардағы ерекшеліктері.
16	Операциялық емдеудің инновациялық әдістері. Эндовидеохирургия, телемедицина.
17	Жақ-бет хирургиясындағы реконструктивті-қалпына келтіру операциялары, оның ішінде балалардағы.

18	Жартылай және толық кемістіктер кезінде құлақ қалқанын қалпына келтіру, оның ішіндегі балалардағы кемістіктер.
19	Жоғарғы ерін мен тандайдың туа біткен қоянжырығын емдеу, балалардағы ерекшеліктері.
20	Жергілікті тіндерді қолдану арқылы жоғарғы және төменгі қабақтардың қалпына келтіру операциялары (блефаропластика), оның ішіндегі балалардағы.
21	Мұрын пішіні өзгерген кезде жасалатын операциялар (ринопластика), балалардағы ерекшеліктері.
22	Беттің пропорциясы бұзылған кезде бет қаңқасына жасалатын сүйек-пластикалық операциялар, балалардағы ерекшеліктері.
23	Мимикалық бұлшықеттердің кимылы бұзылған кезде жасалатын қалпына келтіру операциялары; бет нервiнiң зақымдануы (салдану, әртүрлі парездер) кезінде микрохирургиялық техниканы қолдану арқылы жасалатын операциялық ем.
Барлығы: 36 сағат	
Амбулатория-емханадағы жақ-бет хирургиясы	
1	ҚР амбулатория-емханалық қызметті ұйымдастыру. Госпитальға дейінгі кезеңде стоматологиялық, жақ-бет хирургиялық жәрдем көрсетуді ұйымдастырудың негізгі принциптері.
2	Қазіргі жағдайларда стационардың орнын басатын технологиялар.
3	Ауыз қуысының, тістің, қызылиектің жіті хирургиялық патологиялары кезінде, соның ішінде балаларда дәлелдемелі медицина тұрғысынан көрсетілетін дәрігер әрекеті.
4	Беттің жұмсақ тіндерінің жіті хирургиялық патологиялары кезінде, соның ішінде балаларда дәлелдемелі медицина тұрғысынан көрсетілетін дәрігер әрекеті.
5	Жоғарғы және төменгі жақсүйектің, иектің жіті хирургиялық патологиялары кезінде, соның ішінде балаларда дәлелдемелі медицина тұрғысынан көрсетілетін дәрігер әрекеті.
6	Мойынның иектің жіті хирургиялық патологиялары кезінде, соның ішінде балаларда дәлелдемелі медицина тұрғысынан көрсетілетін дәрігер әрекеті.
7	Құлақмаңы аймағының жіті хирургиялық патологиялары кезінде, соның ішінде балаларда дәлелдемелі медицина тұрғысынан көрсетілетін дәрігер әрекеті.
8	Қантамырлардың жіті хирургиялық патологиялары кезінде (жіті флеботромбоздар, тромбофлебиттер, артерия эмболиясы), соның ішінде балаларда дәлелдемелі медицина тұрғысынан көрсетілетін дәрігер әрекеті.

4.8 Примерный план и содержание тематики компонента по выбору. «Восстановительные пластические операции на лице»

4.8.1 Примерный план лекций

№	Тема
1	Анатомо-физиологические особенности тканей лица. Общие принципы пластических операций.
2	Принципы планирования и методы проведения восстановительных операций на ушной раковине, бровях, веках и при деформациях носа, в том числе у детей.
3	Принципы планирования и методы проведения восстановительных операций при возрастных изменениях лица.
4	Принципы планирования и методы проведения восстановительных операций при врожденных и приобретенных дефектах и деформациях губы и неба, в том числе у детей.
5	Принципы планирования и методы проведения восстановительных операций при повреждениях мимических мышц, лицевого нерва, в том числе у детей.
6	Принципы планирования и методы проведения контурной пластики, в том числе у детей.
Всего: 12 часов	

4.8.2 Примерный план практических занятий

№	Тема	Содержание
1	Операция при параличе мимических мышц	Миопластика лоскутом из височной мышцы. Миопластика лоскутом из собственно-жевательной мышцы. Комбинированная мио – и фасциопластика. Статистическое подвешивание парализованных частей лица.
2	Восстановительно-реконструктивные операции на ушной раковине, в том числе у детей	Классификация дефектов и деформаций ушных раковин. Формирование ушной раковины при недоразвитии ее. Восстановление приобретенных дефектов и деформаций ушных раковин.
3	Хирургическое лечение возрастных изменений лица	Традиционная подтяжка тканей лица fase –lift. Эндоскопическая подтяжка лица. Коррекция носо – губной складки.
4	Оперативные методы лечения при врожденных расщелинах верхней и нижней	Хейлопластика. Способы хейлопластики. Техника выполнения операции. Предоперационная подготовка больных. Послеоперационный уход. Ошибки при проведении операции. Осложнения после операции.

17	Аллопластика височно-нижнечелюстного сустава при деформирующем артрозе, в том числе у детей	Показания. Предоперационная подготовка. Методика операции. Послеоперационный уход. Ошибки и осложнения. Профилактика.
18	Аллопластика височно-нижнечелюстного сустава при анкилозе, в том числе у детей	Показания. Предоперационная подготовка. Методика операции. Послеоперационный уход. Ошибки и осложнения. Профилактика.
19	Аллопластика височно – нижнечелюстного сустава при переломах мышечкового отростка нижней челюсти, в том числе у детей	Показания. Предоперационная подготовка. Методика операции. Послеоперационный уход. Ошибки и осложнения. Профилактика.
20	Аллопластика височно – нижнечелюстного сустава при удалении опухолей, диспластических процессах и концевых дефектах нижней челюсти, в том числе у детей	Показания. Предоперационная подготовка. Методика операции. Послеоперационный уход. Ошибки и осложнения. Профилактика.
21	Реабилитация больных после аллопластика височно-нижнечелюстного сустава, в том числе у детей	Лекарственная терапия, физиотерапия, миогимнастика, массаж, лечебная физкультура, ортопедическое и ортодонтическое лечение.
22	Контурная пластика дефектов лица	Контурная пластика дефектов лица Филатовским стеблем. Свободная пересадка жира. Контурная пластика хрящем. Контурная пластика вкладышами из пластмассы.
Всего: 60 часов		

9	Ауыздың, мұрынның, көздің, бастың шаш бөлімінің соғылуы, жарақаттары, жануарлар тістеп алған жарақаттар, үсу, күй кезінде, соның ішінде балаларда дәлелдемелі медицина тұрғысынан көрсетілетін дәрігер әрекеті.
10	Бассүйектің бет бөліміндегі сүйектердің, жоғарғы және төменгі жақ сүйектердің, буындардың сынықтары кезінде, соның ішінде балаларда дәлелдемелі медицина тұрғысынан көрсетілетін дәрігер әрекеті.
11	Жарақаттық остеомиелит кезінде, соның ішінде балаларда дәлелдемелі медицина тұрғысынан көрсетілетін дәрігер әрекеті.
12	Буынның шығуы, ойнамалы шығуы кезінде, соның ішінде балаларда дәлелдемелі медицина тұрғысынан көрсетілетін дәрігер әрекеті.
13	Бет нервiнiң зақымдануы кезінде дәлелдемелі медицина тұрғысынан көрсетілетін дәрігер әрекеті.
14	Балалардағы туа біткен қисықмойын кезінде дәлелдемелі медицина тұрғысынан көрсетілетін дәрігер әрекеті.
15	Зақымданған тісті, ауыз қуысындағы, жұтқыншақтағы, сыртқы есту жолындағы, мұрын қуысындағы бөгде денелерді, соның ішінде балаларда дәлелдемелі медицина тұрғысынан оларды анықтау және алып тастау.
16	Көру ағзаларының жарақаттары, көз маңындағы гематомалар, сынықтар мен мұрын сынықтары кезінде, соның ішінде балаларда дәлелдемелі медицина тұрғысынан көрсетілетін дәрігер әрекеті.
Барлығы: 32 сағат	

3.2 Практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

№	Тақырыбы	Мазмұны
Стационардағы жақ-бет хирургиясы		
1	Жақ-бет хирургиясындағы асептика мен антисептиканың қазіргі принциптері	Хирург қолын және операциялық блокты дайындау. Құрал-жабдықтарды және таңу материалдарын дезинфекциялау және зарарсыздандыру. Хирург-стоматолог практикасындағы антисептикалық ерітінділер. Қолды гигиеналық және хирургиялық өндеудің қазіргі әдістері, операция жасайтын аймақты өндеуге арналған қазіргі антисептиктер, химиялық, физикалық дезинфекциялар варианттары және зарарсыздандыру, ОЗБ жабдықтау, кадрлармен толықтыру, зарарсыздандыру алдындағы дайындық.

2	Жақ-бет аймағындағы жансыздандыру түрлері, балалардағы ерекшеліктері	Жансыздандыру түрлері, жақ-бет аймағына жасалатын операциялар кезінде оларды қолдану көрсетімдері, балалардағы ерекшеліктері. Хирургиялық стоматологияда ауырсыну мәселелерін шешу. Ауырсыну туралы түсінік. Жансыздандыруды жүргізу кезінде дәрігердің алдында кездесетін мәселелері. Жансыздандырудың принциптері.
3	Жалпы жансыздандыруды жүргізу ерекшеліктері	Науқастарды наркозға дайындау және көрсетімдері. Жалпы жансыздандыруды орындау жағдайлары (атаралгезия, нейролептаналгезия, ине шаншып емдеу, электроаналгезия). Жалпы соматикалық патологиялармен сырқаттанатын науқастарда, жүкті әйелдерде, емізетін әйелдерде анестезияны жүргізу ерекшеліктері. Жалпы жансыздандырумен хирургиялық әрекеттерді орындауға науқастарды іріктеу. Емхана жағдайында қысқа уақытты интубациялық емес наркоздарды және стационарда интубациялық наркозды жүргізу мүмкіншіліктері. Жалпы жансыздандыру көрсетімдері, жалпы жансыздандыруды жүргізу алдында науқастарды клиникалық және параклиникалық тексеру. Балаларда жалпы жансыздандыруды жүргізу ерекшеліктері.
4	Жергілікті жансыздандыру	Жергілікті жансыздандыруға арналған аспаптар. Хирургиялық стоматологиядағы жергілікті анестетиктер. Хирургиялық стоматологиядағы инфильтрациялық анестезиялар. Төменгі жақсүйекке ауыз қуысы арқылы жасалатын өткізгіштік анестезия. Төменгі жақсүйек нервінің тармақтарына ауыздан тыс жасалатын өткізгіштік анестезия. Жоғарғы жақсүйекке ауыз қуысы арқылы жасалатын өткізгіштік анестезия. Жоғарғы жақсүйек нервіне ауыздан тыс жасалатын анестезия. Балаларда қолданылатын жергілікті анестезияның ерекшеліктері.
5	Жақ-бет хирургиясындағы жергілікті анестезияның асқынулары	Төменгі жақсүйекке жасалатын инъекциялық жансыздандырудың шайнау бұлшықеттерінің, төменгі жақсүйек нервінің және оның тармақтарының зақымдануымен көрініс табатын жергілікті асқынулар. Жоғарғы жақсүйекке жасалатын инъекциялық жансыздандырудың қан тамырлардың, жоғарғы жақсүйек нервінің және оның тармақтарының зақымдануымен көрініс табатын жергілікті асқынулар. Профилактикасы, емі. Жақ-бет аймағына жасалатын анестезия кезінде туындайтын

9	Хирургическое лечение возрастных изменений лица	Традиционная подтяжка тканей лица fase –lift. Эндоскопическая подтяжка лица. Коррекция носа – губной складки.
10	Оперативные методы лечения при врожденных расщелинах верхней и нижней губы, в том числе у детей	Хейлопластика. Способы хейлопластики. Техника выполнения операции. Предоперационная подготовка больных. Послеоперационный уход. Ошибки при проведении операции. Осложнения после операции. Инструментарий и шовный материал. Профилактика осложнений.
11	Операции при врожденных деформациях губ, в том числе у детей	Операция при двойной губе. Операция при утолщенных губах. Операция при отвисшей нижней губе. Операция при укороченной уздечке губы. Операции при микростоме, макростоме.
12	Пластика губ при приобретенных дефектах и деформациях, в том числе у детей	Операции устранение рубцов на верхней и нижней губе со свободной пересадкой расщепленного кожного трансплантата. Пластика губы лоскутом на ножке, взятым с другой губы. Пластика губ лоскутом на двух ножках. Пластика губ и подбородка филатовским стеблем.
13	Оперативные методы лечения при врожденных расщелинах твердого и мягкого неба, в том числе у детей	Ураностафилопластика. Способы ураностафилопластики. Техника выполнения операции. Предоперационная подготовка больных. Послеоперационный уход. Ошибки при проведении операции. Осложнения после операции. Инструментарий и шовный материал. Профилактика осложнений.
14	Пластика неба при дефектах, возникающих после урано-пластики, в том числе у детей	Закрытие дефекта неба местными тканями. Пластика неба филатовским стеблем. Фарингопластика.
15	Костная пластика	Показания. Подготовка больного. Методика взятия костного трансплантата. Осложнения. Ошибки. Профилактика.
16	Аллопластика височно – нижнечелюстного сустава, в том числе у детей	Анатомо-физиологические особенности и биомеханика нижнечелюстного сустава. Методы обследования и подготовка больных к аллопластике. Методика заготовки и обработки костнопластического материала для аллопластики. Основные принципы и особенности аллопластики. Показания и противопоказания к аллопластике.

4.7.2 Примерный план практических занятий

№	Тема	Содержание
1	Пластика местными тканями, в том числе у детей	Пластика встречными треугольными лоскутами. Пластика лоскутом на одной ножке. Пластика лоскутами с соседних участков. Показания. Подготовка больного. Методика проведения операции. Осложнения. Ошибки. Профилактика.
2	Свободная пересадка кожи на лицо, в том числе у детей	Техника взятия кожного трансплантата. Показания. Подготовка больного. Методика проведения операции. Осложнения. Ошибки. Профилактика.
3	Пластика филатовским стеблем	Техника формирования филатовского стебля. Способы использования филатовского стебля. Показания. Подготовка больного. Методика проведения операции. Осложнения. Ошибки. Профилактика.
4	Устранение обширных дефектов волосистой части головы	Пластика облысевшего участка в области лобно – височной полосы забралообразным лоскутом из теменной области. Закрытие дефекта волосистой части головы встречными треугольными лоскутами по А.А. Лимбергу. Реплантация скальпа.
5	Операция при параличе мимических мышц	Миопластика лоскутом из височной мышцы. Миопластика лоскутом из собственно-жевательной мышцы. Комбинированная мио – и фасциопластика. Статистическое подвешивание парализованных частей лица.
6	Восстановительно-реконструктивные операции на ушной раковине, в том числе у детей	Классификация дефектов и деформаций ушных раковин. Формирование ушной раковины при недоразвитии ее. Восстановление приобретенных дефектов и деформаций ушных раковин.
7	Пластика бровей, в том числе у детей	Пластика бровей на скрытой сосудистой ножке. Пластика брови лоскутом на ножке с другой брови. Пластика брови лоскутом на открытой ножке из волосистой части головы.
8	Пластика века, в том числе у детей	Пластические операции при рубцовых деформациях века путем перемещения треугольных лоскутах. Устранение рубцового выворота века перемещением лоскута на ножке с соседних участков. Устранение выворота нижнего века при помощи свободной пересадки расщепленного трансплантата. Формирование века из кожно-жирового трансплантата на ножке. Блефаропластика.

		жалпы асқынулар. Хирургиялық стоматологиядағы жергілікті жансыздан-дырудың мәселелері және олардың дамуы. Жергілікті жансыздандыру кезінде туындайтын жергілікті асқынулардың алдын алу және оларды емдеу варианттары: альвеолярлы төменгі нервтің, тіл, көзасты нервтерінің жарақаттық невриттері, көзастылық, ұрт және самайасты аймақтарының жұмсақ тіндерінің гематомасы, гемодинамиканың бұзылуы (талма, коллапс), анестезиялық препараттардың уыттық әсерінің симптомдары.
6	Өткізгіштік анестезиялар	Өткізгіштік анестезиялар: түрлері, қолдану көрсетімдері, туындайтын асқынулары, балалардағы ерекшеліктері. Әртүрлі анестетиктерді қолданумен бірге жүргізілетін инфильтрациялық (жұмсақ тіндер, сілемейасты, сүйектің сыртқы қабығы асты, сүйекшілік, интралигаментарлы) және өткізгіштік анестезияның варианттары: торусальды, мандибулярлы, ментальды, Гоу-Гейтс, Акинози-Вазирани туберальды, инфраорбитальды, самайастылық. Балалардағы өткізгіштік анестезиялар.
7	Жақ-бет аймағының іріңді қабыну процесстерінің қазіргі жіктелімі	Жіті және созылмалы периодонтит, жіті және созылмалы остеомиелит, жақ-бет аймағының абсцестері мен флегмоналары, сілекейбездің қабыну аурулары, жоғарғы жақсүйек қойнауының қабынуы, СТЖБ артриттері, спецификалық қабыну аурулары. Этиологиясы, патогенезі, клиникалық көрінісінің ерекшеліктері. Диагностикасы, микробиологиялық зерттеу, кешенді ем. Балалардағы жақ-бет аймағының іріңді-қабыну процесі ағымының ерекшеліктері. Іріңді инфекциялардың таралу жолдары, оның ішінде балалардағы.
8	Маргинальды периодонттың хирургиясы	Маргинальды периодонт ауруының жіктелімі, диагностикасы, хирургиялық ем көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері, науқастарды операцияға дайындау кезеңдері. Маргинальды периодонт аурулары кезіндегі гингивалық, мукогингивалық және остеомукогингивалық хирургияны жүргізу көрсетімдері, операциялық әрекеттің әдістемелері. Операцияға науқастарды дайындау: кәсіби гигиена, эндодонтия, тістерді шендеу, тістерді іріктеп тегістеу, ауыз қуысының жұмсақ тіндері мен жақсүйектердің альвеолярлы өсінділеріне хирургиялық емнің әртүрлі варианттарын жүргізу. Диспансерлік бақылау.

9	Периодонтиттердің, периоститтердің және остеомиелиттердің саралау диагностикасы	Жаксүйектердің жіті одонтогенді периоститтерінің клиникасы, диагностикасы, төменгі және жоғарғы жаксүйектердегі ағымының ерекшеліктері. Себепті тісті сақтап қалу немесе жұлу арқылы жүргізілетін емді жоспарлау. Себепті тісті операцияға дайындау ерекшеліктері, анестезияны негіздеу. Жоғарғы және төменгі жаксүйектің вестибулярлы және оральды беткейлеріндегі периоститтер кезінде АХӨ жүргізу варианттары, қызылиекті вертикальды және горизонтальды тілу. Қабыну процессінің әртүрлі фазаларындағы одонтогенді периоститтерді жалпы емдеудің сызбанұсқасы зерттелуде. Жаксүйектердің остеомиелиттері. Қазіргі жіктемесі. Этиологиясы мен патогенезі. Жіті одонтогенді остеомиелиттер кезіндегі іріңді ошақтарды алғашқы хирургиялық өңдеудің әдістемелері. Қабыну процессінің әртүрлі фазаларындағы одонтогенді остеомиелиттерді емдеудің сызбанұсқасы. Жаксүйектердің созылмалы одонтогенді остеомиелиті, остеорадионекроз. Клиникасы, диагностикасы. Жаксүйектердің созылмалы одонтогенді остеомиелитін емдеуді жоспарлау, дәрі-дәрмектермен емдеу, хирургиялық жолдармен емдеу әдістері, секвестрэктомияны жүргізу мерзімдері, жарақаттарды операциядан кейін жүргізу. Еңбекке уақытша жарамсыздықты сараптау. ФТЕ.
10	Жақ-бет аймағының абсцестері мен флегмоналары	Жақ-бет аймағындағы беткей және терең шелді кеңістіктердің клиникалық топографиясы. Абсцестер мен флегмоналардың клиникалық симптоматикасы, диагностикасы, анестезиологиялық құралды талғау. Хирургиялық жолдармен ену, іріңді жарақаттарды жүргізу, дәрі-дәрмектермен емдеу. Қабыну процессінің әртүрлі фазасындағы жақ-бет аймағының іріңді жарақаттарын дәрі-дәрмекпен жергілікті емдеу. Екіншілікті ерте және кеш тігістерді салу көрсетімдері. Беттің фурункулдері мен карбункулдері. Клиникасы, диагностикасы, анестезияны талғау, операциялық жолдармен ену, жақ-бет аймағының фурункулі немесе карбункулін алғашқы хирургиялық өңдеу. Дәрі-дәрмектермен емдеу ерекшеліктері, асқынулардың алдын алу. Одонтогенді іріңді-қабыну процессінің ауыр асқынулары. Медиастениттердің жіктемесі, клиникасы, диагностикасы, трахеостомия көрсетімдері,

14	Оперативные методы лечения при врожденных расщелинах твердого и мягкого неба, в том числе у детей	Ураностафилопластика. Способы ураностафилопластики. Техника выполнения операции. Предоперационная подготовка больных. Послеоперационный уход. Ошибки при проведении операции. Осложнения после операции. Инструментарий и шовный материал. Профилактика осложнений.
15	Пластика неба при дефектах, возникающих после уранопластики, в том числе у детей	Закрытие дефекта неба местными тканями. Пластика неба филатовским стеблем. Фарингопластика.
Всего: 60 часов		

4. 7 Примерный план и содержание тематики компонента по выбору.
«Свободная пересадка тканей. Кожная пластика, виды кожных трансплантатов. Показания к применению. Костно-пластические операции на лицевом скелете»

4.7.1 Примерный план лекций

№	Тема
1	Анатомо-физиологические особенности тканей лица.
2	Общие принципы пластических операций.
3	Принципы планирования и методы восстановительных операций при обширных дефектах волосистой части головы, в том числе у детей.
4	Принципы планирования и методы проведения восстановительных операций при повреждениях мимических мышц, лицевого нерва, в том числе у детей.
5	Принципы планирования и методы проведения трансплантации костных и хрящевых тканей, в том числе у детей.
6	Принципы планирования и методы проведения аллопластики при заболеваниях височно-нижнечелюстного сустава, в том числе у детей.
7	Принципы планирования и методы проведения контурной пластики, в том числе у детей.
8	Принципы планирования и методы проведения восстановительных операций при врожденных дефектах и деформациях губ, в том числе у детей.
9	Принципы планирования и методы проведения восстановительных операций на ушной раковине, бровях, веках, в том числе у детей.
Всего: 12 часов	

6	Пластика бровей, в том числе у детей	Пластика бровей на скрытой сосудистой ножке. Пластика брови лоскутом на ножке с другой брови. Пластика брови лоскутом на открытой ножке из волосистой части головы.
7	Пластика век, в том числе у детей	Пластические операции при рубцовых деформациях век путем перемещения треугольных лоскутах. Устранение рубцового выворота век перемещением лоскута на ножке с соседних участков. Устранение выворота нижнего века при помощи свободной пересадки расщепленного трансплантата. Формирование века из кожно – жирового трансплантата на ножке. Блефаропластика.
8	Восстановительно-реконструктивные операции носа, в том числе у детей	Ринопластика при седловидном носе. Ринопластика при горбатом носе. Ринопластика при широком носе. Ринопластика при искривленном носе. Ринопластика свободной пересадкой части ушной раковины. Ринопластика лоскутом на ножке со лба. Тотальная ринопластика филатовским стеблем. Устранение глубоких атрезий в полости носа.
9	Хирургическое лечение возрастных изменений лица	Традиционная подтяжка тканей лица fase –lift. Эндоскопическая подтяжка лица. Коррекция носа – губной складки.
10	Оперативные методы лечения при врожденных расщелинах верхней и нижней губы, в том числе у детей	Хейлопластика. Способы хейлопластики. Техника выполнения операции. Предоперационная подготовка больных. Послеоперационный уход. Ошибки при проведении операции. Осложнения после операции. Инструментарий и шовный материал. Профилактика осложнений.
11	Операции при врожденных деформациях губ, в том числе у детей	Операция при двойной губе. Операция при утолщенных губах. Операция при отвисшей нижней губе. Операция при укороченной уздечке губы. Операции при микростоме, макростоме.
12	Операции при новообразованиях губ, в том числе у детей.	Удаление слизистых кист на губе. Операция при ангиомах губ. Операции при раке губы.
13	Пластика губ при приобретенных дефектах и деформациях, в том числе у детей	Операции устранение рубцов на верхней и нижней губе со свободной пересадкой расщепленного кожного трансплантата. Пластика губы лоскутом на ножке, взятым с другой губы. Пластика губ лоскутом на двух ножках. Пластика губ и подбородка филатовским стеблем.

		хирургиялық жәрдем көрсетуді ұйымдастыру және көкірекортаға хирургиялық жолдармен енудің түрлері, дренаждау ерекшеліктері. Жарақаттарды дәрі-дәрмектермен өңдеу. Сепсис, синус-тромбоз, клиникасы, диагностикасы, емдеуді ұйымдастыру және жүзеге асыру. Оральды созылмалы сепсис. Фокальды инфекция. Этиологиясы, патогенезі, диагностикасы, алдын алу сатылары. Жақ-бет аймағының анаэробты инфекциялары. Жіктемесі, диагностикасы, хирургиялық емді жоспарлау және оның ерекшеліктері.
11	Одонтогенді іріңді-қабыну процесстерінің асқынулары	Одонтогенді іріңді-қабыну процесстерінің ауыр асқынулары. Медиастениттер, сепсис, бет венасының флебиттері, веналық синустардың тромбозы. Клиникасы, диагностикасы, хирургиялық емді ұйымдастыру және жүзеге асыру. Оральды созылмалы сепсис. Фокальды инфекция. Этиологиясы, патогенезі, диагностикасы, алдын алу сатылары Жақ-бет аймағындағы жайылған флегмоналарды алғашқы хирургиялық өңдеу операциялары, алдыңғы жоғарғы медиастинотомия. Жақ-бет аймағындағы іріңді жарақаттарды дренаждау, іріңді жарақаттарды инстиляциялауға арналған дренаждар мен антисептиктерді талғау, трахеостомға күтім жасау. Екіншілікті тігіс салу. Еңбекке уақытша жарамсыздықты сараптау.
12	Жақ-бет аймағындағы және мойындағы іріңді қабыну процесстерді емдеудің қазіргі принциптері	Жақ-бет аймағындағы және мойындағы іріңді қабыну процесстерді қабынуға қарсы кешенді емдеу. Қабыну процессінің әртүрлі кезеңдерінде ФТЕ тағайындау көрсетімдері және оның түрлері. Мамандандырылған стационарда емдеу мүмкіншіліктерін анықтау, қарқынды терапия мен реанимация бөлімшелеріне ауыстыру, науқастарды емдеуге торакальды хирургтарды, невропатологтарды, нейрохирургтарды және басқа да мамандарды тарту. Детоксикация әдістерін жүргізу көрсетімдері: гемо- және лимфосорбция, қанды УФС. Микробиологиялық зерттеуге іріңді жарақаттан сүртінді алу және антибиотиктерге олардың сезімталдылығын анықтау. Анаэробты инфекциялардың экспресс-диагностикасы. Рациональды антибиотикотерапия, дезинтоксикациялық терапия тағайындау, десенсибилизациялық және симптоматикалық препараттарды қолдану. Жарақатты жергілікті емдеу.

13	Одонтогенді синуситтер	Одонтогенді және риногенді жоғарғы жақсүйекті синуситтердің этиологиясы, патогенезі, жіктемесі, диагностикасы, саралау диагностикасы. Жоғарғы жақсүйек қойнауы (түбі) перфорациясының этиологиясы, клиникалық көрінісі және диагностикасы. Жоғарғы жақсүйек қойнауы (түбі) перфорациясын жоюдың хирургиялық әдістері. Жоғарғы жақсүйекті жіті және созылмалы одонтогенді синуситтермен сырқаттанатын науқастарды емдеу сызбанұсқасы. Шұғыл және жоспарлы операциялар: қойнауларды пункциялау, радикалды операция, қойнау жыланкөздерін пластикалық жою. Операциядан кейін дәрі-дәрмектермен жергілікті және жалпы емдеу, ФТЕ. Еңбекке уақытша жарамсыздықты сараптау, операциядан кейін емханада оңалту. Одонтогенді гаймориттер. Ауыз қуысының Гаймор қойнауымен байланысы, балалардағы ерекшеліктері.
14	Сілекейбездің аурулары	Вирусты және бактериалық сиаладениттердің этиологиясы, патогенезі, клиникасы, диагностикасы. Созылмалы сиаладениттер, жіктемесі, клиникалық көрінісі, диагностикасы, саралау диагностикасы. Жіті және созылмалы сиаладениттермен сырқаттанатын науқастарды емдеудің сызбанұсқасы. Сілекей-тас аурулары, этиологиясы, клиникалық диагностикасы, сілекей тасының орналасуына байланысты емдеу. Сиалоздар. Шегрен синдромы, сиалоздар жіктемесі, этиологиясы, патогенезі, клиникасы, диагностикасы, саралау диагностикасы, дәрі-дәрмектермен емдеу сызбанұсқасы. Шұғыл және жоспарлы операциялар: сілекейбез түтіктерін сүмбілеу, инстиляциялау, сүңгілеу, контрастты препараттарды енгізу. Сиалодохотомияны жүргізу жолдарымен сілекей тастарын алып тастау. Сілекейбезге жасалатын ағзаны сақтап қалу мақсатында жасалатын операциялар, жақсүйекасты сілекейбездің экстирпациясы. Операциядан кейін жергілікті және жалпы дәрі-дәрмектермен емдеу, ФТЕ. Еңбекке уақытша жарамсыздықты сараптау. Балаларда кездесетін сілекейбез аурулары.
15	Жақ-бет аймағындағы және мойындағы лимфадениттер мен аденофлегмоналар	Жақ-бет және мойын аймағындағы лимфоаденопатиялар. Саралау диагностикасы. Жақ-бет аймағындағы одонтогенді лимфадениттер. Этиологиясы, патогенезі, клиникасы, диагностикасы, емдеуді жоспарлау, дәрі-дәрмектермен және хирургиялық жолдармен емдеу.

5	Принципы планирования и методы проведения восстановительных операций при возрастных изменениях лица.
6	Принципы планирования и методы проведения восстановительных операций при врожденных дефектах и деформациях губ, в том числе у детей.
7	Принципы планирования и методы проведения восстановительных операций при врожденных дефектах и деформациях неба, в том числе у детей.
Всего: 12 часов	

4.6.2. Примерный план практических занятий

№	Тема	Содержание
1	Устранение обширных дефектов волосистой части головы	Пластика облысевшего участка в области лобно – височной полосы забралообразным лоскутом из теменной области. Закрывание дефекта волосистой части головы встречными треугольными лоскутами по А.А. Лимбергу. Реплантация скальпа.
2	Операции при рубцовых деформациях шеи, в том числе у детей	Причины. Классификация. Пластика встречными треугольными лоскутами. Пластика одним лоскутом на ножке. Пластика двумя лоскутами на ножках с боковых отделов шеи. Пластика надплечным (эполетным) лоскутом на ножке.
3	Устранение рубцовых деформаций и контрактур шеи филатовским стеблем, в том числе у детей	Пластика одним стеблем и двумя филатовскими стеблями с кожей – жировыми лоскутами между медиальными ножками.
4	Устранение рубцовых деформаций шеи свободной пересадкой кожи, в том числе у детей	Свободная пересадка кожи на гранулирующие раны шеи. Одноэтапная свободная пересадка кожи. Двухэтапная свободная пересадка кожи. Послеоперационный период при свободной пересадке кожи на шею.
5	Восстановительно-реконструктивные операции на ушной раковине, в том числе у детей	Классификация дефектов и деформаций ушных раковин. Исправление врожденных деформаций ушных раковин. Операции при чрезмерно отстоящих и уплощенных ушных раковинах (лопоухость). Формирование ушной раковины при недоразвитии ее. Восстановление приобретенных дефектов и деформаций ушных раковин.

6	Несимметричные сочетанные деформации лицевого черепа, в том числе у детей	Этиология, патогенез. Клиника, диагностика верхней прогнатии. Принципы лечения. Профилактика.
7	Оперативные методы лечения переломов нижней челюсти, в том числе у детей	Остеосинтез внутрикостный, внутрикостно – на костный. Остеосинтез на костный титановыми мини – и микропластинами, фиксаторами из сплавов с памятью форма.
8	Резекция нижней челюсти, в том числе у детей	Резекция нижней челюсти без нарушения ее непрерывности. Резекция нижнего края челюсти. Резекция в области угла. Резекция заднего края ветви челюсти. Операции при гипертрофии угла нижней челюсти в сочетании с гипертрофией жевательной мышцы. Резекция переднего края ветви нижней челюсти. Резекция венечного отростка нижней челюсти. Резекция всего тела нижней челюсти. Резекция суставного отростка нижней челюсти. Резекция ветви челюсти с вычленением суставной головки.
9	Резекция нижней челюсти с одномоментной костной пластикой, в том числе у детей	Взятие трансплантата из цельного ребра. Взятие наружной пластинки ребра.
Всего: 60 часов		

4.6 Примерный план и содержание тематики компонента по выбору. «Реконструктивно-восстановительные операции при врожденных и приобретенных дефектах и деформациях в области головы и шеи»

4.6.1 Примерный план лекций

№	Тема
1	Принципы планирования и методы проведения операций на покровах свода черепа, в том числе у детей.
2	Принципы планирования и методы проведения операций на шее, в том числе у детей.
3	Принципы планирования и методы проведения восстановительных операций на ушной раковине, бровях, веках, в том числе у детей.
4	Принципы планирования и методы восстановительных операций при деформациях носа, в том числе у детей.

		Жақ-бет аймағындағы іріңді лимфадениттер. Диагностикасы, дәрі-дәрмектермен және хирургиялық жолдармен емдеу. Алғашқы хирургиялық өңдеудің ерекшеліктері, диагностикалық пункция, дәрі-дәрмектермен жалпы және жергілікті емдеу. Созылмалы лимфадениттер, жақ-бет аймағындағы лимфоаденопатияның саралау диагностикасы. Жақ-бет аймағындағы абсцесстер мен флегмоналарды алғашқы хирургиялық өңдеу, себепті тісті қарапайым әдіспен және атипиялық жұл. Жақ-бет аймағындағы іріңді жарақаттарды инстиляциялау үшін дренаждар мен антисептиктерді талғау, трахеостомға күтім жасау. Екіншілік тігістерді салу. Еңбекке уақытша жарамсыздықты сараптау. Балалардағы жақ-бет және мойын аймағында кездесетін лимфадениттер мен аденотонзиллярлар.
16	Жақ-бет аймағы жарақаттарының жіктелуі	Жақ-бет аймағы жарақаттарының жіктелуі: жұмсақ тіндердің, бет қаңқасы сүйектерінің, шеткі нервтердің, сілекейбездің және оның түтіктерінің, СТЖБ жарақаттары. Диагностикалық жалпы мәселелері, жарақаттық шок. Жақ-бет аймағының жарақаттан зақымдануы кезіндегі асқынулар, олардың емі мен профилактикасы, оның ішінде балалардағы. Сәулелік диагностиканы өткізу кезінде рентгенологиялық зерттеу, қан тоқтатудың уақытша және тұрақты тәсілдері, асфиксиямен күресу, шокқа қарсы шараларды жүргізу, нормативті құжаттамаларды толтыру.
17	Сілекейбездің қатерлі және қатерсіз ісіктері	Халықаралық гистологиялық жіктемеге сәйкес сілекейбез ісіктері: эпителиальды және эпителиальды емес. Аурушандылық. Сілекейбез ісіктерінің морфологиялық жіктелуі. Даму сатыларына байланысты ісіктердің жіктелуі. Қатерсіз ісіктер. Сілекейбез аденомасы. Сілекейбез аденотонзиллярмасы. Полиморфты аденома. Жергілікті ісіктер. Ациноз-жасушалық ісіктер. Қатерлі ісіктер. Мукоэпидермалды ісік. Цилиндром. Карциномалар. Саркомалар. Анықтау. Емдеу. Сілекейбезге жасалатын операциялар: бездің түтігінен сілекей тастарын алып тастау, оның стенозы кезінде түтік тесігін кеңейту, абсцесс кезінде бездерді ашу, кисталарды алып тастау (сылып тастау), созылмалы қабыну, сиалолитиаз, ісіктер кезінде сілекейбезді алып тастау. Болжамы. Балалардағы сілекейбездің қатерлі және қатерсіз ісіктері.

18	Жақ-бет аймағындағы туа біткен және жүре пайда болған ақаулар мен деформациялар. Оларды жою әдістері мен жолдары	Төменгі жақсүйектің дұрыс дамымауы (микрогения, ретрогнатия). Төменгі жақсүйектің қалыптан тыс дамуы (төменгі жақсүйек прогнатиясы, прогения, макрогения). Ашық тістүйіс. Жоғарғы жақсүйектің дұрыс дамымауы (жоғарғы микрогнатия, опистогнатия). Жоғарғы жақсүйектің қалыптан тыс дамуы (жоғарғы прогнатия). Жеке тістердің ақаулы орналасуы, жақсүйектің тарылуы, терең тістүйіс, прогнатия, жалған прогения және басқа, артикуляторда диагностикалық үлгісін зерттеу - (тіс қатарларының, апикальды базистің және жақсүйектер қатынасы түрлерінің пішіні мен өлшемі), жақсүйектерді және СТЖБ рентгенологиялық зерттеу. Телерентгенография. Тіс-жақсүйек деформациясы мен ақауларын емдеуге арналған ортопедиялық аппараттар: механикалық және функциональды, алып салмалы және тұрақты, түзететін және ретенциялық. Түзететін (репозициялық), бекітетін (ұстап тұратын), бағыттайтын, орнын алмастыратын, құрайтын, алшақтандыратын, құрама аппараттарды тағайындау. Балалардағы ерекшеліктері.
19	Жақ-бет аймағының қатерсіз ісіктері мен жұмсақ тіндерінің кисталары	Жақ-бет, мойын аймақтарының және ауыз қуысының қатерсіз ісіктері мен жұмсақ тіндері кисталарының жіктелімі. Этиологиясы, клиникалық көрінісі, саралау диагностикасы, диагностиканың арнайы әдістері, биопсия варианттары, операциялық жолдармен емдеу әдістері. Зерттеудің сәулемдік әдістерін талдау, құрылымдардан биопсия алу, операцияны жоспарлау, жұмсақ тіндердің кисталарын алып тастау. Жарақаттарды операциядан кейін жүргізу. Диспансеризация. ЕУЖ сараптау.
20	Бет сүйектерінің қатерсіз ісіктері	Қатерсіз остеогенді, остеогенсіз және одонтогенді ісіктердің жіктелімі, клиникалық көріністері, саралау диагностикасы, диагностиканың арнайы әдістері, биопсия варианттары, операциялық жолдармен емдеу әдістері. Бет қаңқасы сүйектерінің ісік тәріздес зақымдануы. Клиникасы, диагностикасы, емі, жақ-бет аймағының қатерсіз ісіктерімен сырқаттанатын науқастардың еңбекке қабілетсіздіктің орташа мерзімі, диспансеризациялау мәселелері, жақ-бет аймағының қатерсіз ісіктерімен сырқаттанатын науқастарды оңалту: емдік денешынықтыру, рациональды протездеу, операциядан кейінгі невриттерді емдеу. Зерттеудің сәулемдік әдістерін талдау, ісіктерден биопсия алу, операцияны

	Методика проведения операции. Осложнения. Ошибки. Профилактика.
Всего: 60 часов	

4.5 Примерный план и содержание тематики компонента по выбору. «Приобретенные и врожденные дефекты и деформаций челюстей. Дистракционные и компрессионные методы лечения дефектов и деформаций челюстей»

4.5.1 Примерный план лекций

№	Тема
1	Алгоритм диагностики и ведение больных с приобретенными дефектами и деформациями челюстей, в том числе у детей.
2	Принципы планирования и методы проведения восстановительных операций при деформациях лицевого скелета и черепа, в том числе у детей.
3	Алгоритм диагностики и ведение больных с врожденными дефектами и деформациями челюстей, в том числе у детей.
4	Принципы планирования и методы проведения костно - пластических операций при нарушении прикуса и пропорции лица, в том числе у детей.
Всего: 12 часов	

4.5.2 Примерный план практических занятий

№	Тема	Содержание
1	Аномалии развития и деформации лицевого черепа, в том числе у детей	Особенности хирургической анатомии лицевого черепа у больных с аномалиями и врожденными деформациями. Этиология, патогенез, классификация. Диагностика. Принципы лечения.
2	Верхняя прогнатия, в том числе у детей	Этиология, патогенез. Клиника, диагностика верхней прогнатии. Принципы лечения. Профилактика.
3	Нижняя микро- или ретрогнатия, в том числе у детей	Этиология, патогенез. Клиника, диагностика верхней прогнатии. Принципы лечения. Профилактика.
4	Нижняя макрогнатия, в том числе у детей	Этиология, патогенез. Клиника, диагностика верхней прогнатии. Принципы лечения. Профилактика.
5	Сочетанные деформации черепа, в том числе у детей	Этиология, патогенез. Клиника, диагностика верхней прогнатии. Принципы лечения. Профилактика.

2	Переломы зубов, в том числе у детей	Особенности клинического течения. Диагностика. Принципы лечения.
3	Перелом альвеолярного отростка, в том числе у детей	Особенности клинического течения. Диагностика. Принципы лечения.
4	Переломы нижней челюсти, в том числе у детей	Особенности клинического течения. Диагностика. Принципы лечения.
5	Огнестрельные повреждения нижней челюсти, в том числе у детей	Особенности клинического течения. Диагностика. Принципы лечения.
6	Хирургические методы лечения перелома зубов, в том числе у детей	Удаление зубов и корней. Резекция верхушки корня. Гемисекция и ампутация корня зуба. Коронко-радикулярная сепарация. Показания. Подготовка больного. Методика проведения операции. Осложнения. Ошибки. Профилактика.
7	Хирургические методы лечения переломов альвеолярного отростка, в том числе у детей	Переломы альвеолярного отростка с разрывом и без разрыва слизистой оболочки полости рта. Показания. Подготовка больного. Методика проведения операции. Осложнения. Ошибки. Профилактика.
8	Тактика врача на догоспитальном периоде при переломах нижней челюсти, в том числе у детей	Принципы лечения переломов нижней челюсти. Временная иммобилизация отломков. Тактика врача в отношении зуба в линии перелома.
9	Закрепление отломков внутрикостным металлическим стержнем, в том числе у детей	Виды металлических стержней. Показания. Подготовка больного. Методика проведения операции. Осложнения. Ошибки. Профилактика.
10	Закрепление отломков костным швом, в том числе у детей	Виды костных швов. Показания. Подготовка больного. Методика проведения операции. Осложнения. Ошибки. Профилактика.
11	Закрепление отломков на костными пластинами, в том числе у детей	Виды на костных пластин. Показания. Подготовка больного. Методика проведения операции. Осложнения. Ошибки. Профилактика.
12	Закрепление отломков нижней челюсти конструкциями, расположенными вне зоны перелома, в том числе у детей	Закрепление отломков с помощью наружных лигатур. Эластическое подвешивание нижней челюсти. Закрепление отломков нижней челюсти специальными внеротовыми аппаратами. «Компрессионный» остеосинтез при переломах нижней челюсти. Показания. Подготовка больного.

		жоспарлау, операцияны орындау: жақсүйектердің альвеолярлы өсінділерін блоктәріздес резекциялау, жақсүйектерді континуитальды резекциялау, біркезенді ауто- немесе аллопластикамен бірге жақсүйектерді резекциялау. Науқастарды операциядан кейін емдеу мен оңалтудың сыбанұсқасын құру.
21	Ісіктерді ерте анықтаудың мәні. Онкологиялық сақтық. Диспансеризациялау принциптері	Қатерлі ісіктерді алғашқы диагностикалау, алғаш рет анықталған онкологиялық науқастарға нормативті құжаттамаларды толтыру, остеорадионекроздармен сырқаттанатын науқастарды жергілікті емдеу, аурудың төртінші сатыларында туындайтын қан кетуді тоқтату, екіншілікті өзгерістерді диагностикалау.
22	Бет терісінің, еріннің қызыл жиегінің, ауыз қуысы сілемей қабығының обыралды аурулары	Бет терісінің, еріннің қызыл жиегінің, ауыз қуысы сілемей қабығының обыралды аурулары: жіктелімі, этиологиясы, гистогенезі, диагностикасы, клиникасы, емі, профилактикасы, балалардағы ерекшеліктері. Бет терісінің, еріннің қызыл жиегінің, ауыз қуысы сілемей қабығының обыралды ауруларын тудыратын сыртқы ортадағы факторлар, ауыз қуысы сілемей қабығының ісікалды (обыралды) процесстерінің жіктелімі. Ісіктердің қатерлі формасына (облигатты) өтуінің жоғарғы жиілігі: жұмсақ тіндердің ісіктері және ісік тәрізді құрылымдары, боуэн ауруы. Ісіктердің қатерлі формасына (факультативті) өтуінің төменгі жиілігі: лейкоплакия (веррукозды формасы), папилломатоз, қызылжегінің, жалпақ қызыл теміреткінің жалақжара-ойықжаралы және сәулелендіруден кейінгі стоматит. Еріннің қызыл жиегінің ісікалды процесстерінің (обыралды) жіктелімі. Ісіктердің қатерлі формасына (облигатты) өтуінің жоғарғы жиілігі. Сүйелдік обыралды, шектеулі гиперкератоз, манганотти хейлиті. Ісіктердің қатерлі формасына (факультативті) өтуінің төменгі жиілігі: лейкоплакия (веррукозды формасы), кератоакантома, тері мүйізі, папилома, сәулеленуден кейінгі хейлит. Терінің ісікалды (обыралды) процесстерінің жіктелімі. Ісіктердің қатерлі формасына (облигатты) өтуінің жоғарғы жиілігі: пигментті ксероидерма, боуэн ауруы, кейр эритроплазиясы. Ісіктердің қатерлі формасына (факультативті) өтуінің төменгі жиілігі: терінің сәулелік ойықжарасы, терінің мүйізденуі, күшәлатәрізді кера-

		тоздар, актиниялық кератоздар, туберкулез жегі, трофи-калық ойықжара және басқа да созылмалы ағымды ойықжара, терінің гранулематозды зақымдануы (ала-пес, мерез, қызылжегі, терең микоздар). Машкиллейсон жіктемесі (1970): ауыз қуысының сілемей қабығының және еріннің қызыл жиегінің обыралды өзгерістерінің жіктемесі.
23	Бет терісінің қатерлі ісіктері, саралау диагностикасы, емдеу принциптері мен әдістері, про-филактикасы, оның ішінде балалардағы. Төменгі еріннің қатерлі ісіктері, ем-деу принциптері мен әдістері, профилак-тикасы, оның ішінде балалардағы	Жақ-бет аймағының қатерлі ісіктері. Қатерлі ісіктердің орналасуы мен таралуына байланысты ауыз қуысы сілемейлі қабығының, бет терісінің, жақсүйектердің, сілекейбездердің қатерлі зақымдануын емдеудің бекітілген хаттамаларға сәйкес қаралуы, клиникалық көрінісі, диагностикасы, саралау диагностикасы, хирургиялық жолдармен емдеу әдістемесі. Жақ-бет аймағының қатерлі ісіктерінің метастаздану жолда-ры, аймақтық лимфа түйіндеріне метастазданудың клиникалық симптоматикасы, диагностикалау әдістері, аймақтық лимфалық аппаратқа жасалатын опера-циялар. Қатерлі ісіктерді алғашқы диагностика-лау, онкологиялық науқастарды алғаш анықтаудағы нормативті құжаттамаларды толтыру, остеорадионе-кроздармен сырқаттанатын науқастарды жергілікті ем-деу, аурудың төртінші кезеңіндегі қан кетуді тоқтату, салдарлық өзгерістерді диагностикалау.
24	Жақ-бет аймағының ісіктерін емдеудің қазіргі принциптері	Жұмсақ тіндердің және бет қаңқасы сүйектерінің қатерсіз ісіктерін емдеу. Жақ-бет аймағының қатерлі ісіктерін құрама, кешенді жолдармен емдеудің көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері, аурудың сатыла-ры мен емдеу әдістеріне байланысты бас пен мойынның қатерлі ісіктерімен сырқаттанатын науқастардың еңбекке жарамсыздығының мерзімі. ДҚК, МОСК. Оңалтудың хирургиялық әдістері, жақ-бет протезі, дис-пансеризация. Құрылымдардың биопсиясы, операция-ны жоспарлау, операцияны орындау: жақсүйектердің альвеолярлы өсінділерін блоктәріздес резекциялау, жақсүйектерді континуитальды резекциялау, біркезенді ауто-немесе аллопластика бойынша жақсүйектерді ре-зекциялау, жұмсақ тіндердің қатерсіз ісіктерін алып та-стау. Операциялық жарақатқа күтім жасау. Науқастарды операциядан кейін емдеу және оңалту сызбанұсқасын құру.

4.3.2 Примерный план практических занятий

№	Тема	Содержание
1	Кюретаж	Показания. Подготовка больного. Методика проведения операции. Осложнения. Ошибки. Профилактика.
2	Гингивотомия	Показания. Подготовка больного. Методика проведения операции. Осложнения. Ошибки. Профилактика.
3	Гингивэктомия	Виды операции. Показания. Подготовка больного. Мето-дика проведения операции. Осложнения. Ошибки. Профи-лактика.
4	Лоскутные опера-ции	Операция по Видман-Нейману. Показания. Подготовка больного. Методика проведения операции. Осложнения. Ошибки. Профилактика.
5	Френулопластика	Показания. Подготовка больного. Методика проведения операции. Осложнения. Ошибки. Профилактика.
6	Вестибулопласти-ка	Показания. Подготовка больного. Методика проведения операции. Осложнения. Ошибки. Профилактика.
Всего: 60 часов		

4.4 Примерный план и содержание тематики компонента по выбору. «По-вреждения зубов, альвеолярного отростка и нижней челюсти»

4.4.1 Примерный план лекций

№	Тема
1	Алгоритм диагностики и принципы лечения повреждений зубов, альвеолярно-го отростка и нижней челюсти, в том числе у детей.
2	Особенности операций при повреждениях зубов и альвеолярного отростка, в том числе у детей.
3	Особенности операций при повреждениях нижней челюсти, в том числе у де-тей.
Всего: 12 часов	

4.4.2. Примерный план практических занятий

№	Тема	Содержание
1	Ушибы и вывихи зубов, в том числе у детей	Особенности клинического течения. Диагностика. Принципы лечения.

7	Внутрислизистая имплантация	Показания. Противопоказания. Местная диагностика. Подготовка к хирургическому этапу. Методика установления внутрислизистых имплантатов. Осложнения и их лечение.
8	Подслизистая имплантация	Показания. Противопоказания. Местная диагностика. Подготовка к хирургическому этапу. Методика установления подслизистых имплантатов. Осложнения и их лечение.
9	Дентальная имплантация, в том числе у детей	Внутрикостные имплантаты зубов. Виды. Показания. Противопоказания. Местная диагностика. Подготовка к хирургическому этапу. Методика установления внутрикостных имплантатов плоской и круглой формы. Осложнения и их лечение.
10	Методы диагностических эндохирургических вмешательств в челюстно-лицевой хирургии, в том числе у детей	Диагностическая эндоскопия верхнечелюстной пазухи, внутрикостных полостных новообразований, артроскопия височно – нижнечелюстного сустава.
11	Методы лечебных эндохирургических вмешательств в челюстно-лицевой хирургии, в том числе у детей	Лечение одонтогенного гайморита, эндоскопическое удаление кист челюстей, остеосинтез переломов ветви и мыщелкового отростка нижней челюсти, остеосинтез переломов средней зоны лицевого черепа.
Всего: 60 часов		

4.3 Примерный план и содержание тематики компонента по выбору. «Хирургические методы лечения пародонта»

4.3.1 Примерный план лекций

№	Тема
1	Алгоритм диагностики и принципы лечения заболеваний пародонта.
2	Хирургические методы лечения заболеваний краевого пародонта.
3	Хирургические методы лечения направленные на оптимизацию репаративных процессов в тканях пародонта.
Всего: 12 часов	

25	Жақ-бет аймағына жасалатын реконструктивті операцияларға науқастарды тексеру және дайындау ерекшеліктері, балалардағы ерекшеліктері	Жақ-бет аймағына жасалатын қазіргі операциялық әрекеттер. Хирургиялық агрессияға бейімделу реакциясының туындауы, бас пен мойын аймағында орналасқан ісіктері бар онкологиялық науқастарға жасалатын операциялық әрекеттерді орындау көрсетімдері. Анестезиологиямен қамтамасыз етуге қойылатын талаптар. Жақ-бет аймағына жасалатын операцияларға науқастарды тексеру және дайындау ерекшеліктері, оның ішінде балалардағы ерекшеліктері. Жақ-бет аймағына жасалатын жергілікті-пластикалық операцияларды жоспарлау принциптері, балалардағы ерекшеліктері.
26	Тіндерді еркін алмастыру	Тіндерді еркін алмастыру: түрлері, оларды қолдану көрсетімдері, әдістері. Жақ-бет аймағына жасалатын қалпына келтіру хирургиясында теріні еркін алмастыру әдістері. Үлкен бөлімді эпителизациялау мақсатында жұқа тіндерді алмастыру тәсілдері. Беттегі теріні алмастыруда сәйкес келетін донорлық орындар. Терілік кесінділердің түрлері: ажыраған (жұқа, орташа, қалың) және терінің қалыңдығына сәйкес келетін толыққабатты кесінділер (шелмайсыз және оның жұқа қабатымен). Теріні еркін алмастыру көрсетімдері. Жақ-бет хирургиясында еркін алмастыру техникасы.
27	Теріні жамау	Теріні жамау, тері трансплантанттарының түрлері, оларды қолдану көрсетімдері. Теріні алмастыру есебінен жергілікті тіндермен жамау салу мүмкіншіліктері. Кемістіктің маңайындағы жарақаттың жиектерін мобилизациялау тәсілдері. Кемістіктерді жабудың түбегейлі сызбаңұсқасы. Теріні жамау тәсілдері.
28	Жақ-бет аймағының жұмсақ тіндерінің жарақаттан зақымдануы	Жақ-бет аймағының жұмсақ тіндерінің жарақаттарын хирургиялық өңдеу сатылары. Жарақат кезінде жұмсақ тіндердің кемістіктерін жою. Жақ-бет аймағындағы ок тиген жарақаттардың ерекшеліктері. Жарақат өзегінің морфологиясы, алғашқы хирургиялық өңдеу сатылары. Жақ-бет аймағы жұмсақ тіндері жарақатының асқынулары және олардың алдын алу. Жақсүйектің туа біткен және жүре пайда болған кемістіктері мен деформациялары, балалардағы ерекшеліктері. Жарақат кемістіктерін жоюдың барлық түрлерін қолданумен жарақатты алғашқы және екіншілікте өңдеу, тігіс материалдарын талғау, жарақаттарды операциядан кейін жүргізу, кешенді дәрі-дәрмекпен емдеу,

		асқынулардың алдын алу, сіреспеге және құтырмаға қарсы жүргізілетін шаралар. Еңбекке уақытша жарамсыздықтың мерзімі, амбулаториялық кезеңдегі медициналық оңалту сызбанұсқасы.
29	Тістер мен альвеолярлы өсінділердің жарақаттары	Тістердің шығуы және сынуы. Жіктемесі, диагностикасы, емі. Тістерді реплантациялау. Альвеолярлы өсіндінің сынуы, жіктемесі, клиникасы, диагностикасы, емі. Асқынудың алдын алу. Тістерді альвеолаға түзету және бекіту әдістері. Эндодонтиялық ем, мерзімдері. Альвеолярлы өсіндіні репозициялау және бекіту. Тістер реплантациясының әдістері.
30	Жергілікті тіндермен жамау салу	Жергілікті тіндермен жамау салу варианттары: жарақаттар жиегін жақындату, Шимановский бойынша жамау салу, Лимберг бойынша үшбұрышты кесіндімен жамау салу, тамырлы кесіндінің көмегімен кемістіктерді алмастыру мүмкіншілігі: бір тамырлы, көпіртәрізді, ауыстырмалы, қосарланған, артериализацияланған, ЖЭТК және Филатов сабақшасының көмегімен кемістіктерді алмастыру көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері, кесіндіні қалпына келтіру әдістемесі, алмастыру кезеңдері, емдеу мерзімдері. Салыстырмалы сипаттамасы. Кемістіктерді жергілікті тіндермен жамау операциясының орындалуы: жарақаттардың жиектерін жақындату, Шимановский бойынша жамау салу, Лимберг бойынша үшбұрышты кесіндімен жамау салу, тамырлы кесіндінің көмегімен кемістіктерді алмастыру мүмкіншілігі: бір тамырлы, көпіртәрізді, ауыстырмалы, қосарланған, артериализацияланған. Жарақаттарды операциядан кейін жүргізу. Сүйекті жамау: көрсетімдері, сүйек трансплантанттарының түрлері және оларды қолдану, балалардағы ерекшеліктері.
31	Жақсүйектердің ақаулары мен деформацияларын хирургиялық жолдармен емдеу	Дамудың туа біткен ақауларының симптомдары, этиологиясы, қалпына келтіру хирургиясының мүмкіншіліктері, емдеу кезеңдері, жақсүйектер дамуының жүре және туа пайда болған ақауларының жіктемесі, тексерудің қосымша әдістерінің мүмкіншілігі, хирургиялық емдеу әдістерінің көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Жақсүйектер деформациясының жіктемесі, этиологиясы, клиникалық симптоматикасы, тексерудің арнайы және қосымша әдістерінің мүмкіншіліктері, жақсүйек-

4.2 Примерный план и содержание тематики компонента по выбору «Инновационные технологии в челюстно-лицевой хирургии»

4.2.1 Примерный план лекций

№	Тема
1	Эктопротезирование лица, в том числе у детей.
2	Челюстно-лицевая эндовидеохирургия.
3	Дентальная имплантация, в том числе у детей.
	Всего: 12 часов

4.2.2 Примерный план практических занятий

№	Тема	Содержание
1	Челюстно-лицевая имплантация, в том числе у детей	Моделирование эндопротеза. Клиническое применение имплантатов. Показания. Возможные осложнения.
2	Особенности эктопротезирования лица, в том числе у детей	Деонтология. Функции эктопротеза. Показания. Методика проведения.
3	Поднадкостничная имплантация.	Показания. Противопоказания. Местная диагностика. Подготовка к хирургическому этапу. Методика установления поднадкостничных имплантатов. Осложнения и их лечение.
4	Внутрикостно -поднадкостничная имплантация	Показания. Противопоказания. Местная диагностика. Подготовка к хирургическому этапу. Методика установления внутрикостно -поднадкостничных имплантатов. Осложнения и их лечение.
5	Чрескостная имплантация	Показания. Противопоказания. Местная диагностика. Подготовка к хирургическому этапу. Методика установления чрескостных имплантатов. Осложнения и их лечение.
6	Рамусная имплантация	Показания. Противопоказания. Местная диагностика. Подготовка к хирургическому этапу. Методика установления рамусных имплантатов. Осложнения и их лечение.

5	Восстановительно-реконструктивные операции на ушной раковине, в том числе у детей	Классификация дефектов и деформаций ушных раковин. Исправление врожденных деформации ушных раковин. Операции при чрезмерно отстоящих и уплощенных ушных раковинах (лопоухость). Формирование ушной раковины при недоразвитии ее. Восстановление приобретенных дефектов и деформаций ушных раковин.
6	Пластика бровей, в том числе у детей	Пластика бровей на скрытой сосудистой ножке. Пластика брови лоскутом на ножке с другой брови. Пластика брови лоскутом на открытой ножке из волосистой части головы.
7	Пластика век, в том числе у детей	Пластические операции при рубцовых деформациях век путем перемещения треугольных лоскутах. Устранение рубцового выворота век перемещением лоскута на ножке с соседних участков. Устранение выворота нижнего века при помощи свободной пересадки расщепленного трансплантата. Формирование века из кожно – жирового трансплантата на ножке. Блефаропластика.
8	Эстетическая хирургия лица	Традиционная подтяжка тканей лица face –lift. Эндоскопическая подтяжка лица. Коррекция носа – губной складки.
9	Контурная пластика дефектов лица	Контурная пластика дефектов лица Филатовским стеблем. Свободная пересадка жира. Контурная пластика хрящем. Контурная пластика вкладышами из пластмассы.
10	Операции на носу, в том числе у детей	Ринопластика при седловидном носе. Ринопластика при горбатом носе. Ринопластика при широком носе. Ринопластика при искривленном носе. Ринопластика свободной пересадкой части ушной раковины. Ринопластика лоскутом на ножке со лба. Тотальная ринопластика филатовским стеблем. Устранение глубоких атрезий в полости носа.
11	Зубная имплантация, в том числе у детей	Внутрикостные имплантаты зубов. Виды. Показания. Противопоказания. Местная диагностика. Подготовка к хирургическому этапу. Методика установления внутрикостных имплантатов плоской и круглой формы. Осложнения и их лечение.
12	Челюстно-лицевая имплантация, в том числе у детей	Поднадкостничные имплантаты. Внутрикостно -поднадкостничные имплантаты. Чрескостные имплантаты. Рамусные имплантаты. Внутрислизистые имплантаты. Подслизистые имплантаты.
Всего: 60 часов		

		тердің әртүрлі бөлімдеріне жасалатын операциялардың әдістері, асқынулары және олардың алдын алу, операциялық емнің қателіктері, өткізілетін операциялардың ерте және кеш туындайтын асқынулары. Амбулаториялық және стационарлық жағдайда беттің туа біткен және жүре пайда болған кемістіктерімен және деформацияларымен сырқаттанатын науқастарды медициналық оңалту, тіс протездерін және жақ-бет протездерін дайындау. Кемістіктер мен деформацияларды талдау, жақсүйектердің диагностикалық үлгілерін дайындау, сүйек-пластикалық операциялар алдында науқастарды шиндеу, операциялық емді жоспарлау, операцияға көмекшілік ету, науқастарды операция алдында жүргізу. Оңалту шараларының сызбанұсқасын құру. ЕУЖ сараптау.
32	Жақсүйектердің кемістіктері мен деформацияларын емдеудің дистракциялық және компрессиялық әдістері, балалардағы ерекшеліктері	Компрессиялық-дистракциялық аппараттардың сипаттамасы. Жоғарғы жақсүйектің толық дамымауымен бірге жүретін төменгі жақсүйектің толық дамымауы немесе кемістіктерін жою тәсілдері. Төменгі жақсүйектің иек бөлімінің толық дамымауын жою тәсілдері. Төменгі жақсүйектің денесі мен тармақтарының толық дамымауын бір кезеңмен жою тәсілі. Самай-төменгі жақсүйек буынының анкилоздық зақымдануын және төменгі жақсүйектің толық дамымауын жою тәсілдері. Айтулы төменгі жақсүйектің толық дамымауымен туылған нәрестедегі тыныс алу обструкциясы синдромын жою тәсілі. Жоғарғы жақсүйектің толық дамымауымен сырқаттанатын балаларда компрессиялық-дистракциялық остеосинтезді қолдану нәтижелері. Беттің ортаңғы аймағының толық дамымауымен сырқаттанатын балаларда компрессиялық-дистракциялық остеосинтезді қолдану нәтижелері.
33	Трансплантациялау принциптері мен әдістері, балалардағы ерекшеліктері	Стоматологияда сүйек тіндерін трансплантациялау. Қызылиектің инфекцияланған тіндерін алып тастаудағы хирургиялық операциялар. Қызылиек тіндерін алмастыру. Тіндер регенерациясы туралы түсінік. Васкуляризацияланған трансплантаттар. Сүйектік тіндерді алу үшін хирургиялық емдеу тәсілдерін және донорлық аймақтарды талғау. Трансплантаттардың түрлері: аутогенді трансплантант (сүйектің өзіндік тіні), аллогенді (басқа адамдардан), ксеногенді

		(жануарлардан), синтетикалық. Шеміршек тіндерін трансплантациялау әдістері, оның ішінде балалардағы.
34	Самай-төменгі жақсүйек буынының (СТЖБ) аурулары	СТЖБ ауруларының жіктелуі. Этиологиясы, патогенезі, артриттердің, остеоартроздардың клиникалық көріністері, СТЖБ ішкі бұзылыстары, СТЖБ дисфункциясының ауырсыну синдромы. Диагностикасы және саралау диагностикасы, дәрі-дәрмектермен жергілікті және жалпы емдеу сызбанұсқасы, СТЖБ ауруларының жіті кезеңдері мен созылмалы сатыларын емдеу кезеңінде қолданылатын ФТЕ варианттары. Мимикалық және шайнау бұлшықеттерін емдік шынықтыру сызбанұсқасы. Дәрі-дәрмектермен емдеу, ФТЕ, ЕДШ қолдану арқылы СТЖБ функциясын қалпына келтіру мүмкіншіліктері. Самай-төменгі жақсүйек буынының анкилозы, оның ішінде балалардағы. Төменгі жақсүйектің контрактурасы, оның ішінде балалардағы. Қарап тексеру кезеңі, санациялық шаралардың алмасуы. СТЖБ шығуын қалпына келтіру, тістерді тегістеу, жеңілдетілген каппаны дайындау, төменгі жақсүйекті лигатурамен уақытша бекіту, буын пункциясы. ЕДШ сызбанұсқасын өңдеу, санациялық шараларды жүргізу, аурудың қайта өршуін мерзімі бойынша алдын алу. Самай-төменгі жақсүйек буынының жарақаттық анкилозы. Самай-төменгі жақсүйек буын анкилозын емдеу және олардың алдын алу. СТЖБ жарақаттық артритін диагностикалау және емдеу әдістері, СТЖБ жіті және созылмалы шығуын қалпына келтіру, асқынуларын алдын алу мақсатында ФТЕ мен емдік денешынықтыруды қолдану арқылы төменгі жақсүйектің жарақаттан сынуын кешенді емдеу. Операция алдындағы дайындық, СТЖБ қимылын қалпына келтіру бойынша жасалатын операциялар, остеотомия, анкилоз кезінде жасалатын сүйек-пластикалық операциялар, жасанды буындардың имплантациясы. Операциядан кейінгі оңалтуда ФТЕ және ЕДШ әдістерін қолдану, диспансеризация, еңбекке жарамсыздық мерзімін анықтау, мүгедектілік.
35	Төменгі жақсүйектің оқ тимеген сынуы	Төменгі жақсүйектің жарақаттан сынуының жіктелуін қарастыру, зерттеудің негізгі және қосымша әдістері, төменгі жақсүйектің әртүрлі бөліміндегі сынықтардың орналасуына байланысты клиникалық көрінісінің ерекшеліктері. Тіске салынатын лигатуралардың,

4.1 Примерный тематический план и содержание дисциплин повышения квалификации «Актуальные проблемы челюстно-лицевой хирургии»

4.1.1 Примерный план лекций

№	Тема
1	Технические приемы в челюстно-лицевой хирургии. Современные принципы асептики и антисептики в челюстно-лицевой хирургии.
2	Принципы планирования восстановительных операций на лице.
3	Общие принципы наиболее распространенных пластических операций.
4	Виды дентальной имплантации. Показания и противопоказания.
5	Эстетическая хирургия лица.
6	Коррекция деформаций носа и уха.
	Всего: 12 часов

4.1.2 Примерный план практических занятий

№	Тема	Содержание
1	Цели и задачи восстановительно – реконструктивной хирургии челюстно-лицевой области, в том числе у детей	Планирование пластических операций. Виды пластических операций. Определение силовых линий. Подготовка операционного поля. Скальпели и приемы пользования ими. Техника планирования и выполнения разрезов. Требования атрауматизма краёв раны. Гемостаз. Выбор шовного материала и иглы. Техника наложения швов.
2	Пластика местными тканями, в том числе у детей	Пластика встречными треугольными лоскутами. Пластика лоскутом на одной ножке. Пластика лоскутом с соседних участков. Показания. Ошибки и осложнения. Предоперационная подготовка и послеоперационный уход. Техника выполнения операции.
3	Пластика Филатовским стеблем, в том числе у детей	Основные принципы и техника проведения операции с использованием филатовского стебля. Показания. Ошибки и осложнения. Предоперационная подготовка и послеоперационный уход. Техника выполнения операции. Методы формирования стебля, миграции, тренировки и способы использования.
4	Свободная пересадка кожи на лицо	Техника взятия кожного трансплантата. Показания. Ошибки и осложнения.

Челюстно-лицевая хирургия амбулаторно-поликлиническая	
1	Курация больных.
2	Ведение медицинской документации.
3	Комплектация хирургического стоматологического кабинета медикаментозными препаратами.
4	Работа в кабинетах узких специалистов.
5	Работа в кабинете ВКК по экспертизе временной и стойкой нетрудоспособности.
6	Экспертная оценка временной утраты трудоспособности.
7	Работа в дневном стационаре.
8	Организация стационара на дому.
9	Работа в кабинетах функциональной диагностики.
10	Проведение всех вариантов инфильтрационной (мягкие ткани, подслизистая, поднадкостничная, внутрикостная, интралигаментарная) анестезии.
11	Проведение проводниковой анестезии с использованием различных анестетиков: торусальная, мандибулярная, ментальная, Гоу-Гейтс, Акинози-Вазирани туберальная, инфраорбитальная, подвисочная.
12	Определение показаний и противопоказаний к экстренным оперативным вмешательствам.
13	Определение показаний и противопоказаний к гемотрансфузии у челюстно-лицевых больных.
14	Проведение диспансеризации здоровых и больных заболеваниями челюстно-лицевой зоны.
15	Подготовка докладов, презентаций на клинические конференции.
16	Работа по формированию принципов здорового образа жизни.
17	Подготовка докладов, презентаций на клинические и патолого-анатомические конференции.
18	Участие в консилиумах и консультациях других отделений.
19	Дежурства в отделении.
20	Дежурства в приемном покое.
21	Работа в библиотеке, Интернете.
Всего: 108 часов	

		сымды және пластмассалық, құрама шендеуіштердің көмегімен емдеудің ортопедиялық әдістері. Сымдармен тігу, спицаларды қолдану арқылы сүйектік, сүйекішілік және құрама остеосинтездердің әр түрімен емдеудің хирургиялық әдістері. Остеосинтездерді жүргізу кезінде жансыздандыру және операциялық жолдармен түсу варианттары. Жарақат алған тістер мен төменгі жақсүйектерді диагностикалау мен емдеудің мануальды машықтары. Тіс реплантациясы операциясы, лигаатуралармен байлау (тоқу) арқылы тістерді бекіту, сымнан және лентадан жасалған шендеуіштермен жақсүйектерді бекіту, бекіткіш аппараттарды қолдану, ортопедиялық протездер, каппалар. Жарақаттарды операциядан кейін жүргізу. Еңбекке уақытша жарамсыздықтың мерзімі, амбулаториялық кезеңде медициналық оңалту сызбанұсқасын құру.
36	Жоғарғы жақсүйектің ок тимеген сынуы	Жоғарғы жақсүйектің Ле Фор 1,2,3 бойынша сынуы. Ликворея диагностикасы, неврологиялық симптоматикасы, сәулелік диагностиканы жүргізу, транспортты иммобилизация, емдеудің ортопедиялық әдістері. Жоғарғы жақсүйектің сынуын емдеудің хирургиялық әдістері: Фальтин-Адамс, Фидершпиль бойынша остеосинтез. Көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Сымнан және лентадан жасалған шендеуіштермен бекіту, бекітуші аппараттарды, ортопедиялық протездерді, каппаларды қолдану. Сымдармен тігу, спицаларды қолдану арқылы сүйектік, сүйекішілік және құрама остеосинтездер операциялары. Жарақаттарды операциядан кейін жүргізу. Еңбекке уақытша жарамсыздықтың мерзімі, амбулаториялық кезеңде медициналық оңалту сызбанұсқасын құру.
37	Беттің орта аймағындағы сүйектердің сынуы	Мұрын сүйектерінің сынуы: клиникалық көріністері, сәулелік диагностика, алғашқы, білікті және мамандандырылған жәрдемдер көрсету, сүйектерді репозициялау әдістері, интраназальды тампонадалар, оңалту. Бетсүйектің және оның доғасының сынуы: бетсүйек сынуының жіктелуі, клиникасы, сәулелік диагностика, емдеудің консервативті және хирургиялық әдістері. Беттің орта аймағындағы сүйектердің сынуымен сырқаттанатын науқастарды емдеудің ортопедиялық

		әдістері, хирургиялық емдеу әдістерінің көрсетімдері, жарақаттарды операциядан кейін жүргізу. Еңбекке уақытша жарамсыздықтың мерзімі, амбулаториялық кезеңдегі медициналық оңалтудың сызбанұсқасы. Мұрын сүйектерін интраназальды бимануальды аспаптық репозициялау, мұрыннан қан кеткен кездегі алдыңғы және артқы тампонада. Сымдармен тігу, спицаларды қолдану арқылы сүйектік, сүйекішілік және құрама остеосинтездер операциялары, бетсүйекті және оның доғасын қанды және жабық түрде репозициялау. Жарақаттарды операциядан кейін жүргізу.
38	Үш тармақты және бет нервiнiң аурулары мен зақымдануы, оның iшiнде балалардағы. Үш тармақты және бет нервiнiң аурулары мен зақымдануларын кешендi емдеудегi хирургиялық әдiстерi, балалардағы ерекшелiктерi	Бет нервiнiң зақымдану деңгейiне байланысты жарақаттан зақымдануы, диагностикалау мүмкiншiлiктерi, диагностиканың сәулелiк және функциональды әдiстерi. Бет нервi зақымдануын емдеудiң хирургиялық әдiстерi және оның асқынулары, құлақмаңы-шайнау бұлшықетi аумағының жарақаттары кезiндегi бет нервi тармақтарының үздiксiздiгiн қалпына келтiру мәселелерi, мимикалық бұлшықеттердi статикалық және динамикалық түрде тарту әдiстерi. Үш тармақты нервтiң жарақаттан зақымдануы: клиникалық диагностикалау мәселелерi, үш тармақты нервтiң зақымдануы, жақ-бет аймағының жарақаттары және ятрогендi факторлар кезiндегi зерттеудiң қосымша әдiстерi, хирургиялық әдiстемелерi: декомпрессия, нервэкзереэ, нервотомия және нервэктомия, бет нервтерiнiң жарақаттары кезiнде дәрi-дәрмектермен жергiлiктi және жалпы емдеудiң сызбанұсқасы, Бет нервтерiнiң зақымдануларын емдеудiң орташа мерзiмi, осы топтағы науқастарды оңалту және диспансеризациялау. Нервтерге жасалатын операциялар: құлақмаңы-шайнау бұлшықетi аумағының жарақаты кезiнде бет нервi тармақтарының үздiксiздiгiн қалпына келтiру, мимикалық бұлшықеттердi статикалық және динамикалық түрде тарту әдiстерi, декомпрессия, нервэкзереэ, нервотомия және нервэктомия. Бет нервтерiнiң және жақсүйектердiң зақымдануын емдеудiң орташа мерзiмi, осы топтағы науқастарды оңалту және диспансеризациялау. Үш тармақты нервтiң невралгиясы мен невриттерi. Этиологиясы, патогенезi, үш тармақты нервтiң екiншi және үшiншi тармақтары невралгиясының клиникалық көрiнiстерi, зақымданудың топикалық диагностикасы. Үш тармақты нервтiң

4	Все виды инъекций.
5	Операции простого и атипичного удаления зубов при периодонтите острым и хроническом.
6	проведении первичной хирургической обработки в полости рта.
7	Послеоперационное ведение раны.
8	Диагностическая пункция.
9	Эксцизионная и пункционная биопсия при хронических лимфаденитах.
10	Дренирования гнойной раны челюстно-лицевой области.
11	Выбор дренажей и антисептиков для инстилляции гнойной раны.
12	Уход за трахеостомой.
13	Наложение вторичных швов.
14	Ассистирование на операции первичной хирургической обработки разлитых флегмон челюстно-лицевой области, передняя верхняя медиастинотомия.
15	Взятие мазков из гнойной раны для микробиологического исследования и определения чувствительности к антибиотикам.
16	Экспрессдиагностика анаэробной инфекции.
17	Послеоперационное местное и общее медикаментозное лечение, ФТЛ.
18	Вправление вывиха ВНЧС.
19	Пришлифовывание зубов.
20	Изготовление разгрузочной каппы.
21	Временная лигатурная фиксация нижней челюсти.
22	Пункция сустава.
23	Разработка схем ЛФК, проведение санационных мероприятий.
24	Выбор шовного материала.
25	Назначение противостолбнячных и антирабических мероприятий.
26	Передняя и задняя тампонада при носовом кровотечении.
27	Формирование преддверия полости рта в послеоперационном периоде съёмными и несъёмными конструкциями.
28	Подготовка докладов, презентаций на клинические и патолого-анатомические конференции.
29	Участие в консилиумах и консультациях других отделений.
30	Дежурства в отделении.
31	Дежурства в приемном покое.
32	Работа в библиотеке, Интернете.
	Всего: 144 часа

22	Тактика врача при мышечной врожденной кривизне у детей	Диагностика, дифференциальная диагностика, показания и противопоказания к проведению лабораторных и инструментальных методов обследования больного. Принципы лечения, реабилитации.
23	Диагностика и удаление поврежденного зуба, имплантатов, инородных тел ротовой полости, глотки, наружного слухового прохода, полости носа	Инородные тела наружного ротовой полости, глотки, наружного слухового прохода, полости носа. Наиболее частые варианты. Живые инородные тела. Механизм попадания инородных тел в ротовой полости, глотки, наружного слухового прохода, полости носа, в том числе у детей. Диагноз. Вид инородного тела (имеет ли оно острые края, является ли набухающим, были ли уже сделаны попытки удаления инородного тела и страдал ли больной до этого заболеваниями). Отоскопия, фарингоскопия, риноскопия, ларингоскопия как методы диагностики инородного тела. Оценка размера инородного тела, локализации. Извлечение инородного тела. Метод выбора при инородных телах наружного слухового прохода - промывание теплой водой из шприца емкостью 100-150 мл. Противопоказания. осложнения. Оперативное удаление очень крупных инородных тел (осколки снарядов, металл и т.п.). Особенности клинических проявлений и удаления поврежденного зуба, имплантатов, инородных тел ротовой полости, глотки, наружного слухового прохода, полости носа у детей.
24	Травмы органа зрения, гематомы параорбитальные, переломы носа	Диагностика, дифференциальная диагностика, показания и противопоказания к проведению лабораторных и инструментальных методов обследования больного. Принципы лечения, реабилитации. Особенности ведения детей при травмах органа зрения, гематомах параорбитальных, переломах носа.
Всего: 184 часа		

3.3 Примерный план самостоятельной работы слушателя (СРС)

№	Содержание СРС
Челюстно-лицевая хирургия в стационаре	
1	Курация больных в палатах.
2	Ведение медицинской документации.
3	Определение группы крови, резус-фактора, проб на совместимость крови донора и реципиента.

		невриттері. Этиологиясы, патогенезі, топикалық диагностикасы. Консервативті жолдармен емдеу. Үш тармақты нерв тармақтарын емдік және диагностикалық мақсатта блокадалау. ФТЕ тағайындау, неврологтың қатысуымен науқастарды кешенді тексеруден өткізу, Дәрі-дәрмектермен емдеуді тағайындау.
39	Стоматологиялық имплантация	Стоматологиялық имплантация: көрсетімдері, қарсы көрсетімдері, имплантаттардың түрлері. Имплантацияға науқастарды дайындау. Стоматологиялық имплантациядан кейін науқастарды қадағалау, балалардағы ерекшеліктері. Дентальді имплантация. Дентальді имплантацияның түрлері. Дентальді имплантация көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Имплантанттар конструкциясын талғау. Имплантациялау әдістемесі. Асқынулары және олардың алдын алу жолдары.
40	Ерте және кеш туындайтын асқынулар, переимплантиттер, оларды емдеу, балалардағы ерекшеліктері	Ерте және кеш туындайтын асқынулар, переимплантиттер, оларды емдеу, балалардағы ерекшеліктері. Субпериостальды имплантаттың конструктивті элементтерінің ашылуы (протрузиясы). Имплантация орнының инфекциялануына ұласатын сілемей қабығында жауыржараның туындауы. Қабынуға қарсы және кератопластикалық заттарды қолдана отырып емдеу.
41	Хирургиялық стоматологиядағы имплантология	Цистэктомия және синусотомия операциясынан кейін сүйек тіндерінің кемістігін алмастыруға қолданылатын имплантациялық материалдар. Қолдану көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Операциялық әрекеттердің әдістері. Біркезеңді, екікезеңді цилиндрлік және пластинкалық имплантанттармен жасалынатын дентальды имплантация. Көрсетімдері, операция алдында жоспарлау. Жаксүйектердің синусотомиясы мен цистэктомиясы кезінде имплантациялық материалдарды қолдану. Дентальды имплантанттарды фантомда қондыру және дентальды имплантация операциясына көмекшілік ету. Операциядан кейін жарақатты жүргізу.
42	Операциялық жолмен емдеудің инновациялық әдістері	Операциялық жолмен емдеудің инновациялық әдістері. Эндовидеохирургия, телемедицина. Сүйек тіндерін қалпына келтіру үшін жасушалық технологияларды қолдану. Тіндік инженерия. Жасушалық технологиялардың көмегімен жойылған тіндерді қалпына келтіру әдістемесі.

43	Жақ-бет аймағының құрама және жанамаласқан зақымданулары	Бассүйектің, кеуденің, құрсақ қуысының және тірек қаңқасы сүйектерінің зақымдануымен бірге жүретін жақ-бет аймағының жарақатына қатысты пайда болатын синдромдар, политравмалардың мәселелері және жарақат процессінің ағымына тигізетін әсері. Алғашқы дәрігерлік, білікті және мамандандырылған жәрдем көрсету, Мамандандырылған стационарларда хирургиялық жәрдем көрсету реттілігі мен ауқымын анықтау. Ішкі ағзалар, ми және тірек қаңқасы сүйектерінің зақымдануымен байланысты жақ-бет аймағының құрама және жанамаласқан зақымданулары кезінде ерте және кеш туындайтын асқынулар. Иондық сәулелендірумен, температуралық факторлармен байланысты бет қаңқасының жарақаттан зақымдауын қарастыратын мәселелер, беттің күй және үсу деңгейлерін анықтау, күй ауқымын анықтау, клиникалық көріністері, күйік ауруларының симптомдары, күйік ауруларының кезеңіне байланысты дәрі-дәрмектермен жергілікті және жалпы емдеудің сызбанұсқалары. Клиникасы, диагностикасы, алғашқы хирургиялық өңдеудің ерекшеліктері. Жанамаласқан және құрама жарақаттар кезінде алғашқы, білікті және мамандандырылған жәрдем көрсету. Бимаксильарлы шендеу операциялары, қарапайым аппараттармен, пластмассалық шендеуіштермен және каппалармен бекіту, сынықтарды хирургиялық бекіту көрсетімдерін анықтау. Остеосинтез операциялары. Мамандандырылған стационарларды талғау мәселелері. Миішілік, неврологиялық және басқа асқынуларды шығару үшін диагностикалық зерттеулер жүргізу. Операциядан кейін жарақаттарды жүргізу. Еңбекке уақытша жарамсыздық мерзімі, амбулаториялық кезеңде медициналық оңалту сызбанұсқасы.
44	Жақ-бет аймағының жарақаттан зақымдануының жалпы және жергілікті асқынулары	Қан тамырлардың, нервтердің зақымдануымен және сүйек жарақаттарының іріндеуімен бірге жүретін төменгі жақсүйектің жарақаттан сынуының ерте және кеш туындайтын асқынуларын қарастыру. Жоғарғы жақсүйектің жарақаттан зақымдауының асқынулары: қан кету, жұмсақ тіндер эмфиземасы, миішілік асқынулар, неврологиялық асқынулар, асқынулар дамуының алдын алу мәселелері, науқастарды оңалту. Бимаксильарлы шендеу операциялары, қарапайым аппараттармен, пластмассалық шендеуіштермен және каппалармен

		и инструментальных методов обследования больного. Принципы лечения, реабилитации. Особенности ведения детей при травматическом остеомиелите.
15	Вывихи, привычный вывих	Диагностика, дифференциальная диагностика, показания и противопоказания к проведению лабораторных и инструментальных методов обследования больного. Принципы лечения, реабилитации. Особенности ведения детей при вывихе, привычных вывихах.
16	Повреждения лицевых нервов	Диагностика, дифференциальная диагностика, показания и противопоказания к проведению лабораторных и инструментальных методов обследования больного. Принципы лечения, реабилитации. Особенности ведения детей при повреждениях лицевых нервов.
17	Мышечная кривошея, врожденная	Диагностика, дифференциальная диагностика, показания и противопоказания к проведению лабораторных и инструментальных методов обследования больного. Принципы лечения, реабилитации. Особенности ведения детей при мышечной кривошее.
18	Травмы костей и мягких тканей челюстно-лицевой области	Диагностика, дифференциальная диагностика, показания и противопоказания к проведению лабораторных и инструментальных методов обследования больного. Принципы лечения, реабилитации. Особенности ведения детей при травмах костей и мягких тканей челюстно-лицевой области.
19	Тактика врача при травматическом остеомиелите	Диагностика, дифференциальная диагностика, показания и противопоказания к проведению лабораторных и инструментальных методов обследования больного. Принципы лечения, реабилитации. Особенности ведения детей при травматическом остеомиелите.
20	Тактика врача при вывихе, привычном вывихе	Диагностика, дифференциальная диагностика, показания и противопоказания к проведению лабораторных и инструментальных методов обследования больного. Принципы лечения, реабилитации. Особенности ведения детей при вывихе, привычном вывихе.
21	Тактика врача при повреждении лицевых нервов	Диагностика, дифференциальная диагностика, показания и противопоказания к проведению лабораторных и инструментальных методов обследования больного. Принципы лечения, реабилитации. Особенности ведения детей при повреждении лицевых нервов.

8	Тактика врача при острой хирургической патологии околоушной области	Диагностика, дифференциальная диагностика, показания и противопоказания к проведению лабораторных и инструментальных методов обследования больного. Принципы лечения, реабилитации. Особенности ведения детей с острой хирургической патологией околоушной области.
9	Тактика врача при острой хирургической патологии сосудов	Диагностика, дифференциальная диагностика, показания и противопоказания к проведению лабораторных и инструментальных методов обследования больного. Принципы лечения, реабилитации. Особенности ведения детей с острой хирургической патологией сосудов (острые флеботромбозы, и тромбозы, эмболии артерий).
10	Тактика врача при ушибах, ранах, укусах животных, отморожениях, ожогах слизистой области рта, носа, глаз, уха, волосистой части головы	Диагностика, дифференциальная диагностика, показания и противопоказания к проведению лабораторных и инструментальных методов обследования больного. Принципы лечения, реабилитации. Особенности ведения детей при ушибах, ранах, укусах животных, отморожениях, ожогах слизистой области рта, носа, глаз, уха, волосистой части головы.
11	Тактика врача при переломах костей лицевого черепа, верхней и нижней челюсти, суставов	Диагностика, дифференциальная диагностика, показания и противопоказания к проведению лабораторных и инструментальных методов обследования больного. Принципы лечения, реабилитации. Особенности ведения детей при переломах костей лицевого черепа, верхней и нижней челюсти, суставов.
12	Переломы костей лицевого черепа	Диагностика, дифференциальная диагностика, показания и противопоказания к проведению лабораторных и инструментальных методов обследования больного. Принципы лечения, реабилитации. Особенности ведения детей при переломах костей лицевого черепа.
13	Переломы верхней и нижней челюсти, суставов	Диагностика, дифференциальная диагностика, показания и противопоказания к проведению лабораторных и инструментальных методов обследования больного. Принципы лечения, реабилитации. Особенности ведения детей при переломах верхней и нижней челюсти, суставов.
14	Травматический остеомиелит	Диагностика, дифференциальная диагностика, показания и противопоказания к проведению лабораторных

		бекіту, сынықтарды хирургиялық бекіту көрсетімдерін анықтау. Фальтин-Адамс, Федершпиль және минипластиналармен остеосинтез жасау операциясы. Миішілік, неврологиялық және басқа асқынуларды шығару үшін диагностикалық зерттеулер жүргізу.
45	Ауыз қуысы жұмсақ тіңдерінің протезалды хирургиясы	Тыртықтарды жою жолдарымен жартылай алмалы-салмалы және толық алмалы-салмалы протездермен ауыз қуысын протездеу көрсетімдері, ауыз қуысы кіреберісінің тереңдеуі, френулопластикалар. Ауыз қуысының жұмсақ тіңдеріне жасалатын хирургиялық емнің әртүрлі варианттары: тіл және ерін жүгеншіктерін жамау, тыртықты тартылымдарды жою, ашық және жабық вестибулопластиканың варианттары. Ауыз қуысының кіреберісін операциядан кейін алмалы-салмалы және тұрақты конструкциялармен қалпына келтіру.
46	Жоғарғы және төменгі жақсүйектердің протезалды хирургиясы	Альвеолярлы өсіндінің, қатты таңдайдың дұрыс пішіндерін қалыптастыру, жақсүйектердің остеофиттерін, экзостоздарын және тіл шодырларын алып тастау және альвеола аралық биіктікті құру көрсетімдері. Науқастарды операцияға дайындау. Жақсүйектердің протез салатын орнын құру операциясы. Жарақаттарды операциядан кейін жүргізу, асқынулардың алдын алу.
47	Денталық имплантация	Денталық имплантаттардың жіктемесі, остеоинтеграция концепциясы, қолдану көрсетімдері, емдеуді жоспарлау, операция алдындағы дайындық. Имплантаттардың түрлеріне байланысты денталық имплантаттарды қою әдістері, хирургиялық кезеңге арналаған аспаптар мен құрал-жабдықтар. Синуслифтинг және аугментация жолдарымен имплантаттың сүйекішілік бөлігін орнықтыруға арналаған адекватты жағдайларды құру әдістері. Имплантациялық материалдар, альвелярлы биіктікті көбейтудегі аспаптар мен құрал-жабдықтар. Денталық имплантацияның хирургиялық кезеңін жоспарлау және орындау кезіндегі қателіктер, мүмкін болатын асқынулар. Науқастарды операцияға дайындау: кәсіби гигиена, дентальды имплантация операциясын жоспарлау. Денталық имплантацияның хирургиялық кезеңін өздігінен орындау немесе операцияға көмекшілік ету, имплантат басын, қызылдікті манжетканың қалыптастыру құрылғысы, операциядан кейін жарақатты жүргізу. Периимпантиттерді емдеу.

48	Жақ-бет хирургиясындағы реконструктивті-қалпына келтіру операциясы, балалардағы ерекшеліктері	Бас пен мойынның туа пайда болған кемістіктері мен деформациялары кезінде жақ-бет хирургиясында жасалынатын реконструктивті-қалпына келтіру операциясы, балалардағы ерекшеліктері. операциясы. Бас пен мойынның жүре пайда болған кемістіктері мен деформациялары кезінде жақ-бет хирургиясында жасалынатын реконструктивті-қалпына келтіру операциясы, балалардағы ерекшеліктері.
49	Жақ-бет аймағының қатерсіз ісіктерін алып тастау	Тіндерді бір кезеңді әдіспен қалпына келтірумен бірге бассүйек-жақ-бет аймағындағы қатерсіз ісіктерді алып тастау, балалардағы ерекшеліктері. Стоматологиядағы және жақ-бет хирургиясындағы криодеструкция.
50	Замануи остеосинтездерді қолдана отырып бет қаңқасы сүйектерінің сынықтарын емдеу, балалардағы ерекшеліктері	Жақ-бет аймағының жарақаттарын емдеудің ортопедиялық және хирургиялық әдістерінің көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Операцияны жүргізу әдістері, операциядан кейінгі кезеңде дәрі-дәрмектермен емдеу. Алғашқы дәрігерлік, білікті және мамандандырылған жәрдем көрсету ауқымы. ЕДШ, ФТЕ, ДКК, МОСК. Жұмсақ тіндердің, бет қаңқасы сүйектерінің, бассүйек-ми нервтерінің шеткі бөлімдерінің, сілекейбездің және оның түтіктерінің жарақаттарын хирургиялық жолдармен емдеу, микрохирургияны және операциялық оптика қолдану әдістері, остеосинтездің ауызсыртылық және ауызышілік остеосинтездері.
51	Бет қаңқасының сүйектеріне жасалатын қалпына келтіру операциялары	Бет қаңқасының сүйектеріне жасалатын қалпына келтіру операциялары, донорлық аймақтан алынған тері-бұлшықет-сүйектік кесінділерді қолдана отырып бассүйектің, беттің жоғарғы, ортаңғы және төменгі аймақтарының жарақаттан кейінгі деформацияларын жою, балалардағы ерекшеліктері.
52	Құлақ қалқанын қалпына келтіру, балалардағы ерекшеліктері	Құлақ қалқанының жартылай және толық кемістіктерін қалпына келтіру, балалардағы ерекшеліктері. Құлақ қалқанының отопластикасы немесе пластикасы. Тарбиған құлақ қалқанын түзету. Тостаған тәрізді құлақты түзету. Сыртқы құлақтың дұрыс дамымаған кемістігін - микроотияны түзету. Құлақ қалқаны кемістіктерінің себептері, операция көрсетімдері. Операцияны жүргізу. Тиімділігі. Асқынулары және олардың алдын алу шаралары.

		лизации, оснащение ЦСО, укомплектованность кадрами, предстерилизационная подготовка.
3	Неотложные состояния в хирургической стоматологии	Аллергические реакции в практике хирурга-стоматолога. Группы риска, аллергологическое обследование пациентов. Неотложные состояния в практике хирурга-стоматолога (лекарственный анафилактический шок, приступ бронхиальной астмы, приступ стенокардии, развитие инфаркта миокарда, гипо- и гипергликемическая кома, эпилептический припадок, гипертонический криз, инфаркт мозга). Токсическое действие местных анестетиков. Клиническая симптоматика проявления разных форм лекарственного анафилактического шока, инструкция по порядку оказания первой медицинской помощи, посимптомное введение лекарственных препаратов. Медикаменты для оказания первой врачебной помощи. Клинические проявления токсического действия местных анестетиков. Действия по оказанию первой врачебной помощи при неотложных состояниях.
4	Тактика врача при острой хирургической патологии ротовой полости, зубов, десен, в том числе у детей	Диагностика, дифференциальная диагностика, показания и противопоказания к проведению лабораторных и инструментальных методов обследования больного. Принципы лечения, реабилитации. Особенности ведения детей с острой хирургической патологией ротовой полости, зубов, десен.
5	Тактика врача при острой хирургической патологии области мягких тканей лица	Диагностика, дифференциальная диагностика, показания и противопоказания к проведению лабораторных и инструментальных методов обследования больного. Принципы лечения, реабилитации. Особенности ведения детей с острой хирургической патологией области мягких тканей лица.
6	Тактика врача при острой хирургической патологии верхней и нижней челюсти, подбородка	Диагностика, дифференциальная диагностика, показания и противопоказания к проведению лабораторных и инструментальных методов обследования больного. Принципы лечения, реабилитации. Особенности ведения детей с острой хирургической патологией области верхней и нижней челюсти, подбородка.
7	Тактика врача при острой хирургической патологии шеи	Диагностика, дифференциальная диагностика, показания и противопоказания к проведению лабораторных и инструментальных методов обследования больного. Принципы лечения, реабилитации. Особенности ведения детей с острой хирургической патологией области шеи.

		достижение результатов в ранний реабилитационный период. Нежелательные послеоперационные осложнения: расстройства поведения, питания, сна, различные фобии. Коррекция пред- и послеоперационного психического состояния. Создание банка данных психического развития ребенка с последующей разработкой индивидуальной реабилитационной программы. Выработка адаптивности ребенка и его родителей к эстетическому недостатку, создание психологически благоприятных условий для комплексного поэтапного реабилитационного процесса. Возможность максимального личного развития, социальной адаптации детей с заболеваниями челюстно-лицевой области.
Всего: 252 часа		
Челюстно-лицевая хирургия амбулаторно-поликлиническая		
1	Организация амбулаторно-поликлинической службы РК	Организация амбулаторно-поликлинической службы РК. Общие принципы организации оказания стоматологической, челюстно – лицевой хирургической помощи на догоспитальном этапе. Организация отделения челюстно-лицевой хирургии и хирургического стоматологического кабинета поликлиники. Нормативы организации отделения. Количество коек на 10 тыс. населения. Помещения, операционные отделения. Нормативная (учетно-отчетная) документация по хирургической стоматологии. Приказы МЗ РК об организации хирургической службы. Правовые акты по здравоохранению. Оснащение кабинета хирургической стоматологии. Инструменты и оборудование. Варианты оснащения хирургического кабинета районной, областной и городской стоматологической поликлиник. Инструментарий и оборудование для проведения операции удаления зуба, экстренных и плановых амбулаторных операций. Комплектация хирургического стоматологического кабинета медикаментозными препаратами.
2	Микробная деконтаминация в хирургической стоматологии	Подготовка рук хирурга и операционного поля. Дезинфекция и стерилизация инструментария и перевязочного материала. Антисептические растворы в практике хирурга-стоматолога. Современные методики гигиенической и хирургической обработки рук, современные антисептики для обработки операционного поля, варианты химической, физической дезинфекции и стерили-

53	Жоғарғы ерін мен таңдайдың қоянжырығын емдеу, балалардағы ерекшеліктері	Беттің туа біткен кемтарлығының этиологиясы мен патогенезі. Жоғарғы ерін мен таңдай қоянжырығының жіктелімі. Жоғарғы еріннің бір және екіжақты бітпеуі. Жоғарғы ерін мен таңдайдың туа біткен бітпеуінің клиникалық көрінісі. Беттің туа біткен кемтарлығы кезіндегі клиникасы мен функционалды бұзылыстардың ерекшеліктері. Жоғарғы еріннің бітпеуін хирургиялық жолдармен емдеу. Таңдайдың бітпеуін хирургиялық жолдармен емдеу. Таңдайдың туа біткен бітпеуі кезінде жасалатын операцияның мерзімдері. Хейлопластика, ринохейлопластика. ураностафилопластика. Әдістемесі. Асқынулары және олардың алдын алу шаралары. Еріннің, мұрынның операциядан кейінгі деформациялары, таңдай кемістігі. Операциядан кейін оңалту.
54	Жоғарғы және төменгі жақсүйектің альвеолярлы өсінділерін қалпына келтіру, балалардағы ерекшеліктері	Жоғарғы жақсүйектің альвеолярлы өсінділерін және төменгі жақсүйектің альвеолярлы бөлігін түзету. Бірнеше әдістермен қоса жасалынатын альвеолопластика. Альвеолярлы доғаның қыры бойынша немесе сүйектің беткейінен алынған «үстеме» жамау, сүйектің бір немесе қос қабырғасын вертикальды остеотомия және транспозиция жасағаннан кейін сүйек ішіне жамау салу, сүйектің бір қабырғасын сындыру арқылы жүргізілетін вертикальды остеотомия және пайда болған кеңістікті биоматериалдармен толтыру. Пародонтологиялық таңғыш. Альвеолопластика көрсетімдері. Операциядан кейін туындайтын асқынулар, оңалту.
55	Жергілікті тіндерді қолдана отырып жоғарғы және төменгі қабақтарға жүргізілетін операциялар (блефаропластика), балалардағы ерекшеліктері	Блефаропластика әдістемесі, жүргізу көрсетімдері. Блефаропластиканың қарсы көрсетімдері. Блефаропластика операциясына дайындық. Операцияның кезеңдері: артық тіндерді белгілеу, теріні тілу, артық терілерді және шелмай жарықтарын кесіп алу, теріге косметикалық тігістер салу, тігістерге стерильденген жапсырмалар қою. Операциядан кейінгі кезеңнің ерекшеліктері. Мүмкін болатын асқынулар: тері астында қан ұю (темекі тартатын науқастарда қауіп өте жоғары, 7-10 күннен кейін өздігінен кетеді), терідегі тігістердің орнында гипертрофиялық тыртықтар түзіледі (гипертрофиялық тыртықтардың пайда болуы терінің жеке бейімділігі кезінде туындайды). Блефаропластикадан кейін қалпына келтіру.

56	Көрші тіндерді қолдана отырып бастың шаш бөлігіндегі ауқымды кемістіктерді жою	Көрші тіндерді (ротациялық кесінділерді) қолдана отырып бастың шаш бөлігіндегі ауқымды кемістіктерді жою, балалардағы ерекшіліктері. Жақ-бет аймағындағы жарақаттарды тігудің негізгі кезеңдері. Жарақат жиектерінің бір біріне бейімделуі туралы түсінік. Барынша эстетикалық тиімділікке жету. Тігіс материалдарына қойылатын талаптар, жіктемесі. Жіптерді байлау техникасы. Тігістердің түрлері. Жақ-бет аймағындағы жарақаттарға тігіс салу тәртіптері. Балалардағы ерекшеліктері.
57	Толық және жартылай кемістіктері бар мұрынды қалпына келтіру	Толық және жартылай кемістіктері бар мұрынды қалпына келтіру, балалардағы ерекшеліктері. Кемістіктің себептері. Операциялық әрекеттің түрлері. Анестезияның ерекшеліктері, науқастарды операция алдында дайындау. Толық және жартылай кемістіктер кезінде мұрынды қалпына келтіру бойынша жасалатын операцияның әдістемесі. Асқынулары, олардың алдын алу және оларды емдеу ерекшеліктері. Операциядан кейін науқасты жүргізу, оңалту. Балаларда кездесетін толық және жартылай кемістік кезінде жасалатын операцияның ерекшеліктері.
58	Мұрын пішіні өзгерген жағдайда жасалатын операциялар	Мұрын пішіні өзгерген жағдайда жасалатын операциялар (ринопластика), балалардағы ерекшеліктері. Толық және жартылай кемістіктер кезінде мұрын пішінінің өзгеруі, оның ішінде балалардағы ерекшеліктері. Кемістіктің себептері. Операциялық әрекеттердің түрлері. Анестезия ерекшеліктері, науқасты операция алдында дайындау. Мұрын пішіні өзгерген жағдайда жасалатын операцияның әдістемесі. Асқынулары, олардың алдын алу және оларды емдеу ерекшеліктері. Операциядан кейін науқасты қарап тексеру, оңалту. Балаларда мұрын пішіні өзгерген жағдайда жасалатын операцияның ерекшеліктері.
59	Шықшытбезді алып тастау	Бет нервiнiң тармақтарын сақтай отырып шықшытбездi алып тастау, балалардағы ерекшеліктері. Шықшытбездi алып тастау көрсетiмдерi. Операцияның түрлерi. Анестезия ерекшеліктері, науқасты операция алдында дайындау. Шықшытбездi алып тастау операциясының әдістемесі. Асқынулары, олардың алдын алу және оларды емдеу ерекшеліктері. Операциядан кейін науқасты жүргізу, оңалту. Балаларда шықшытбездi алып тастау операциясының ерекшеліктері.

		прикуса, выравнивание зубных рядов. Особенности анестезии, предоперационная подготовка пациента. Методика операций. Осложнения, пути их профилактики и лечения. Ведение больных в послеоперационном периоде, реабилитация. Особенности операций на верхней и нижней челюсти связанные с нарушением прикуса у детей.
63	Костно-пластические операции на лицевом скелете при нарушениях пропорции лица, в том числе у детей	Устранение деформаций лица с использованием силиконовых имплантатов. Экспериментальное исследование возможности применения силиконовых композиций в хирургии. Преимущества силиконовых имплантатов. Процесс приживления биоматериалов на основе силоксановых эластомеров (силиконов). Особенности анестезии, предоперационная подготовка пациента. Методика операций. Осложнения, пути их профилактики и лечения. Ведение больных в послеоперационном периоде, реабилитация. Особенности костно-пластических операций на лицевом скелете при нарушениях пропорции лица у детей.
64	Восстановительные операции при нарушении движения мимических мышц	Восстановительные операции при нарушении движения мимических мышц; оперативное лечение при повреждениях лицевого нерва (параличи, парезы различного происхождения) с использованием микрохирургической техники, в том числе у детей. Особенности анестезии, предоперационная подготовка пациента. Методика операций. Осложнения, пути их профилактики и лечения. Ведение больных в послеоперационном периоде, реабилитация. Особенности восстановительных операций при нарушениях движения мимических мышц у детей.
65	Оперативное лечение синдрома сонного апноэ	Оперативное лечение синдрома сонного апноэ (остановка дыхания во сне, храп), в том числе у детей. Особенности анестезии, предоперационная подготовка пациента. Методика операций. Осложнения, пути их профилактики и лечения. Ведение больных в послеоперационном периоде, реабилитация. Особенности оперативного лечения синдрома сонного апноэ у детей.
	Психологическая помощь детям с заболеваниями челюстно-лицевой области	Три степени дефектов и деформаций челюстно-лицевой области у детей. Изменение психики детей в зависимости от возраста, выраженности заболевания, психологической реабилитации. Раннее лечение и

59	Удаление околоушной слюнной железы	Удаление околоушной слюнной железы с сохранением ветвей лицевого нерва, в том числе у детей. Показания для удаления околоушной слюнной железы. Виды оперативного вмешательства. Особенности анестезии, предоперационная подготовка пациента. Методика операций удаления околоушной слюнной железы. Осложнения, пути их профилактики и лечения. Ведение больных в послеоперационном периоде, реабилитация. Особенности оперативного вмешательства при удалении околоушной слюнной железы у детей.
60	Восстановительные операции на слезоотводящих путях	Восстановительные операции на слезоотводящих путях, в том числе у детей. Показания для восстановительных операций на слезоотводящих путях. Виды оперативного вмешательства. Особенности анестезии, предоперационная подготовка пациента. Методика восстановительных операций на слезоотводящих путях. Осложнения, пути их профилактики и лечения. Ведение больных в послеоперационном периоде, реабилитация. Особенности восстановительных операций на слезоотводящих путях у детей.
61	Устранение тугоподвижности или полной неподвижности нижней челюсти	Устранение тугоподвижности или полной неподвижности нижней челюсти, в том числе у детей. Показания для операций устранения тугоподвижности или полной неподвижности нижней челюсти. Виды оперативного вмешательства. Особенности анестезии, предоперационная подготовка пациента. Методика операций устранения тугоподвижности или полной неподвижности нижней челюсти. Осложнения, пути их профилактики и лечения. Ведение больных в послеоперационном периоде, реабилитация. Особенности операций устранения тугоподвижности или полной неподвижности нижней челюсти у детей.
62	Операции на верхней и нижней челюсти связанные с нарушением прикуса	Операции на верхней и нижней челюсти связанные с нарушением прикуса (ортогнатика), совместно с ортодонтическим лечением, в том числе у детей. Функция жевания и дикция. Диспропорция верхней и нижней челюстей вследствие воздействия внешних факторов в процессе роста, наследственных причин или травмы. Сочетание ортогнатической хирургии с использованием несъемной ортодонтической техники (брекет-системы). Исправление нарушения окклюзии,

60	Көз жасы жолдарына жасалатын қалпына келтіру операциялары	Көз жасы жолдарына жасалатын қалпына келтіру операциялары, балалардағы ерекшеліктері. Көз жасы жолдарына жасалатын операцияның көрсетімдері. Операцияның түрлері. Анестезия ерекшеліктері, науқасты операция алдында дайындау. Көз жасы жолдарына жасалатын қалпына келтіру операциясының әдістемесі. Асқынулары, олардың алдын алу және оларды емдеу ерекшеліктері. Операциядан кейін науқасты жүргізу, оңалту. Балаларда көз жасы жолдарына жасалатын қалпына келтіру операциясының ерекшеліктері.
61	Баяу қозғалатын немесе толық қозғалмайтын төменгі жақсүйектің функциясын қалпына келтіру	Баяу қозғалатын немесе толық қозғалмайтын төменгі жақсүйектің функциясын қалпына келтіру операциясының көрсетімдері. Операцияның түрлері. Анестезия ерекшеліктері, науқасты операция алдында дайындау. Баяу қозғалатын немесе толық қозғалмайтын төменгі жақсүйектің функциясын қалпына келтіру операциясының әдістемесі. Асқынулары, олардың алдын алу және оларды емдеу ерекшеліктері. Операциядан кейін науқасты жүргізу, оңалту. Балаларда баяу қозғалатын немесе толық қозғалмайтын төменгі жақсүйектің функциясын қалпына келтіру операциясының ерекшеліктері.
62	Тістүйістің бұзылуымен байланысты жоғарғы және төменгі жақсүйектерге жасалатын операциялар	Ортодонтиялық еммен бірге тістүйістің бұзылуымен (ортогнатика) байланысты жоғарғы және төменгі жақсүйектерге жасалатын операциялар, балалардағы ерекшеліктері. Шайнау функциясы және дикция. Өсу, тұқым қуалаған себептер немесе жарақаттар процессінде сыртқы факторлардың әсерінен туындайтын жоғарғы және төменгі жақсүйектер диспропорциясы. Тұрақты ортодонтиялық техникамен (брекет-жүйесімен) ортогнатиялық хирургияның үйлесуі. Окклюзия, тістүйіс бұзылыстарын, тіс қатарларын түзету. Анестезия ерекшеліктері, науқасты операция алдында дайындау. Операция әдістемесі. Асқынулары, олардың алдын алу және оларды емдеу ерекшеліктері. Операциядан кейін науқасты қарап тексеру, оңалту. Балаларда тістүйістің бұзылуымен байланысты жоғарғы және төменгі жақсүйектерге жасалатын операциялар.

63	Беттің пропорциясы бұзылған кезде бет қаңқасына жасалатын сүйек-пластикалық операциялар, балалардағы ерекшеліктері	Силикондық имплантаттарды қолдана отырып бет деформациясын жою. Хирургияда силикондық композицияларды қолдану мүмкіншілігіндегі тәжірибелік зерттеулер. Силикондық имплантаттардың артықшылығы. Силоксанды эластомерлер негізіндегі (силикондарды) биоматериалдардың бітіп кету процессі. Анестезия ерекшеліктері, науқасты операция алдында дайындау. Операция әдістемесі. Асқынулары, олардың алдын алу және оларды емдеу ерекшеліктері. Балаларда беттің пропорциясы бұзылған кезде бет қаңқасына жасалатын сүйек-пластикалық операциялардың ерекшеліктері.
64	Мимикалық бұлшықеттер қимылының бұзылысы кезінде жасалынатын қалпына келтіру операциялары	Мимикалық бұлшықеттер қимылының бұзылысы кезінде жасалынатын қалпына келтіру операциялары: бет нервiнiң зақымдануыларын (салдануы, парезі) микротехникалық хирургияны қолдана отырып операциялық жолмен емдеу, балалардағы ерекшеліктері. Анестезия ерекшеліктері, науқасты операция алдында дайындау. Операция әдістемесі. Асқынулары, олардың алдын алу және оларды емдеу ерекшеліктері. Балаларда мимикалық бұлшықеттердің қимылы бұзылған кезде жасалатын қалпына келтіру операцияларының ерекшеліктері.
65	Ұйқы апноэ синдромы кезінде қолданылатын операциялық ем	Ұйқы апноэ (түнде демнің уақытша тоқтап қалуы, қорыл) синдромы кезінде қолданылатын операциялық ем, балалардағы ерекшеліктері. Анестезия ерекшеліктері, науқасты операция алдында дайындау. Операция әдістемесі. Асқынулары, олардың алдын алу және оларды емдеу ерекшеліктері. Балаларда ұйқы апноэ синдромын операциялық жолмен емдеу ерекшеліктері.
66	Жақ-бет аймағының ауруларымен сырқаттанатын балаларға психологиялық жәрдем көрсету	Балаларда жақ-бет аймағы кемістіктері мен деформацияларының үш деңгейі. Жасқа, аурудың айқындылығына, психологиялық оңалтуға байланысты балалар психикасының өзгеруі. Ерте оңалту кезеңінде емдеу және оң нәтижелерге жету. Операциядан кейінгі жағымсыз асқынулар: мінез-құлықтың, тамақтанудың, ұйқының бұзылуы, әртүрлі фобиялар. Операция алдындағы және операциядан кейінгі психикалық жағдайларды түзету. Жеке оңалту бағдарламасын өңдеу арқылы баланың психикалық дамуын қалыптастыру. Эстетикалық ақауларға бала мен оның ата-анасының бейімділігін шындау, кешенді сатылы оңалту процессін жүргізу

	тканей (блефаропластика), в том числе у детей	избытков кожи и жировых грыж, наложение косметических швов на кожу, стерильные наклейки на швы. Особенности послеоперационного периода. Возможные осложнения: подкожные кровоизлияния (риск повышается у курящих пациентов, исчезают самостоятельно через 7–10 дней), образование гипертрофических рубцов на месте кожных швов (возникает при индивидуальной склонности кожи к образованию гипертрофических рубцов). Восстановление после блефаропластики.
56	Устранение обширных дефектов волосистой части головы с использованием близлежащих тканей	Устранение обширных дефектов волосистой части головы с использованием близлежащих тканей (ротационными лоскутами), в том числе у детей. Основные моменты ушивания ран в челюстно-лицевой области. Понятие адаптации краев раны друг к другу. Достижение максимального эстетического эффекта Требования к шовному материалу, классификация. Техника ушивания нитей. Формуля узлов. Виды швов. Правила наложения швов на раны в челюстно-лицевой области. Особенности у детей.
57	Восстановление носа при полных и частичных дефектах	Восстановление носа при полных и частичных дефектах, в том числе у детей. Причины дефектов. Виды оперативного вмешательства. Особенности анестезии, предоперационная подготовка пациента. Методика операций по восстановлению носа при полных и частичных дефектах. Осложнения, пути их профилактики и лечения. Ведение больных в послеоперационном периоде, реабилитация. Особенности оперативного вмешательства при полных и частичных дефектах носа у детей.
58	Операции по изменению формы носа	Операции по изменению формы носа (ринопластика), в том числе у детей. Изменение формы носа при полных и частичных дефектах, в том числе у детей. Причины дефектов. Виды оперативного вмешательства. Особенности анестезии, предоперационная подготовка пациента. Методика операций по изменению формы носа. Осложнения, пути их профилактики и лечения. Ведение больных в послеоперационном периоде, реабилитация. Особенности оперативного вмешательства при изменениях формы носа у детей.

51	Восстановительные операции на костях лицевого скелета	Восстановительные операции на костях ли-цевого скелета, устранение посттравматических деформаций черепа, верхней, средней и нижней зон лица с использованием кожно-мышечно-костных лоскутов с донорских зон, в том числе у детей.
52	Восстановление ушных раковин, в том числе у детей	Восстановление ушных раковин при частичных и полных дефектах, в том числе у детей. Отопластика, или пластика ушных раковин Коррекция оттопыренной ушной раковины. Коррекция чашеобразных ушей. Коррекция микроотии – дефекта недоразвитости наружного уха. Причины дефектов ушных раковин и показания к операции. Проведение операции. Эффективность. Осложнения и меры по их предупреждению.
53	Лечение врожденных расщелин верхней губы и неба, в том числе у детей	Этиология и патогенез врожденных уродств лица. Классификация несращений верхней губы и неба. Одно- и двустороннее несращения верхней губы. Клиническая картина врожденных несращений верхней губы и неба. Особенности клиники и функциональные нарушения при врожденных уродствах лица. Хирургическое лечение несращений верхней губы. Хирургическое лечение несращений неба. Сроки проведения операций при врожденных несращениях неба. Хейлопластика, ринохейлопластика. ураностафилопластика. Методика. Осложнения и меры их предупреждения. Послеоперационные деформации губы и носа, дефекты неба. Послеоперационная реабилитация.
54	Восстановление альвеолярного отростка верхней и нижней челюсти, в том числе у детей	Коррекция альвеолярного отростка верхней челюсти и альвеолярной части нижней челюсти. Альвеолопластика несколькими методами. Пластика “внакладку” по гребню альвеолярной дуги или на одной из поверхностей ската кости, пластика внутрь кости после вертикальной остеотомии и транспозиции одной или обеих стенок кости, вертикальная остеотомия с надломом одной из стенок и заполнением образовавшегося пространства биоматериалом. Пародонтологическая повязка. Показания к альвеолопластике. Послеоперационные осложнения, реабилитация.
55	Восстановительные операции на верхних и нижних веках с использованием местных	Методика блефаропластики, показания к ее проведению. Противопоказания к блефаропластике. Подготовка операции блефаропластики Этапы операции: разметка избытков кожи, разрезы кожи, иссечение

		үшін психологиялық қолайлы жағдайларды қалыптастыру. Жақ-бет аймағының ауруларымен сырқаттанатын балалар-дың жеке дамуы мен әлеуметтік бейімділігі.
Барлығы: 252 сағат		
Амбулатория-емханадағы жақ-бет хирургиясы		
1	ҚР амбулаториялық-емханалық қызметті ұйымдастыру	ҚР амбулаториялық-емханалық қызметті ұйымдастыру. Госпитальға дейінгі кезеңде стоматологиялық, жақ-бет хирургиялық жәрдем көрсетуді ұйымдастырудың жалпы принциптері. Емханада жақ-бет хирургиясы бөлімшесін және хирургиялық стоматологиялық кабинетті ұйымдастыру. Бөлімшені ұйымдасу нормативтері. 10 мың халыққа арналған бір кісілік төсек орындардың саны. Гимарат, операциялық бөлімше. Хирургиялық стоматология бойынша нормативті (есепке алу – есеп беру) құжаттамалар. Хирургиялық қызметті ұйымдастыру бойынша ҚР ДСМ бұйрықтары. Денсаулық сақтау бойынша құқықтық актілер. Хирургиялық стоматология кабинетін жабдықтау. Аспаптар мен құрал-жабдықтар. Аудандық, аймақтық және қалалық стоматологиялық емханаларда хирургиялық кабинетті жабдықтау варианттары. Тісті жұлу, шұғыл және жоспарлы операцияларды жүргізу кезіндегі аспаптар мен құрал-жабдықтар. Хирургиялық стоматологиялық кабинетті дәрі-дәрмек препараттарымен жабдықтау.
2	Хирургиялық стоматологиядағы микробты деконтаминация	Хирург қолын және операциялық блокты дайындау. Құрал-жабдықтарды және таңу материалдарын дезинфекциялау және зарарсыздандыру. Хирург-стоматолог практикасындағы антисептикалық ерітінділер. Қолды гигиеналық және хирургиялық өңдеудің қазіргі әдістері, операция жасайтын аймақты өңдеуге арналған қазіргі антисептиктер, химиялық, физикалық дезинфекциялар варианттары және зарарсыздандыру, ОЗБ жабдықтау, кадрлармен толықтыру, зарарсыздандыру алдындағы дайындық.
3	Хирургиялық стоматологиядағы шұғыл жағдайлар	Хирург-стоматолог практикасындағы аллергиялық реакциялар. Қауіпті топтар, науқастарды алергологиялық тексеру. Хирург-стоматолог практикасындағы шұғыл жағдайлар (дәрілік анафилактикалық шок, бронх демікпесінің ұстамасы, стенокардия ұстамасы, миокард инфарктының дамуы, гипо- және гипергликемиялық кома, қояншық талмасы, гипертониялық криз,

		ми инфаркты). Жергілікті анестетиктердің уытты әсері. Дәрілік анафилактикалық шоктың әртүрлі формаларының клиникалық симптоматикасы, алғашқы медициналық жәрдем көрсету реттілігі бойынша нұсқалар, дәрілік препараттарды симптомдар бойынша енгізу. Алғашқы дәрігерлік жәрдем көрсетуге арналаған дәрі-дәрмектер. Жергілікті анестетиктердің уытты әсерінің клиникалық көріністері. Шұғыл жағдайлар кезінде алғашқы дәрігерлік жәрдем көрсету әрекеті.
4	Ауыз қуысының, тістің, қызылиектің жіті хирургиялық патологиялары кезіндегі дәрігердің тәсілі, оның ішінде балалардағы	Диагностикасы, саралау диагностикасы, науқастарды тексерудің зертханалық және аспаптық әдістерін өткізу көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Емдеу және оңалту принциптері. Ауыз қуысының, тістің, қызылиектің жіті хирургиялық патологиялары бар балаларды қарап тексеру ерекшеліктері.
5	Беттің жұмсақ тіндерінің жіті хирургиялық патологиялары кезіндегі дәрігер тәсілі	Диагностикасы, саралау диагностикасы, науқастарды тексерудің зертханалық және аспаптық әдістерін өткізу көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Емдеу және оңалту принциптері. Беттің жұмсақ тіндерінің хирургиялық патологиялары бар балаларды қарап тексеру ерекшеліктері.
6	Жоғарғы және төменгі жақсүйектің, иектің жіті хирургиялық патологиялары кезіндегі дәрігер тәсілі	Диагностикасы, саралау диагностикасы, науқастарды тексерудің зертханалық және аспаптық әдістерін өткізу көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Емдеу және оңалту принциптері. Жоғарғы және төменгі жақсүйектің, иектің жіті хирургиялық патологиялары бар балаларды қарап тексеру ерекшеліктері.
7	Мойынның жіті хирургиялық патологиялары кезіндегі дәрігер тәсілі	Диагностикасы, саралау диагностикасы, науқастарды тексерудің зертханалық және аспаптық әдістерін өткізу көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Емдеу және оңалту принциптері. Мойынның жіті хирургиялық патологиялары бар балаларды қарап тексеру ерекшеліктері.
8	Құлақманы аймағының жіті хирургиялық патологиялары кезіндегі дәрігер тәсілі	Диагностикасы, саралау диагностикасы, науқастарды тексерудің зертханалық және аспаптық әдістерін өткізу көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Емдеу және оңалту принциптері. Құлақманы аймағының жіті хирургиялық патологиялары бар балаларды қарап тексеру ерекшеліктері.
9	Тамырлардың жіті хирургиялық патологиялары кезіндегі дәрігер тәсілі	Диагностикасы, саралау диагностикасы, науқастарды тексерудің зертханалық және аспаптық әдістерін өткізу көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Емдеу және оңалту принциптері. Тамырлардың жіті хирургиялық

47	Дентальная имплантация	Классификация дентальных имплантатов, концепция остеоинтеграции, показания к применению, планирование лечения, предоперационная подготовка. Методики постановки дентальных имплантатов в зависимости от вида имплантата, инструментарий и оборудование для хирургического этапа. Методики создания адекватных условий для постановки внутренней части имплантата путем синуслифтинга и аугментации. Имплантационные материалы, инструментарий и оборудование для методик увеличения альвеолярной высоты. Ошибки планирования и выполнения хирургического этапа дентальной имплантации, возможные осложнения. Подготовка пациента к операции: профессиональная гигиена, планирование операции дентальной имплантации. Ассистирование и самостоятельное выполнение хирургического этапа дентальной имплантации, установка формирователя десневой манжетки, головки имплантата, послеоперационное ведение раны. Лечение периимплантита.
48	Реконструктивно-восстановительные операции в челюстно-лицевой хирургии, в том числе у детей	Реконструктивно-восстановительные операции в челюстно-лицевой хирургии, при врожденных дефектах и деформациях в области головы и шеи, в том числе у детей. Реконструктивно-восстановительные операции при приобретенных дефектах и деформациях в области головы и шеи, в том числе у детей.
49	Удаление доброкачественных образований черепно – челюстно – лицевой области	Удаление доброкачественных образований черепно – челюстно - лицевой области с одномоментным восстановлением тканей, в том числе у детей. Криодеструкция в стоматологии и челюстно-лицевой хирургии
50	Лечение переломов костей лицевого скелета с использованием современных методов остеосинтеза, в том числе у детей	Показания и противопоказания для проведения ортопедических и хирургических методов лечения травм челюстно-лицевой области. Методики проведения операций, медикаментозная терапия в послеоперационном периоде. Объем оказания первой врачебной, квалифицированной и специализированной помощи. ЛФК, ФТЛ, ВКК, МРЭК. Хирургическое лечение травм мягких тканей, костей лицевого скелета, периферических отделов черепно-мозговых нервов, слюнных желез и их выводных протоков, методики с применением микрохирургии и операционной оптики, внеротовые и интратротоновые методы остеосинтеза.

		аппаратов, пластмассовых шин и капп, определяют-ся показания для хирургической фиксации отломков. Операции остеосинтеза. Вопрос о выборе специализи-рованного стационара. Диагностические исследования для исключения внутримозговых, неврологических и других осложнений. Послеоперационное ведение раны. Сроки утраты временной нетрудоспособности, схемы медицинской реабилитации на амбулаторном этапе.
44	Общие и местные осложнения травматических повреждений челюстно-лицевой области	Рассматриваются ранние и поздние осложнения трав-матических переломов нижней челюсти вызванные повреждением кровеносных сосудов, нервов, с нагно-ением костной раны. Осложнения травматических по-вреждений верхней челюсти: кровотечения, эмфизема мягких тканей, внутримозговые осложнения, невроло-гические осложнения, вопросы профилактики разви-тия осложнений, реабилитация пациентов. Операции бимаксиларного шинирования, фиксация стандартных аппаратов, пластмассовых шин и капп, показания для хирургической фиксации отломков. Операции остео-синтеза по Фальтину-Адамсу, Федершпилю, остеосин-тез мини-пластинами. Диагностические исследования для исключения внутримозговых, неврологических и других осложнений.
45	Предпротетическая хирургия мягких тка-ней полости рта	Показания к проведению формирования условий для последующего протезирования полости рта частич-но съёмными и полными съёмными протезами путем устранения рубцов, углубления преддверия полости рта, френулопластики. Проведение различных вариантов хирургического ле-чения на мягких тканях полости рта: пластика уздечек языка и губ, устранение рубцовых тяжей, варианты открытой и закрытой вестибулопластики. Формиро-вание преддверия полости рта в послеоперационном периоде съёмными и несъёмными конструкциями.
46	Предпротетическая хирургия верхней и нижней челюстей	Показания к проведению формирования правильных контуров альвеолярного отростка, твердого неба, уда-ление язычных выступов, остеофитов и экзостозов челюстей, создание межальвеолярной высоты. Подго-товка пациента к операции. Проведение операций по созданию протезного ложа челюстей. Послеопераци-онное ведение раны, профилактика осложнений.

		патологиялары (жіті флеботромбоздар, тромбофлебит-тер, артерия эмболиялары) бар балаларды қарап тексе-ру ерекшеліктері.
10	Ауыз, мұрын, көз, бастың шаш бөлімінің соғылуы, жарақаттары, жануарлар тістеп алған жарақаттары, үсуі, күйі кезіндегі дәрігер тәсілі	Диагностикасы, саралау диагностикасы, науқастарды тексерудің зертханалық және аспаптық әдістерін өткізу көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Емдеу және оңалту принциптері. Ауыз, мұрын, көз, бастың шаш бөлімінің соғылуы, жарақаттары, жануарлар тістеп алған жарақаттары, үсуі, күйі кезінде балаларды қарап тексеру ерекшеліктері.
11	Бассүйектің бет бө-ліміндегі сүйектер-дің, жоғарғы және төменгі жақсүйек-тердің, буындардың сынықтары кезіндегі дәрігер тәсілі	Диагностикасы, саралау диагностикасы, науқастарды тексерудің зертханалық және аспаптық әдістерін өткізу көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Емдеу және оңалту принциптері. Бассүйектің бет бөліміндегі сүйектердің, жоғарғы және төменгі жақсүйектердің, буындардың сынықтары кезінде балаларды қарап тек-серу ерекшеліктері.
12	Бассүйектің бет бөліміндегі сүйектердің сынуы	Диагностикасы, саралау диагностикасы, науқастарды тексерудің зертханалық және аспаптық әдістерін өткізу көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Емдеу және оңалту принциптері. Бассүйектің бет бөліміндегі сүйектердің сынуы кезінде балаларды қарап тексеру ерекшеліктері.
13	Жоғарғы және төменгі жақсүйектер мен буындардың сынуы	Диагностикасы, саралау диагностикасы, науқастарды тексерудің зертханалық және аспаптық әдістерін өткізу көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Емдеу және оңалту принциптері. Жоғарғы және төменгі жақсүйектер мен буындардың сынуы кезінде балаларды қарап тексеру ерекшеліктері.
14	Жарақаттан болған остеомиелит	Диагностикасы, саралау диагностикасы, науқастарды тексерудің зертханалық және аспаптық әдістерін өткізу көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Емдеу және оңалту принциптері. Жарақаттық остеомиелит кезінде балаларды қарап тексеру ерекшеліктері.
15	Буындардың шығуы, ойнамалы буындар	Диагностикасы, саралау диагностикасы, науқастарды тексерудің зертханалық және аспаптық әдістерін өткізу көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Емдеу және оңалту принциптері. Буындардың шығуы, ойнамалы бу-ындар кезінде балаларды қарап тексеру ерекшеліктері.

16	Бет нервiнiң зақымдануы	Диагностикасы, саралау диагностикасы, науқастарды тексерудiң зертханалық және аспаптық әдiстерiн өткiзу көрсетiмдерi мен қарсы көрсетiмдерi. Емдеу және оналту принциптерi. Бет нервiнiң зақымдануы кезiнде балаларды қарап тексеру ерекшелiктерi.
17	Бұлшықеттiк туа бiткен қисықмойын	Диагностикасы, саралау диагностикасы, науқастарды тексерудiң зертханалық және аспаптық әдiстерiн өткiзу көрсетiмдерi мен қарсы көрсетiмдерi. Емдеу және оналту принциптерi. Бұлшықеттiк қисықмойын кезiнде балаларды қарап тексеру ерекшелiктерi.
18	Жақ-бет аймағының сүйектерi мен жұмсақ тiндерiнiң жарақаттары	Диагностикасы, саралау диагностикасы, науқастарды тексерудiң зертханалық және аспаптық әдiстерiн өткiзу көрсетiмдерi мен қарсы көрсетiмдерi. Емдеу және оналту принциптерi. Жақ-бет аймағының сүйектерi мен жұмсақ тiндерiнiң жарақаттары кезiнде балаларды қарап тексеру ерекшелiктерi.
19	Жарақаттық остеомиелит кезiндегi дәрiгер тәсiлi	Диагностикасы, саралау диагностикасы, науқастарды тексерудiң зертханалық және аспаптық әдiстерiн өткiзу көрсетiмдерi мен қарсы көрсетiмдерi. Емдеу және оналту принциптерi. Жарақаттық остеомиелит кезiнде балаларды қарап тексеру ерекшелiктерi.
20	Буындардың шығуы, ойнамалы буындардың шығып кетуi кезiндегi дәрiгер тәсiлi	Диагностикасы, саралау диагностикасы, науқастарды тексерудiң зертханалық және аспаптық әдiстерiн өткiзу көрсетiмдерi мен қарсы көрсетiмдерi. Емдеу және оналту принциптерi. Буындардың шығуы, ойнамалы буындардың шығып кетуi кезiнде балаларды қарап тексеру ерекшелiктерi.
21	Бет нервiнiң зақымдануы кезiндегi дәрiгер тәсiлi	Диагностикасы, саралау диагностикасы, науқастарды тексерудiң зертханалық және аспаптық әдiстерiн өткiзу көрсетiмдерi мен қарсы көрсетiмдерi. Емдеу және оналту принциптерi. Бет нервiнiң зақымдануы кезiнде балаларды қарап тексеру ерекшелiктерi.
22	Балалардағы бұлшықеттiк туа бiткен қисықмойын кезiндегi дәрiгер тәсiлi	Диагностикасы, саралау диагностикасы, науқастарды тексерудiң зертханалық және аспаптық әдiстерiн өткiзу көрсетiмдерi мен қарсы көрсетiмдерi. Емдеу және оналту принциптерi.
23	Зақымданған тiстi, ауыз қуысындағы, жұтқыншақтағы, сыртқы есту	Ауыз қуысындағы, жұтқыншақтағы, сыртқы есту жолындағы, мұрын қуысындағы бөгде денелер. Жиi кездесетiн варианттары. Тiрi бөгде денелер. Ауыз қуысына, жұтқыншаққа, сыртқы есту жолына, мұрын

41	Имплантология в хирургической стоматологии	Имплантационные материалы, используемые для замещения дефектов костной ткани после операции цистэктомии и синусотомии. Показания и противопоказания к применению. Методики оперативных вмешательств. Дентальная имплантация одноэтапными, двухэтапными цилиндрическими и пластинчатыми имплантатами. Показания, предоперационное планирование. Применение имплантационным материалов при синусотомии и цистэктомии челюстей. Самостоятельная установка дентальных имплантатов на фантоме и ассистирование на операциях дентальной имплантации. Ведение послеоперационной раны.
42	Инновационные методы оперативного лечения	Инновационные методы оперативного лечения. Эндовидеохирургия, телемедицина. Использование клеточных технологий для восстановления костной ткани. Тканевая инженерия. Методика направленного восстановления утраченной костной ткани с помощью клеточных технологий.
42	Сочетанные и комбинированные повреждения челюстно-лицевой области	Синдром взаимного отягощения травм челюстно-лицевой области с повреждениями мозгового черепа, грудной клетки, брюшной полости и костей опорного скелета, вопросы политравмы и ее влияние на течение раневого процесса. Оказание первой врачебной, квалифицированной и специализированной помощи, определение очередности и объема оказания хирургической помощи в специализированных стационарах. Ранние и поздние осложнения при комбинированных и сочетанных повреждениях челюстно-лицевой области, связанные с повреждением внутренних органов, головного мозга и костей опорного скелета. Рассматриваются вопросы травматических повреждений лицевого скелета с ионизирующим излучением, температурными факторами, диагностики степеней ожогов и отморожений лица, определение площади ожога, клинической картины, симптомы ожоговой болезни, схемы местного и общего медикаментозного лечения в зависимости от периода ожоговой болезни. Клиника, диагностика, особенности проведения первичной хирургической обработки. Оказание первой врачебной, квалифицированной и специализированной помощи при сочетанной и комбинированной травме. Операции бимаксиллярного шинирования, фиксация стандартных

		челюстно-лицевой области и ятрогенных факторах, хирургические методики: декомпрессия, нервэкзереэ, нервотомия и нервэктомия, схемы общего и местного медикаментозного лечения при травмах нервов лица, средние сроки лечения повреждений нервов лица, реабилитация и диспансеризация этой группы пациентов. Операций на нервах: восстановление непрерывности ветвей лицевого нерва при ранении околоушно-жевательной области, методики статического и динамического подвешивания мимических мышц, декомпрессия, нервэкзереэ, нервотомия и нервэктомия. Средние сроки лечения повреждений нервов лица и челюстей, реабилитация и диспансеризация этой группы пациентов. Невралгии и невриты тройничного нерва. Этиология, патогенез, клинические проявления невралгии второй и третьей ветвей тройничного нерва, топическая диагностика поражения. Невриты тройничного нерва. Этиология, патогенез, топическая диагностика. Консервативное лечение. Выполнение лечебных и диагностических блокад ветвей тройничного нерва. Назначение ФТЛ, проведение комплексного обследования пациента с участием невролога, назначение медикаментозного лечения.
39	Стоматологическая имплантация	Стоматологическая имплантация: показания и противопоказания, виды имплантатов. Подготовка пациента к имплантации. Наблюдение за пациентом после стоматологической имплантации, в том числе у детей. Дентальная имплантация. Виды дентальной имплантации. Показания и противопоказания к дентальной имплантации. Выбор конструкции имплантата. Методика имплантации. осложнения и пути их предупреждения.
40	Ранние и поздние осложнения, переимплантиты, их лечение, в том числе у детей	Ранние и поздние осложнения, переимплантиты, их лечение, в том числе у детей. Оголения (протрузия) конструктивных элементов субпериостального имплантата (перекидных опорных лент). Возникновение пролежневых язв на слизистой оболочке с последующим инфицированием имплантационного ложа. Лечение с применением противовоспалительных и кератопластических средств.

	жолындағы, мұрын қуысындағы бөгде денелерді, имплантаттарды анықтау және алып тастау	қуысына бөгде денелердің түсу механизмі, оның ішінде балалардағы. Диагнозы. Бөгде денелердің түрлері (бөгде денелердің өткір қыры болуы, ісінген, бөгде денелерді алуға әрекеттенген, бөгде денелер түспей тұрып науқас басқа да аурулармен сырқаттанған). Бөгде денелерді анықтаудағы отоскопия, фарингоскопия, риноскопия, ларингоскопия. Бөгде денелердің көлемін, орналасқан жерін анықтау. Бөгде денелерді алып тастау. Сыртқы есту жолында кездесетін бөгде денелер кезінде оларды алып тастау әдістерін талғау – көлемі 100-150 мл шприцке толтырылған жылы сумен жуу. Қарсы көрсетімдері. Асқынулары. Көлемі үлкен бөгде денелерді операциялық жолмен алып тастау (оқ қалдықтарын, металлдар және т.б.). Балалардағы зақымданған тісті, ауыз қуысындағы, жұтқыншақтағы, сыртқы есту жолындағы, мұрын қуысындағы бөгде денелер кезіндегі клиникалық көріністердің және оларды алып тастаудың ерекшеліктері.
24	Көру ағзаларының жарақаттары, көзмаңындағы гематомалар, мұрынның сынуы	Диагностикасы, саралау диагностикасы, науқастарды тексерудің зертханалық және аспаптық әдістерін өткізу көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Емдеу және оңалту принциптері. Көру ағзаларының жарақаттары, көзмаңындағы гематомалар, мұрынның сынуы кезінде балаларды қарап тексеру ерекшеліктері.
Барлығы: 184 сағат		

3.3 Тыңдарманның өзіндік жұмысы (ТӨЖ) жоспарының үлгісі

№	ТӨЖ мазмұны
Стационардағы жақ-бет хирургиясы	
1	Палаталардағы науқастарды курациялау.
2	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.
3	Қан топтарын, резус-факторды, донор мен реципиент қаны сәйкестілігінің сынамасын анықтау.
4	Инъекцияның барлық түрлерін орындау.
5	Жігі және созылмалы периодонтит кезінде тістерді қарапайым және атипиялық түрде алып тастау операциясы.
6	Ауыз қуысында алғашқы хирургиялық өңдеу өткізу.
7	Жарақаттарды операциядан кейін жүргізу.

8	Диагностикалық пункция.
9	Созылмалы лимфаденит кезіндегі эксцизиялық және пункциялық биопсия.
10	Жақ-бет аймағының ірінді жарақаттарын дренаждау.
11	Ірінді жарақаттарды инстиляциялау үшін дренаждар мен антисептиктерді талғау.
12	Трахеостомдарға күтім жасау.
13	Екіншілікті тігіс салу.
14	Жақ-бет аймағының флегмоналарын алғашқы хирургиялық өңдеу, алдыңғы жоғарғы медиастинотомия операцияларына көмекшілік ету.
15	Ірінді жарақаттардан микробиологиялық зерттеуге және антибиотиктерге сезімталдығын анықтауға сүртінді алу.
16	Анаэробты инфекциялардың экспресс-диагностикасы.
17	Операциядан кейін дәрі-дәрмектермен жергілікті және жалпы емдеу, ФТЕ.
18	Шығып кеткен СТЖБ қалпына келтіру.
19	Тістерді тегістеу.
20	Жеңілдетілген каппаларды дайындау.
21	Төменгі жақсүйекті лигатурамен уақытша бекіту.
22	Буын пункциясын орындау.
23	ЕДШ сызбанұсқасын құру, санациялық шараларды жүргізу.
24	Тігіс материалдарын талғау.
25	Сіреспеге және құтыруға қарсы шараларды тағайындау.
26	Мұрыннан қан кеткен кезде алдыңғы және артқы тампонада жасау.
27	Операциядан кейінгі кезеңде алмалы-салмалы және тұрақты конструкциялармен ауыз қуысы кіреберісін қалыптастыру.
28	Клиникалық және патология-анатомиялық конференцияларға баяндамалар, презентациялар дайындау.
29	Басқа бөлімшелердің консилиумдері мен консультацияларына қатысу.
30	Бөлімшелерде кезекшілік ету.
31	Қабылдау бөлімінде кезекшілік ету.
32	Кітапханада, интернетте жұмыс істеу.
	Барлығы: 144 сағат
Амбулатория-емханадағы жақ-бет хирургиясы	
1	Науқастарды курациялау.
2	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.

		Хирургические методы лечения переломов верхней челюсти: остеосинтез по Фальтину-Адамсу, Фидершпилю. Показания, противопоказания. Фиксация челюсти проволочными и ленточными шинами, использование фиксирующих аппаратов, ортопедических протезов, капп. Операции на костном, внутрикостном, комбинированного остеосинтеза с помощью проволочного шва, спиц, пластин. Послеоперационное ведение раны. Сроки утраты временной нетрудоспособности, схемы медицинской реабилитации на амбулаторном этапе.
37	Переломы костей средней зоны лица	Переломы костей носа: клинические проявления, лучевая диагностика, оказание первой, квалифицированной и специализированной помощи, методы репозиции костей, интраназальной тампонады, реабилитации. Переломы скуловой кости и дуги: классификация переломов скуловой кости, клиника, лучевая диагностика, консервативные и хирургические методы лечения. Ортопедические методы лечения больных с переломами костей средней зоны лица, показания для хирургических методик лечения, послеоперационное ведение раны. Сроки утраты временной нетрудоспособности, схемы амбулаторной реабилитации. Интраназальная бимануальная инструментальная репозиция костей носа, передняя и задняя тампонада при носовом кровотечении. Операции на костным, внутрикостным, комбинированного остеосинтеза с помощью проволочного шва, спиц, пластин, кровавая и закрытая репозиция скуловой кости и дуги. Послеоперационное ведение раны.
38	Заболевания и повреждения тройничного и лицевого нервов, в том числе у детей. Хирургические методы в комплексном лечении заболеваний и повреждений тройничного и лицевого нервов, в том числе у детей	Травматические повреждения лицевого нерва в зависимости от уровня повреждения лицевого нерва, возможности диагностики, лучевые и функциональные методы диагностики. Хирургические методы лечения повреждений лицевого нерва и его осложнений, вопросы восстановления непрерывности ветвей лицевого нерва при ранении околоушно-жевательной области, методики статического и динамического подвешивания мимических мышц. Травматические повреждения тройничного нерва: вопросы клинической диагностики, дополнительные методы исследования при повреждениях тройничного нерва при травмах

		челюсти, пункция сустава. Разработка схем ЛФК, проведение санационных мероприятий, сезонная профилактика обострений. Травматические анкилозы височно-нижнечелюстного сустава. Лечение и профилактика анкилозов височно-нижнечелюстного сустава. Навыки диагностики и лечения травматических артритов ВНЧС, вправление острых и хронических вывихов ВНЧС, проведение комплексного лечения травматических переломов нижней челюсти с использованием ФТЛ и лечебной физкультуры с целью профилактики осложнений. Предоперационная подготовка, операции по восстановлению движений в ВНЧС, остеотомия, костно-пластические операции при анкилозах, имплантация искусственных суставов. Использование метода ФТЛ и ЛФК в послеоперационной реабилитации, диспансеризация, определяются сроки нетрудоспособности, инвалидизации.
35	Неогнестрельные переломы нижней челюсти	Рассматривается классификация травматических переломов нижней челюсти, основные и дополнительные методы исследований, особенности клинической картины в зависимости от локализации перелома в различных отделах нижней челюсти. Ортопедические методы лечения с помощью назубных лигатур, назубных проволочных и пластмассовых шин, комбинированных шин. Хирургические методы лечения различными вариантами на костного, внутрикостного, комбинированного остеосинтеза с помощью проволочного шва, спиц, пластин. Варианты обезболивания и доступы при проведении остеосинтеза. Мануальные навыки диагностики и лечения травматических повреждений зубов и нижней челюсти. Операции реплантации зуба, фиксация зубов лигатурной вязью, фиксация челюсти проволочными и ленточными шинами, используются фиксирующие аппараты, ортопедические протезы, каппы. Послеоперационное ведение раны. Сроки утраты временной нетрудоспособности, составляются схемы медицинской реабилитации на амбулаторном этапе.
36	Неогнестрельные переломы верхней челюсти	Переломы верхней челюсти по Ле Фор 1, 2, 3. Диагностика ликвореи, неврологическая симптоматика, проведение лучевой диагностики, транспортная иммобилизация, ортопедические методы лечения.

3	Хирургиялық стоматологиялық кабинетті медикаментозды препараттармен жабдықтау.
4	Арнайы мамандардың кабинеттерінде жұмыс істеу.
5	Еңбекке уақытша және тұрақты жарамсыздықты сараптау бойынша ДКК кабинетінде жұмыс істеу.
6	Еңбекке уақытша жарамсыздықтың сараптама бағасы.
7	Күндізгі стационарда жұмыс істеу.
8	Стационарды үйге ұйымдастыру.
9	Функционалды диагностика кабинетінде жұмыс істеу.
10	Инфильтрациялық анестезияның (жұмсақ тіңдер, сілемейқабық асты, сүйекқабығыасты, сүйекішілік, интралигаментарлы) барлық түрін жүргізу.
11	Әртүрлі анестетиктерді қолдана отырып өткізгіштік анестезияны жүргізу: то-русальды, мандибулярлы, ментальды, Гоу-Гейтс, Акинози-Вазирані тубераль-ды, инфраорбитальды, самайасты.
12	Жасалынатын шұғыл операциялық әрекеттердің көрсетімдері мен қарсы көрсетімдерін анықтау.
13	Жақ-бет аймағының аурулары бар науқастар гемотрансфузиясының көрсетімдері мен қарсы көрсетімдерін анықтау.
14	Дені сау адамдарды және жақ-бет аймағының аурулары бар науқастарды дис-пансеризациядан өткізу.
15	Клиникалық конференцияларға баяндамалар мен презентациялар дайындау.
16	Саламатты өмір салтын қалыптастыру бойынша жұмыс істеу.
17	Клиникалық және патология-анатомиялық конференцияларға баяндамалар, презентациялар дайындау.
18	Басқа бөлімшелердің консилиумдері мен консультацияларына қатысу.
19	Бөлімшелерде кезекшілік ету.
20	Қабылдау бөлімінде кезекшілік ету.
21	Кітапханада, Интернетте жұмыс істеу.
	Барлығы: 108 сағат

4.1 Біліктілік арттыру пәнінің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

«Жақ-бет хирургиясының өзекті мәселелері»

4.1.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
1	Жақ-бет хирургиясындағы техникалық тәсілдер. Жақ-бет хирургиясындағы қазіргі асептикалар мен антисептикалар.
2	Бетті қалпына келтіру операциясын жоспарлау принциптері.
3	Кең таралған пластикалық операциялардың жалпы принциптері.
4	Денталық имплантацияның түрлері. Көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері.
5	Беттің эстетикалық хирургиясы.
6	Мұрын мен құлақ деформациясын түзету.
Барлығы: 12 сағат	

4.1.2 Практикалық сабақтардың тақырыптық жоспары

№	Тақырыбы	Мазмұны
1	Жақ-бет аймағының қалпына келтіру –реконструктивті хирургиясының мақсаты мен міндеттері, соның ішінде балаларда	Пластикалық операцияларды жоспарлау. Пластикалық операциялардың түрлері. Операциялық аймақты дайындау. Қандауырлар және оларды қолдану тәсілдері. Тіліктерді жоспарлау және орындау техникасы. Жарақат жиектерінің атравматизациясына қойылатын талаптар. Гемостаз. Тігіс материалдарын және инелерді дайындау. Тігістерді салу техникасы.
2	Жергілікті тіндермен жамау салу, соның ішінде балаларда	Үшбұрышты кесінділермен жамау салу. Бір тамырлы кесінділермен жамау салу. Көрші аймақтан алынған кесінділермен жамау салу. Көрсетімдері. Қателіктер мен асқынулар. Операция алдындағы дайындық және операциядан кейін күтім жасау. Операцияны орындау техникасы.
3	Филатов тармақшасымен жамау салу, соның ішінде балаларда	Филатов тармақшасын қолдана отырып операцияны жүргізу принциптері мен техникасы. Көрсетімдері. Қателіктер мен асқынулар. Операция алдындағы дайындық және операциядан кейін күтім жасау. Операцияны орындау техникасы. Тармақшаны құрастыру және көшіру әдістері, қолдану тәсілдері.

	деформаций челюстей, в том числе у детей	верхней челюсти. Способ устранения недоразвития подбородочного отдела нижней челюсти. Способ одновременного устранения недоразвития ветви и тела нижней челюсти. Способ устранения анкилозирующих поражений височнонижнечелюстного сустава и недоразвития нижней челюсти. Способ устранения синдрома дыхательной обструкции у новорожденных детей, обусловленного недоразвитием нижней челюсти. Результаты применения компрессионно-дистракционного остеосинтеза у детей с недоразвитием верхней челюсти. Результаты применения компрессионно-дистракционного остеосинтеза у детей с недоразвитием средней зоны лица.
33	Принципы и методы трансплантации, в том числе у детей	Трансплантация костной ткани в стоматологии. Хирургическая операция по удалению инфицированных тканей дёсен. Пересадка десневой ткани. Понятие о направленной регенерации ткани. Васкуляризированные трансплантаты. Выбор способа хирургического лечения и донорской зоны для взятия костной ткани. Виды трансплантантов: аутогенный трансплантант (собственная костная ткань), аллогенный (от другого человека), ксеногенный (от животного), синтетический. Методы трансплантации хрящевых тканей, в том числе у детей.
34	Заболевания височно-нижнечелюстного сустава (ВНЧС)	Классификация заболеваний ВНЧС. Этиология, патогенез, клинические проявления артритов, остеоартрозов, внутренних нарушений ВНЧС, болевого синдрома дисфункции ВНЧС. Диагностика и дифференциальная диагностика, схемы местного и общего медикаментозного лечения, варианты ФТЛ, применяемые при лечении заболеваний ВНЧС в остром периоде и хронической стадии. Схемы лечебных упражнений для мимических и жевательных мышц. Возможности восстановления функции ВНЧС с использованием медикаментозных, ФТЛ, ЛФК методов. Анкилоз височно-нижнечелюстного сустава, в том числе у детей. Контрактура нижней челюсти, в том числе у детей. Периодичность осмотров и чередование санационных мероприятий. Вправление вывиха ВНЧС, пришлифовывание зубов, изготовление разгрузочной каппы, временная лигатурная фиксация нижней

		на одной ножке, мостовидный, опрокидывающийся, сдвоеный, артериализированный, показания и противопоказания для замещения дефектов с помощью ПЭКЛ и Филатовского стебля, методики формирования лоскутов, этапы перемещения, сроки лечения. Сравнительная характеристика. Выполнение операций по замещению дефектов с помощью пластики местными тканями: сближение краев раны, пластика по Шимановскому, треугольными лоскутами по Лимбергу, возможности замещения дефектов с помощью лоскута на ножке: на одной ножке, мостовидный, опрокидывающийся, сдвоеный, артериализированный. Послеоперационное ведение раны. Костная пластика: показания, виды костных трансплантатов и их применение, в том числе у детей.
31	Хирургические методы лечения аномалий и деформаций челюстей	Симптомы врожденных пороков развития, этиология, возможности восстановительной хирургии, этапы лечения, классификация врожденных и приобретенных аномалий развития нижней и верхней челюстей, возможности дополнительных методов обследования, показания и противопоказания к хирургическим методам лечения. Классификация деформаций нижней и верхней челюстей, этиология, клиническая симптоматика, возможности специальных и дополнительных методов обследования, методики операций на различных отделах нижней и верхней челюстей, осложнения и профилактика осложнений, ошибки оперативного лечения, ранние и поздние осложнения проведенных операций. Медицинская реабилитация больных с врожденными и приобретенными дефектами и деформациями лица в амбулаторных и стационарных условиях, изготовление зубных и челюстно-лицевых протезов. Анализ дефектов и деформаций, изготовление диагностических моделей челюстей, шинирование пациента перед костно-пластическими операциями, планирование оперативного лечения, ассистирование на операциях, послеоперационное ведение больного. Составление схемы реабилитационных мероприятий. Экспертиза ВУТ.
32	Дистракционные и компрессионные методы лечения дефектов и	Описание компрессионно-дистракционных аппаратов. Способ устранения недоразвития и/или дефектов нижней челюсти, сочетающихся с недоразвитием

4	Бетте теріні еркін алмастыру	Тері трансплантатын алу техникасы. Көрсетімдері. Қателіктер мен асқинулар.
5	Құлақ қалқанына жасалатын қалпына келтіру-реконструктивті операциялар, соның ішінде балаларда	Құлақ қалқаны кемістіктері мен деформацияларының жіктелімі. Құлақ қалқанының туа біткен деформацияларын түзету. Жатыңқы және салпаң құлақтарға жасалатын операциялар. Құлақ қалқанының дұрыс дамуы кезінде оны қалпына келтіру. Құлақ қалқанының жүре пайда болған кемістіктері мен деформацияларын қалпына келтіру.
6	Қасты жамау, соның ішінде балаларда	Жасырын тамырлық аяқшаларда қасқа жамау салу. Басқа қастың тармақшалы кесінділерін қолдана отырып қасты жамау. Бастың шаш бөлімінен алынған ашық тармақшалы кесінділерді қолдана отырып қасты жамау.
7	Қабакты жамау, соның ішінде балаларда	Қабактың тыртықты деформацияларына үшбұрышты кесіндіні алмастыра отырып жасалынатын пластикалық операциялар. Көрші бөлімнен тармақшалы кесіндіні алмастыра отырып қабақтың тыртықты айналуын жою. Ажыратылған трансплантатты еркін алмастыру арқылы төменгі қабақтың тыртықты айналуын жою. Тері-шелмай трансплантатын тармақша түрінде қолдана отырып қабақты қалыптастыру. Блефаропластика.
8	Беттің эстетикалық хирургиясы	Бет тіндерін дәстүрлі тарту - face-lift. Беттің эндоскопиялық тарту. Мұрын-ерін катпарын түзету.
9	Бет кемістіктерін контурлы жамау	Филатов тармақшасының көмегімен бет кемістігін контурлы жамау. Шелмайды еркін алмастыру. Шеміршекпен контурлы жамау салу. Пластмассадан жасалған қосымшамен контурлы жамау салу.
10	Мұрынға жасалатын операциялар, соның ішінде балаларда	Ер-тоқым тәрізді мұрынға жасалатын ринопластика. Дөңмұрын кезіндегі ринопластика. Кең мұрын кезіндегі ринопластика. Қысық мұрын кезіндегі ринопластика. Құлақ қалқанының бөлігін еркін алмастыру арқылы жасалатын ринопластика. Мандайдан алынған тармақшалы кесіндімен жасалынатын ринопластика. Филатов тармақшасымен жасалынатын тотальды ринопластика. Мұрын қуысындағы терең атрезияны жою.
11	Тіс имплантациясы, соның ішінде балаларда	Тістердің сүйекшілік имплантаттары. Түрлері. Көрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Жергілікті диагностикасы. Хирургиялық кезеңге дайындау. Жалпақ және жұмыр пішінді сүйекшілік имплантаттарды қондыру әдістемесі. Асқинулары мен оларды емдеу.

12	Жақ-бет имплантациясы, оның ішінде балалардағы	Сүйекқабығыасты имплантаттар. Сүйекішілік-сүйекқабығыасты имплантаттар. Сүйекаркылы жасалынатын имплантаттар. Рамусты имплантаттар. Сілемейішілік имплантаттар. Сілемейасты имплантаттар.
Барлығы: 60 сағат		

4.2 Таңдау бойынша компоненттің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны «Жақ-бет хирургиясындағы инновациялық технологиялар»

4.2.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
1	Бетті эндопротездеу, соның ішінде балаларда.
2	Жақ-бет эндовидеохирургиясы.
3	Денталық имплантация, соның ішінде балаларда.
Барлығы: 12 сағат	

4.2.2 Практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы	Мазмұны
1	Жақ-бет имплантациясы, соның ішінде балаларда	Эндопротезді үлгілеу. Имплантаттарды клиникада қолдану. Көрсетімдері. Мүмкін болатын асқынулары.
2	Бетті эктопротездеу ерекшеліктері, соның ішінде балаларда	Деонтология. Эктопротез қызметтері. Көрсетімдері. Орындау әдістемесі.
3	Сүйекқабығыастылық имплантация	Көрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Жергілікті диагностика. Хирургиялық кезеңге дайындық. Сүйекқабығыастылық имплантаттарды орнату әдістемесі. Асқынулары мен оларды емдеу.
4	Сүйекішілік-сүйекқабығыастылық Имплантация.	Көрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Жергілікті диагностика. Хирургиялық кезеңге дайындық. Сүйекішілік-сүйекқабығыастылық имплантаттарды орнату әдістемесі. Асқынулары мен оларды емдеу.
5	Сүйек арқылы жасалатын имплантация	Көрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Жергілікті диагностика. Хирургиялық кезеңге дайындық. Сүйек арқылы жасалатын имплантаттарды орнату әдістемесі. Асқынулары мен оларды емдеу.

		Наиболее подходящие донорские места для пересадки кожи на лицо. Виды кожных лоскутов: расщепленные (тонкие, средние, толстые) и полнослойные лоскуты во всю толщу кожи (без подкожной жировой клетчатки и с тонким ее слоем). Показания к свободной пересадке кожи. Техника свободной пересадки тканей в челюстно-лицевой хирургии.
27	Кожная пластика	Кожная пластика, виды кожных трансплантатов, показания к их применению. Возможность выполнения пластики местными тканями за счет смещения кожи. Приемы мобилизации краев раны вокруг дефекта. Принципиальные схемы закрытия дефектов. Приемы выполнения кожной пластики.
28	Травматические повреждения мягких тканей челюстно-лицевой области	Этапы хирургической обработки ран мягких тканей челюстно-лицевой области. Устранение дефектов мягких тканей при травмах. Особенности огнестрельных ранений в челюстно-лицевой области. Морфология раневого канала, этапы первичной хирургической обработки. Осложнения при травмах мягких тканей челюстно-лицевой области и их профилактика. Приобретенные и врожденные дефекты и деформации челюстей, в том числе у детей. Первичная и вторичная обработка травм с использованием всех видов устранения раневого дефекта, выбор шовного материала, послеоперационное ведение раны, комплексное медикаментозное лечение, профилактика осложнений, назначение противостолбнячных и антирабических мероприятий. Сроки утраты временной нетрудоспособности, схемы медицинской реабилитации на амбулаторном этапе.
29	Травмы зубов и альвеолярного отростка	Вывихи и переломы зубов. Классификация, диагностика, лечение. Реплантация зубов. Перелом альвеолярного отростка, классификация, клиника, диагностика, лечение. Профилактика осложнений. Методы вправления и фиксации зубов в альвеоле. Эндодонтическое лечение, сроки. Репозиция и фиксация альвеолярного отростка. Методика реплантации зуба.
30	Пластика местными тканями	Варианты пластики местными тканями: сближение краев раны, пластика по Шимановскому, треугольными лоскутами по Лимбергу, возможности замещения дефектов с помощью лоскута на ножке:

	профилактика, в том числе у детей	гионарные лимфатические узлы, методы диагностики, операции на регионарном лимфатическом аппарате. Первичная диагностика злокачественных образований, заполнение нормативной документации на первично выявленного онкологического больного, проведение местного лечения у пациентов с остеорадионекрозами, остановка кровотечения при четвертой стадии заболевания, диагностика вторичных изменений.
24	Современные принципы лечения опухолей челюстно-лицевой области	Лечение доброкачественных опухолей мягких тканей и костей лицевого скелета. Показания и противопоказания к проведению сочетанного, комбинированного и комплексного лечения злокачественных опухолей челюстно-лицевой области, сроки средней нетрудоспособности у больных со злокачественными опухолями головы и шеи в зависимости от стадии заболевания и методов лечения. ВКК, МРЭК. Хирургические методы реабилитации, челюстно-лицевое протезирование, диспансеризация. Биопсия образования, планирование операции, выполнение операций: блоковидная резекция альвеолярного отростка челюсти, континуитальная резекция челюсти, резекция челюсти с одномоментной ауто- или аллопластикой, удаление доброкачественных образований мягких тканей, проведение склерозирующей терапии и удаление сосудистых опухолей. Уход за операционной раной. Составление схем послеоперационного лечения и реабилитации пациента.
25	Особенности обследования и подготовка больных к реконструктивным операциям в челюстно-лицевой области, в том числе у детей	Современные оперативные вмешательства в челюстно-лицевой области. Возникновение адаптационной реакции на хирургическую агрессию показания к выполнению оперативных вмешательств у онкологических больных, у которых опухоли локализируются в области головы и шеи. Требования к анестезиологическому обеспечению. Особенности обследования и подготовка больных к реконструктивным операциям в челюстно-лицевой области, в том числе у детей. Принципы планирования местно-пластических операций в челюстно-лицевой области, в том числе у детей.
26	Свободная пересадка тканей	Свободная пересадка тканей: виды, показания к их применению, методы. Метод свободной пересадки кожи в восстановительной хирургии челюстно-лицевой области. Способ пересадки тонких кожных лоскутов в целях эпителизации на больших участках.

6	Рамусты имплантация	Көрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Жергілікті диагностика. Хирургиялық кезеңге дайындық. Рамусты имплантаттарды орнату әдістемесі. Асқынулары мен оларды емдеу.
7	Сілемейішілік имплантация	Көрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Жергілікті диагностика. Хирургиялық кезеңге дайындық. Сілемейішілік имплантаттарды орнату әдістемесі. Асқынулары мен оларды емдеу.
8	Сілемейастылық имплантация	Көрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Жергілікті диагностика. Хирургиялық кезеңге дайындық. Сілемейастылық имплантаттарды орнату әдістемесі. Асқынулары мен оларды емдеу.
9	Денталды имплантация, соның ішінде балаларда	Тістердің сүйекішілік имплантаттары. Көрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Жергілікті диагностика. Хирургиялық кезеңге дайындық. Жалпақ және жұмыр пішінді сүйекішілік имплантаттарды орнату әдістемесі. Асқынулары мен оларды емдеу.
10	Жақ-бет аймағындағы диагностикалық эндохирургиялық іс-әрекеттердің әдістері, соның ішінде балаларда	Жоғарғы жақсүйек қойнауы, сүйек ішілік түзілістердің диагностикалық эндоскопиясы, самай-төменгі жақсүйек буынының артроскопиясы.
11	Жақ-бет аймағындағы емдік эндохирургиялық әрекеттердің әдістері, соның ішінде балаларда	Одонтогенді гайморитті емдеу, жақсүйектердің кисталарын эндоскопиялық әдіспен алып тастау, төменгі жақсүйектің тармақтары мен айдаршық өсіндісі сынықтарының остеосинтезі, бассүйектің бет бөлімінің ортаңғы аймағындағы сүйектер сынықтарының остеосинтезі.
Барлығы: 60 сағат		

4.3 Таңдау бойынша компоненттің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны «Парадонтты емдеудің хирургиялық әдістері»

4.3.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
1	Пародонт ауруларын диагностикалау алгоритмі мен емдеу принциптері.
2	Жиікті пародонт ауруларын емдеудің хирургиялық әдістері.
3	Пародонт тіндеріндегі репаративті үрдістерді жақсартуға бағытталған хирургиялық емдеу әдістері.
Барлығы: 12 сағат	

4.3.2 Практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы	Мазмұны
1	Кюретаж	Көрсетімдері. Науқасты дайындау. Операцияны жүргізу әдістемесі. Асқынулары. Қателіктері. Алдын алу.
2	Гингивотомия	Көрсетімдері. Науқасты дайындау. Операцияны жүргізу әдістемесі. Асқынулары. Қателіктері. Алдын алу.
3	Гингивэктомия	Операциялардың түрлері. Көрсетімдері. Науқасты дайындау. Операцияны жүргізу әдістемесі. Асқынулары. Қателіктері. Алдын алу.
4	Кесінділі операциялар	Видман-Нейман бойынша жаслынатын операциялар. Көрсетімдері. Науқасты дайындау. Операцияны жүргізу әдістемесі. Асқынулары. Қателіктері. Алдын алу.
5	Френулопластика	Көрсетімдері. Науқасты дайындау. Операцияны жүргізу әдістемесі. Асқынулары. Қателіктері. Алдын алу.
6	Вестибулопластика	Көрсетімдері. Науқасты дайындау. Операцияны жүргізу әдістемесі. Асқынулары. Қателіктері. Алдын алу.
Барлығы: 60 сағат		

4.4 Таңдау бойынша компоненттің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны «Тістердің, альвеолярлы өсіндінің және төменгі жақтың жарақаттануы»

4.4.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
1	Тістердің, альвеолярлы өсіндінің және төменгі жақсүйектің жарақаттан зақымдануын диагностикалау алгоритмі мен емдеу принциптері, соның ішінде балаларда.
2	Тістер мен альвеолярлы өсіндінің жарақаттан зақымдануы кезінде жасалатын операциялардың ерекшеліктері, соның ішінде балаларда.
3	Төменгі жақсүйектің жарақаттан зақымдануы кезінде жасалатын операциялардың ерекшеліктері, соның ішінде балаларда.
Барлығы: 12 сағат	

		полости рта и красной каймы губ классификация предопухолевых (предраковых) процессов слизистой оболочки полости рта. С высокой частотой озлокачествления (облигатные): опухоли и опухолеподобные образования мягких тканей, болезнь Боуэна. С меньшей частотой озлокачествления (факультативные): лейкоплакия (веррукозная форма), папилломатоз, эрозивно-язвенная и гиперкератотическая форма красной волчанки, эрозивно-язвенная и гиперкератотическая форма красного плоского лишая, постлучевой стоматит. Классификация предопухолевых (предраковых) процессов красной каймы губ. С высокой частотой озлокачествления (облигатные). Бородавчатый предрак, ограниченный гиперкератоз, хейлит манганотти. С меньшей частотой озлокачествления (факультативные): лейкоплакия (веррукозная форма), кератоакантома, кожный рог, папиллома. эрозивно-язвенная и гиперкератотическая форма красной волчанки и красного плоского лишая. постлучевой хейлит. Классификация поедопухолевых (предраковых) процессов кожи. С высокой частотой озлокачествления (облигатные): пигментная ксеродерма, болезнь Боуэна, эритроплазия кейра. С меньшей частотой озлокачествления (факультативные): поздние лучевые язвы кожи, кожный рог, мышьяковистые кератозы, актинические кератозы, туберкулезная волчанка, трофические язвы и другие, хронически протекающие язвенные и гранулематозные поражения кожи (лепра, сифилис, красная волчанка, глубокие микозы). Классификация Машкил-лейсона (1970): классификация предраковых изменений слизистой оболочки рта и красной каймы.
23	Злокачественные опухоли кожи лица, дифференциальная диагностика, принципы и методы лечения, профилактика, в том числе у детей. Злокачественные опухоли нижней губы, принципы и методы лечения,	Злокачественные опухоли челюстно-лицевой области. Рассматриваются согласно утвержденным протоколам лечения злокачественные поражения слизистой оболочки полости рта, кожи лица, нижней губы, челюстных костей, слюнных желез в зависимости от их локализации и распространения, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика, методики хирургического лечения. Пути метастазирования при злокачественных опухолях челюстно-лицевой области, клиническая симптоматика метастазов в ре-

19	Доброкачественные опухоли и кисты мягких тканей челюстно-лицевой области	Классификация доброкачественных опухолей и мягкотканых кистозных образований полости рта, челюстно-лицевой области и шеи. Этиология, клинические проявления, дифференциальная диагностика, специальные методы диагностики, варианты биопсий, методики оперативного лечения. Анализ лучевых методов исследования, биопсия образования, планирование операции, удаление кистозных образований мягких тканей. Послеоперационное ведение раны. Диспансеризация. Экспертиза ВУТ.
20	Доброкачественные опухоли костей лица	Классификация доброкачественных остеогенных, неостеогенных и одонтогенных опухолей, клинические проявления, дифференциальная диагностика, специальные методы диагностики, варианты биопсий, методики оперативного лечения. Опухолоподобные поражения костей лицевого скелета. Клиника, диагностика, лечение, средние сроки утраты трудоспособности у больных с доброкачественными опухолями челюстно-лицевой области, вопросы диспансеризации, реабилитация больных с доброкачественными опухолями челюстно-лицевой области: лечебная физкультура, рациональное протезирование, лечение послеоперационных невритов. Анализ лучевых методов исследования, биопсия образования, планирование операции, выполнение операций: блоковидная резекция альвеолярного отростка челюсти, континуитальная резекция челюсти, резекция челюсти с одномоментной аутоили аллопластикой. Составление схем послеоперационного лечения и реабилитации пациента.
21	Значение ранней диагностики. Онкологическая настороженность. Принципы диспансеризации	Первичная диагностика злокачественных образований, заполнение нормативной документации на первично выявленного онкологического больного, проведение местного лечения у пациентов с остеорадионекрозами, остановка кровотечения при четвертой стадии заболевания, диагностика вторичных изменений.
22	Предраковые заболевания кожи лица, красной каймы губ, слизистой оболочки полости рта	Предраковые заболевания кожи лица, красной каймы губ, слизистой оболочки полости рта: классификация, этиология, гистогенез, диагностика, клиника, лечение, профилактика, в том числе у детей. Факторы внешней среды, вызывающие или способствующие возникновению предрака кожи, слизистой оболочки

4.4.2 Практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы	Мазмұны
1	Тістердің шығып кетуі және босап қалуы, соның ішінде балаларда	Клиникалық ағымының ерекшеліктері. Диагностикасы. Емдеу принциптері.
2	Тістердің сынуы, соның ішінде балаларда	Клиникалық ағымының ерекшеліктері. Диагностикасы. Емдеу принциптері.
3	Альвеолярлы өсіндінің сынуы, соның ішінде балаларда	Клиникалық ағымының ерекшеліктері. Диагностикасы. Емдеу принциптері.
4	Төменгі жақсүйектің сынуы, соның ішінде балаларда	Клиникалық ағымының ерекшеліктері. Диагностикасы. Емдеу принциптері.
5	Төменгі жақсүйектің оқ тиген жарақаттары, соның ішінде балаларда	Клиникалық ағымының ерекшеліктері. Диагностикасы. Емдеу принциптері.
6	Тістердің сынығын хирургиялық жолдармен емдеу әдістері, соның ішінде балаларда	Тістерді және оның түбірін жұлу. Тіс түбірінің ұшын резекциялау. Гемисекция және тіс түбірін ампутациялау. Сауыт-радикулярлы сепарация. Көрсетімдері. Науқасты дайындау. Операцияны жүргізу әдістемесі. Асқынулары. Қателіктері. Алдын алу.
7	Альвеолярлы өсіндінің сынығын хирургиялық жолдармен емдеу әдістері, соның ішінде балаларда	Ауыз қуысының сілемей қабығының жарылуымен және жарылуынсыз болатын сынықтар. Көрсетімдері. Науқасты дайындау. Операцияны жүргізу әдістемесі. Асқынулары. Қателіктері. Алдын алу.
8	Төменгі жақсүйектің сынуы кезінде госпитальға дейінгі кезеңде дәрігердің көрсететін тәсілі, соның ішінде балаларда	Төменгі жақсүйек сынықтарын емдеу принциптері. Сынықтарды уақытша иммобилизациялау. Тістің сынған сызықтарына қатысты дәрігердің көрсететін тәсілі.
9	Сынықтарды сүйекішілік металлды өзектермен бекіту, соның ішінде балаларда	Металл өзектердің түрлері. Көрсетімдері. Науқасты дайындау. Операцияны жүргізу әдістемесі. Асқынулары. Қателіктері. Алдын алу.
10	Сынықтарды сүйектерге тігіс салу арқылы бекіту, соның ішінде балаларда	Сүйек тігістерінің түрлері. Көрсетімдері. Науқасты дайындау. Операцияны жүргізу әдістемесі. Асқынулары. Қателіктері. Алдын алу.

11	Сүйекүсті пластиналармен сынықтарды бекіту, соның ішінде балаларда	Сүйекүсті пластиналардың түрлері. Көрсетімдері. Науқасты дайындау. Операцияны жүргізу әдістемесі. Асқынулары. Қателіктері. Алдын алу
12	Төменгі жақсүйек сынықтарын сынған аймақтан тыс орналасқан құрастырмалармен бекіту, соның ішінде балаларда	Сыртқы лигатуралардың көмегімен сынықтарды бекіту. Төменгі жақсүйекті эластикалық түрде тарту. Төменгі жақсүйектің сынықтарын ауыздан тыс арнайы қолданылатын аспаптармен бекіту. Төменгі жақсүйектің сынықтары кезіндегі «компрессиялық» остеосинтез. Көрсетімдері. Науқасты дайындау. Операцияны жүргізу әдістемесі. Асқынулары. Қателіктері. Алдын алу.
Барлығы: 60 сағат		

4.5 Таңдау бойынша компоненттің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны «Жақсүйектердің жүре пайда болған және туа біткен ақаулары мен деформациясы. Жақсүйектердің ақаулары мен деформацияларын дистракциялық және компрессиялық емдеу әдістері»

4.5.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
1	Жақсүйектердің жүре пайда болған және туа біткен ақаулары мен деформациясы бар науқастарды диагностикалау және жүргізу алгоритмі, соның ішінде балаларда.
2	Бет қаңқасы мен бассүйектің деформациясы кезінде қалпына келтіру операцияларды жүргізуді жоспарлау принциптері мен әдістері.
3	Жақсүйектердің туа біткен ақаулары мен деформациясы бар науқастарды диагностикалау және жүргізу алгоритмі, соның ішінде балаларда.
4	Тістүйістің бұзылуы және бет пропорциясы кезінде сүйек-пластикалық операцияларды жүргізуді жоспарлау принциптері мен әдістері, соның ішінде балаларда.
Барлығы: 12 сағат	

4.5.2 Практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы	Мазмұны
1	Бассүйектің даму ақаулары мен деформациясы, соның ішінде балаларда	Туа біткен ақаулары мен деформациясы бар науқастардағы бет сүйегінің хирургиялық анатомиясының ерекшеліктері. Этиологиясы, патогенезі, жіктемесі. Диагностикасы. Емдеу принциптері.

		остановки кровотечения, борьба с асфиксией, проведение противошоковых мероприятий, заполнение нормативной документации.
17	Доброкачественные и злокачественные опухоли слюнных желез	Опухоли слюнных желез согласно Международной гистологической классификации: эпителиальные и неэпителиальные. Заболеваемость. Морфологическая классификация опухолей слюнных желез. Классификация опухолей по стадиям развития. Доброкачественные опухоли. Аденома слюнных желез. Аденолимфома слюнных желез. Полиморфная аденома. Местнодеструктурирующие опухоли. Ацинозно-клеточная опухоль. Злокачественные опухоли. Мукоэпидермоидная опухоль. Цилиндрома. Карциномы. Саркомы. Обнаружение. Лечение. Операции на слюнных железах: удаление слюнного камня из протока железы, расширение устья протока при его стенозе, вскрытие железы при абсцедировании, удаление кисты (чаще вылушивание), удаление слюнной железы при хроническом воспалении, сиалолитиазе, опухоли. Прогноз. Доброкачественные и злокачественные опухоли слюнных желез у детей.
18	Врожденные и приобретенные дефекты и деформации челюстно-лицевой области. Пути и методы их устранения	Недоразвитие нижней челюсти (микрогения, ретрогнатия). Чрезмерное развитие нижней челюсти (прогнатия нижней челюсти, прогения, макрогения). Открытый прикус. Недоразвитие верхней челюсти (верхняя микрогнатия, опистогнатия). Чрезмерное развитие верхней челюсти (верхняя прогнатия). аномалийное положение отдельных зубов, сужение челюстей, глубокий прикус, прогнатия, ложная прогения и др. изучение диагностических моделей в артикуляторе - (формы и размера зубных рядов, апикального базиса, вида соотношения челюстей), а также рентгенологическое исследование челюстей и ВНЧС. Телерентгенография. Ортопедические аппараты для лечения зубочелюстных деформаций и аномалий: механические и функциональные, съемные и несъемные, исправляющие и ретенционные. По назначению аппараты исправляющие (репонирующие), фиксирующие (удерживающие), направляющие, замещающие, формирующие, разобщающие, комбинированные. Особенности у детей.

		схемы медикаментозной терапии. Экстренные и плановые операции: бужирование, инстиляция, зондирование слюнных протоков, введение контрастных препаратов. Удаление слюнных камней путем проведения сиалодохотомии. Органосохраняющие операции на слюнных железах, экстирпация поднижнечелюстной слюнной железы. Послеоперационное местное и общее медикаментозное лечение, ФТЛ. Экспертиза утраты временной нетрудоспособности. Болезни слюнных желез у детей.
15	Лимфадениты и аденофлегмоны челюстно-лицевой области и шеи	Лимфоаденопатия челюстно-лицевой области и шеи. Дифференциальная диагностика. Одонтогенные лимфадениты челюстно-лицевой области. Этиология, патогенез, клиника, диагностика, планирование лечения, медикаментозное и хирургическое лечение. Гнойные лимфадениты челюстно-лицевой области. Диагностика, хирургическое и медикаментозное лечение. Особенности первичной хирургической обработки, диагностическая пункция, общее и местное медикаментозное лечение. Хронические лимфадениты, дифференциальная диагностика лимфоаденопатий челюстно-лицевой области. Проведение первичной хирургической обработки абсцессов и флегмон челюстно-лицевой области, простое и атипичное удаление причинных зубов. Дренажное лечение гнойной раны челюстно-лицевой области, выбор дренажей и антисептиков для инстиляции гнойной раны, уход за трахеостомой. Наложение вторичных швов. Экспертная оценка временной утраты трудоспособности. Лимфадениты и аденофлегмоны челюстно-лицевой области и шеи у детей.
16	Классификация травм челюстно-лицевой области	Классификация травм челюстно-лицевой области: травмы мягких тканей, костей лицевого скелета, периферических нервов, слюнных желез и их выводных протоков, ВНЧС. Общие вопросы диагностики, травматический шок. Осложнения при травматических повреждениях челюстно-лицевой области, их лечение и профилактика, в том числе у детей. Изучение рентгенологических укладок при проведении лучевой диагностики, временные и окончательные способы

2	Жоғарғы прогнатия, соның ішінде балаларда	Этиологиясы, патогенезі. Жоғарғы прогнатияның клиникасы, диагностикасы. Емдеу принциптері. Алдын алу.
3	Төменгі микро- немесе ретрогнатия, соның ішінде балаларда	Этиологиясы, патогенезі. Төменгі микро- немесе ретрогнатияның клиникасы, диагностикасы. Емдеу принциптері. Алдын алу.
4	Төменгі макрогнатия, соның ішінде балаларда	Этиологиясы, патогенезі. Төменгі макрогнатияның клиникасы, диагностикасы. Емдеу принциптері. Алдын алу.
5	Бассүйектің біріккен деформациялары, соның ішінде балаларда	Этиологиясы, патогенезі. Жоғарғы прогнатияның клиникасы, диагностикасы. Емдеу принциптері. Алдын алу.
6	Бет сүйектің симметриялық емес біріккен деформациялары, соның ішінде балаларда	Түрлері. Этиологиясы, патогенезі. Клиникасы, диагностикасы. Емдеу принциптері. Алдын алу.
7	Төменгі жақсүйектің сынықтарын операциялық жолдармен емдеу әдістері, соның ішінде балаларда	Сүйекішілік, сүйекішілік-сүйекүстілік остеосинтездер. Сүйекүсті титанды мини- және микропластиналармен, балқымадан жасалған бекіткіштермен жасалатын остеосинтездер.
8	Төменгі жақсүйектің резекциясы, соның ішінде балаларда	Төменгі жақсүйектің үздіксіздігін бұзбайтын резекция. Жақсүйектің төменгі жиектерін резекциялау. Бұрышы бойынша жасалынатын резекция. Төменгі жақсүйек тармағының артқы жиегіне жасалатын резекция. Шайнау бұлшықеттерінің гипертрофиясымен бірге төменгі жақсүйек бұрышының гипертрофиясы кезінде жасалынатын операция. Төменгі жақсүйектің алдыңғы жиегіне жасалатын резекция. Төменгі жақсүйектің тәжді өсіндісіне жасалатын резекция. Төменгі жақсүйектің денесіне жасалатын резекция. Төменгі жақсүйектің буынды өсіндісіне жасалатын резекция. Буын басын бөліп алып жасалынатын төменгі жақсүйектің тармағына жасалатын резекция.
9	Сүйекке бір кезеңді әдіс-пен жамау салу арқылы төменгі жақсүйекке жасалынатын резекция, соның ішінде балаларда	Тұтас қабырғадан алынған трансплантат. Қабырғаның сыртқы пластинкасын алу.
Барлығы: 60 сағат		

4.6 Таңдау бойынша компоненттің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны «Бас пен мойын аймағының туа біткен және жүре пайда болған кемістіктері мен деформациялары кезінде жасалатын реконструктивті-қалпына келтіру операциясы»

4.6.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
1	Бассүйек күмбезінің жамылғыларына операцияларды жүргізуді жоспарлау принциптері мен әдістері, соның ішінде балаларда.
2	Мойында операцияларды жүргізуді жоспарлау принциптері мен әдістері, соның ішінде балаларда.
3	Құлақ қалқанында, қаста, қабақтарда қалпына келтіру операцияларды жүргізуді жоспарлау принциптері мен әдістері, соның ішінде балаларда.
4	Мұрынның деформациясы кезінде қалпына келтіру операцияларды жүргізуді жоспарлау принциптері мен әдістері, соның ішінде балаларда.
5	Беттің жасқа байланысты өзгерістері кезінде қалпына келтіру операцияларды жүргізуді жоспарлау принциптері мен әдістері.
6	Еріннің туа біткен ақаулары мен деформациялары кезінде қалпына келтіру операцияларды жүргізуді жоспарлау принциптері мен әдістері.
7	Таңдайдың туа біткен ақаулары мен деформациялары кезінде қалпына келтіру операцияларды жүргізуді жоспарлау принциптері мен әдістері.
Барлығы: 12 сағат	

4.6.2 Практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы	Мазмұны
1	Бастың шаш бөлігінің ауқымды ақауларын жою	Төбе аймағынан қалқан тәрізді кесіндіден маңдай-самай жолағы аймағындағы тақырланған бөлікке жамау салу. А.А. Лимберг бойынша көрші бөлімнен алынған үшбұрышты кесінділермен бастың шашты бөлігінің ақауын жабу.
2	Мойынның тыртықты деформациясы кезінде жасалатын операциялар, соның ішінде балаларда	Себептері. Жіктемесі. Қарсы бөлімнен алынған үшбұрышты кесінділермен жамау салу. Тармақшалы кесіндімен жамау салу. Мойынның бүйір бөлімдеріндегі тармақшалы екі кесінділермен жамау салу. Тармақшалы ықүсті (эполетті) кесінділермен жамау салу.

12	Современные принципы лечения гнойно-воспалительных процессов челюстно-лицевой области и шеи	Комплексное противовоспалительное лечение при гнойно-воспалительных процессах челюстно-лицевой области и шеи. Показания к назначению и виды ФТЛ в разные стадии воспалительного процесса. Определяются возможности лечения в специализированном стационаре, переводе в отделение интенсивной терапии и реанимации, привлечение к лечению пациентов торакальных хирургов, невропатологов, нейрохирургов и др. Показания к проведению методов детоксикации: гемо и лимфосорбция, УФО крови. Взятие мазков из гнойной раны для микробиологического исследования и определения чувствительности к антибиотикам. Экспрессдиагностика анаэробной инфекции. Назначение рациональной антибиотикотерапии, дезинтоксикационной терапии, десенсибилизирующих и симптоматических препаратов. Местное лечение раны.
13	Одонтогенные синуситы	Этиология, патогенез, классификация, диагностика, дифференциальная диагностика одонтогенных и риногенных верхнечелюстных синуситов. Этиология, клиническая картина и диагностика перфорации дна верхнечелюстной пазухи. Хирургические способы устранения перфораций дна верхнечелюстной пазухи. Схемы лечения больных с острыми и хроническими одонтогенными синуситами верхнечелюстной пазухи. Экстренные и плановые операции: пункция пазухи, радикальная операция, пластическое устранение свища пазухи. Послеоперационное местное и общее медикаментозное лечение, ФТЛ. Экспертиза утраты временной нетрудоспособности, послеоперационная реабилитация в условиях поликлиники. Одонтогенные гаймориты. Соустье полости рта с гайморовой пазухой, в том числе у детей.
14	Болезни слюнных желез	Этиология, патогенез, клиника, диагностика вирусных и бактериальных сиаладенитов. Хронические сиаладениты, классификация, клиническая картина, диагностика, дифференциальная диагностика. Схемы лечения больных с острыми и хроническими сиаладенитами. Слюннокаменная болезнь, этиология, клиника, диагностика, лечение в зависимости от локализации слюнного камня. Сиалозы. Синдром Шегрена, классификация сиалозов, этиология, патогенез, клиника, диагностика, дифференциальная диагностика,

10	Абсцессы и флегмоны челюстно-лицевой области	Клиническая топография поверхностных и глубоких клетчаточных пространств в челюстно-лицевой области. Клиническая симптоматика абсцессов и флегмон, диагностика, выбор анестезиологического пособия. Хирургические доступы, ведение гнойной раны, медикаментозная терапия. Местная медикаментозная терапия гнойной раны челюстно-лицевой области в разные фазы воспалительного процесса. Показания для наложения вторичного раннего и позднего швов. Фурункулы и карбункулы лица. Клиника, диагностика, выбор анестезии, оперативный доступ, проведения первичной хирургической обработки при фурункуле или карбункуле челюстно-лицевой области. Особенности медикаментозной терапии, профилактика осложнений. Тяжелые осложнения одонтогенных гнойно-воспалительных процессов. Классификация медиастенитов, клиника, диагностика, показания для трахеостомии, организация хирургической помощи и виды хирургических доступов к средостению, особенности дренирования, медикаментозной обработки ран. Сепсис, синус-тромбоз, клиника, диагностика, организация и осуществление лечения. Оральный хронический сепсис. Фокальная инфекция. Этиология, патогенез, диагностика, этапы профилактики. Анаэробная инфекция челюстно-лицевой области. Классификация, диагностика, планирование и особенности хирургического лечения.
11	Осложнения одонтогенных гнойно-воспалительных процессов	Тяжелые осложнения одонтогенных гнойно-воспалительных процессов. Медиастениты, сепсис, флебиты лицевых вен, тромбоз пещеристого синуса. Клиника, диагностика, организация и осуществление хирургического лечения. Оральный хронический сепсис. Фокальная инфекция. Этиология, патогенез, диагностика. Операции первичной хирургической обработки разлитых флегмон челюстно-лицевой области, передняя верхняя медиастинотомия, Дренирования гнойной раны челюстно-лицевой области, выбор дренажей и антисептиков для инстилляции гнойной раны, уход за трахеостомой. Наложение вторичных швов. Экспертная оценка временной утраты трудоспособности.

3	Филатов тармақшасымен мойынның тыртықты деформациясы мен контрактураларын жою, соның ішінде балаларда	Бір тармақшалы және медиалды аяқшалары арасындағы тері-шелмай кесінділері бар филатовтың екі тармақшасымен жамау салу.
4	Мойынның тыртықты деформациясын теріні еркін ауыстырып орнату арқылы жою, соның ішінде балаларда	Мойынның грануляциялы жараларына теріні еркін ауыстырып қондыру. Терінің бір сатылы ауыстырып орнату операциясы. Терінің екі сатылы ауыстырып орнату операциясы. Мойынға жамауды еркін ауыстырып орнату кезіндегі операциядан кейінгі кезең.
5	Құлақ қалқанына қалпына келтіру - реконструктивті операциялар жасау	Құлақ қалқанының ақауы мен деформациясының жіктелуі. Туа біткен құлақ қалқанын түзету. Құлақ қалқанының аса шығыңқы (салпаң құлақ) және жатыңқы жағдайларында жасалатын операциялар. Құлақ қалқаның дамымай қалуы кезінде жасалынатын қалыптастыру операциясы. Құлақ қалқанының жүре пайда болған кемістіктері мен деформацияларын қалпына келтіру.
6	Қастарға жамау салу, соның ішінде балаларда	Жабық тамырлы тармақшалармен қастарға жамау салу. Басқа қабақтан алынған тармақшалы кесіндімен қасқа жамау салу. Бастың шаш бөлігінен ашық тармақшалы кесіндімен қасқа жамау салу.
7	Қабактарға жамау салу, соның ішінде балаларда	Қабактардың тыртықты деформациясы кезінде үшбұрышты кесінділерді орнын ауыстыру арқылы пластикалық операциялар жасау. Көрші аймақтардан тармақшалы кесіндінің орнын ауыстыру арқылы қабактардың тыртықты бөлігін жою. Ыдыраған трансплантатты еркін ауыстырып қондыру арқылы төменгі қабақтың айналуын жою.
8	Мұрынға жасалатын қалпына келтіру-реконструктивті операциялар, оның ішінде балаларда	Пұшмұрын кезінде жасалатын ринопластика. Дөңмұрын кезінде жасалатын ринопластика. Кең мұрын кезінде жасалатын ринопластика. Қисықмұрын кезіндегі ринопластика. Құлақ қалқанының бөлімін еркін ауыстырып қондыру ринопластикасы. Маңдайдан тармақшалы кесінді алу арқылы жасалатын ринопластика. Филатов тармақшасын қолдана отырып жасалатын тоталды ринопластика. Мұрын қуысындағы терең атрезияларды жою.

9	Беттің жасқа байланысты өзгерістерін хирургиялық жолдармен емдеу	Бет тіндерін дәстүрлі әдістермен тарту- Face lift. Бетті эндоскопиялық түрде тарту. Мұрын-ерін қатпарын түзету.
10	Жоғарғы және төменгі еріндердің туа біткен жарықтарын операциялық жолдармен емдеу әдістері, соның ішінде балаларда	Хейлопластика. Хейлопластика әдістері. Операцияларды орындау техникасы. Науқастарды операция алдында дайындау. Операциядан кейін күтім жасау. Операцияны жүргізу кезінде болатын қателіктер. Операциядан кейінгі асқынулар. Аспаптары мен тігіс материалдары. Асқынуларды алдын алу.
11	Еріннің туа біткен деформациясы кезінде жасалатын операциялар, соның ішінде балаларда	Еріннің қосарлануы кезіндегі операция. Қалындаған еріндер кезінде жасалатын операция. Төменгі еріннің салбырауы кезінде жасалатын операциялар. Еріннің қысқа жүгеншігі кезіндегі операциялар. Микростома, макростома кезінде жасалатын операциялар.
12	Ерін түзілістері кезінде жасалатын операциялар, соның ішінде балаларда	Еріндегі сілемейлі кисталарды алып тастау. Еріннің ангиомасы кезінде жасалатын операция. Еріннің ісігі кезінде жасалатын операция.
13	Еріннің туа біткен ақаулары мен деформациялары кезінде жамау салу, соның ішінде балаларда	Ыдыраған тері трансплантатын еркін ауыстырып қондырумен жоғарғы және төменгі еріндердің тыртықтарын жою операциялары. Басқа еріннен алынған тармақшалы кесіндімен ерінге жамау салу. Екі тармақшалы кесіндімен ерінге жамау салу. Филатов тармақшасымен ерінге және иекке жамау салу.
14	Қатты және жұмсақ тандайдың туа біткен жарықтары кезінде операциялық жолдармен емдеу әдістері, соның ішінде балаларда	Ураностафилопластика. Ураностафилопластика әдістері. Операцияны орындау техникасы. Науқасты операцияға дейінгі дайындау. Операциядан кейін күтім жасау. Операцияны жүргізу кезінде болатын қателіктер. Операциядан кейінгі асқынулар. Аспаптары мен тігіс материалдары. Асқынуларды алдын алу.
15	Уранопластикадан кейін туындайтын ақаулар кезінде тандайға жамау салу, соның ішінде балаларда	Жергілікті тіндермен тандай ақауын жабу. Филатов тармақшасымен тандайға жамау салу. Фарингопластика.
Барлығы: 60 сағат		

		заболевания. Этиология, патогенез, особенности клинической картины. Диагностика, микробиологическое исследование, комплексное лечение. Особенности течения и ведения гнойно-воспалительных процессов челюстно-лицевой области у детей. Пути распространения гнойной инфекции, в том числе у детей.
8	Хирургия маргинального периодонта	Классификация заболеваний маргинального периодонта, диагностика, показания и противопоказания к хирургическому лечению, этапы предоперационной подготовки пациента. Показания к проведению гингивальной, мукогингивальной и остеомукогингивальной хирургии при заболеваниях маргинального периодонта, методики оперативных вмешательств. Подготовка пациента к операции: профессиональная гигиена, эндодонтия, шинирование зубов, избирательное шлифование зубов, проведение различных вариантов хирургического лечения на мягких тканях полости рта и альвеолярных отростках челюстей. Диспансерное наблюдение.
9	Дифференциальная диагностика периоститов, периоститов и остеомиелитов	Клиника, диагностика острых одонтогенных периоститов челюстей, особенности течения на верхней и нижней челюсти. Планирование лечения при сохранении и без сохранения причинного зуба. Особенности предоперационной подготовки причинного зуба, обоснование анестезии. Варианты проведения ПХО при периоститах верхней и нижней челюсти с вестибулярной и оральной поверхности, вертикальные, горизонтальные рассечения десны. Изучаются схемы общего лечения одонтогенных периоститов в разные фазы воспалительного процесса. Остеомиелиты челюстей. Современная классификация. Этиология и патогенез. Методики первичной хирургической обработки гнойного очага при острых одонтогенных остеомиелитах. Схемы лечения острых одонтогенных остеомиелитов в разные фазы воспалительного процесса. Хронический одонтогенный остеомиелит челюстей, остеорадионекроз. Клиника, диагностика. Планирование лечения, медикаментозная терапия, методики хирургического лечения хронического одонтогенного остеомиелита челюстей, сроки проведения секвестрэктомии, послеоперационное ведение раны. Экспертная оценка временной утраты трудоспособности. ФТЛ.

4	Местное обезболивание	Инструменты для местного обезболивания. Местные анестетики в хирургической стоматологии. Инфильтрационная анестезия в хирургической стоматологии. Внутриротовая проводниковая анестезия на нижней челюсти. Внеротовая проводниковая анестезия ветвей нижнечелюстного нерва. Внутриротовая проводниковая анестезия на верхней челюсти. Внеротовая анестезия верхнечелюстного нерва. Особенности местной анестезии у детей.
5	Осложнения местной анестезии в челюстно-лицевой хирургии	Местные осложнения инъекционного обезболивания на нижней челюсти, обусловленные повреждением жевательных мышц, ветвей и сплетений нижнечелюстного нерва. Местные осложнения инъекционного обезболивания на верхней челюсти, обусловленные повреждением кровеносных сосудов, ветвей и сплетений верхнечелюстного нерва. Профилактика, лечение. Общие осложнения, возникающие при проведении анестезии в челюстно-лицевой области. Вопросы и перспективы развития местного обезболивания в хирургической стоматологии. Варианты профилактики и лечения местных осложнений местного обезболивания: травматический неврит нижнеальвеолярного, язычного нервов, подглазничного нерва, гематома мягких тканей подглазничной, щечной и подвисочной областей, нарушения гемодинамики (обморок, коллапс), симптомы токсического действия анестезирующих препаратов.
6	Проводниковые анестезии	Проводниковые анестезии: виды, показания к применению, возможные осложнения, в том числе у детей. Варианты инфильтрационной (мягкие ткани, подслизистая, поднадкостничная, внутрикостная, интралигаментарная) и проводниковой анестезии с использованием различных анестетиков: торусальная, мандибулярная, ментальная, Гоу-Гейтс, Акинози-Вазирани туберальная, инфраорбитальная, подвисочная. Проводниковые анестезии у детей.
7	Современная классификация гнойно-воспалительных процессов челюстно-лицевой области	Острый и хронический периодонтит, острый и хронический остеомиелит, абсцессы и флегмоны челюстно-лицевой области, воспалительные заболевания слюнных желез, воспаление верхнечелюстной пазухи, артриты ВНЧС, специфические воспалительные

4.7 Таңдау бойынша компоненттің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны «Тіндерді еркін алмастыру. Теріні жамау, тері трансплантаттарының түрлері. Қолдану көрсетімдері. Бет қаңқасына жасалатын сүйек-пластикалық операциялар»

4.7.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
1	Бет тіндерінің анатомо-физиологиялық ерекшеліктері.
2	Пластикалық операциялардың жалпы принциптері.
3	Бастың шаш бөлігінің ауқымды ақаулары кезінде қалпына келтіру операцияларын жоспарлау принциптері мен әдістері, соның ішінде балаларда.
4	Мимикалық бұлшықеттердің, бет нервінің жарақаты кезінде қалпына келтіру операцияларды жоспарлау принциптері мен әдістері, соның ішінде балаларда.
5	Сүйектер мен шеміршек тіндерін трансплантациялау жүргізуді жоспарлау принциптері мен әдістері, соның ішінде балаларда.
6	Самай - төменгі жақсүйек буынының аурулары кезінде жасалынатын операцияларды жоспарлау принциптері мен әдістері, соның ішінде балаларда.
7	Контурлы жамау салуды жоспарлау принциптері мен әдістері, соның ішінде балаларда.
8	Еріннің туа біткен ақаулары мен деформациялары кезінде қалпына келтіру операцияларды жүргізуді жоспарлау принциптері мен әдістері.
9	Құлақ қаққанын, қасты, қабақтарды қалпына келтіру операцияларын жүргізуді жоспарлау принциптері мен әдістері, соның ішінде балаларда.
Барлығы: 12 сағат	

4.7.2 Практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы	Мазмұны
1	Жергілікті тіндермен жамау салу, соның ішінде балаларда	Қарсы бөлімнен үшбұрышты кесінділермен жамау салу. Бір тармақшалы кесіндімен жамау салу. Көрші аумақтардан алынған кесіндімен жамау салу. Көрсетімдері. Қателіктері мен асқынулары. Науқастарды дайындау. Операцияны жүргізу әдістемесі. Асқынулары. Қателіктері. Алдын алу.
2	Беттегі теріні еркін алмастыру, соның ішінде балаларда	Тері трансплантатын алу техникасы. Көрсетімдері. Науқастарды дайындау. Операцияны жүргізу әдістемесі. Асқынулары. Қателіктері. Алдын алу.

3	Филатов тармақшасымен жамау салу, соның ішінде балаларда	Филатов тармақшасын қолданумен операцияны орындаудың негізгі принциптері мен техникасы. Көрсетімдері. Науқастарды дайындау. Операцияны жүргізу әдістемесі. Асқинулары. Қателіктері. Алдын алу.
4	Бастың шаш бөлігінің ауқымды ақауларын жою	Төбе аймағынан қалқан тәрізді маңдай-самай жолағы аймағындағы тақырланған бөлікке жамау салу. А.А. Лимберг бойынша қарсы бөлімнен үшбұрышты кесінділермен бастың шаш бөлігінің ақауын жабу. Скальптің реплантациясы.
5	Мимикалық бұлшықеттердің салдануы кезінде жасалатын операциялар	Самай бұлшықетінен кесінді алып жасалынатын мио-пластика. Өзіндік-шайнау бұлшықетінен кесінді алып жасалынатын мио-пластика. Құрама мио – және фас-циопластика. Беттің салданған бөлімін статикалық тарту.
6	Құлақ қалқанына жасалатын қалпына келтіру - реконструктивті операциялар	Құлақ қалқанының ақауы мен деформациясының жіктелуі. Туа біткен құлақ қалқанын түзету. Құлақ қалқанының жүре пайда болған кемістіктері мен де-формацияларын қалпына келтіру.
7	Қастарға жамау салу, соның ішінде балаларда	Жабық тамырлы тармақшалармен қастарға жамау салу. Басқа қабақтан алынған тармақшалы кесіндімен қасқа жамау салу. Бастың шаш бөлігінен ашық тармақшалы кесіндімен қасқа жамау салу.
8	Қабақтарға жамау салу, соның ішінде балаларда	Қабақтардың тыртықты деформациясы кезінде үшбұрышты кесінділерді орнын ауыстыру арқылы пластикалық операциялар жасау. Көрші аймақтардан тармақшалы кесіндінің орнын ауыстыру арқылы қабақтардың тыртықты бөлігін жою. Ыдыраған трансплантатты еркін ауыстырып қондыру арқылы төменгі қабақтың айналуын жою. Қабақты тармақшалы-шелмай трансплантатынан қалыптастыру. Блефаропластика.
9	Беттің жасқа байланысты өзгерістерін хирургиялық емдеу	Бет тіндерін дәстүрлі әдістермен тарту- face lift. Бетті эндоскопиялық түрде тарту. Мұрын-ерін катпарын түзету.
10	Жоғарғы және төменгі еріндердің туа біткен жарықтарын операциялық жолдармен	Хейлопластика. Хейлопластика әдістері. Операцияларды орындау техникасы. Науқастарды операция алдында дайындау. Операциядан кейін күтім жасау. Операцияны жүргізу кезінде болатын қателіктер.

16	Травмы органа зрения, гематомы параорбитальные, переломы, переломы носа, в том числе у детей, с позиций доказательной медицины
	Всего: 32 часа

3.2 Примерный тематический план и содержание практических занятий

№	Тема	Содержание
Челюстно-лицевая хирургия в стационаре		
1	Современные принципы асептики и антисептики в челюстно-лицевой хирургии	Подготовка рук хирурга и операционного поля. Дезинфекция и стерилизация инструментария и перевязочного материала. Антисептические растворы в практике хирурга-стоматолога. Вопросы асептики и антисептики в историческом плане, современные методики гигиенической и хирургической обработки рук, современные антисептики для обработки операционного поля, варианты химической, физической дезинфекции и стерилизации, оснащение ЦСО, укомплектованность кадрами, предстерилизационная подготовка.
2	Виды обезболивания в челюстно-лицевой области, в том числе у детей	Виды обезболивания и показания к их применению при операциях в челюстно-лицевой области, в том числе у детей. Решение проблемы боли в хирургической стоматологии. Понятие боли. Проблемы, стоящие перед врачом при проведении обезболивания. Принципы обезболивания.
3	Особенности проведения общего обезболивания	Показания и подготовка пациента под наркоз. Условия проведения общего обезболивания (атаралгезия, нейролептаналгезия, иглорефлексотерапия, электроаналгезия). Особенности проведения анестезии у больных с общей соматической патологией, беременных женщин, кормящих матерей. Подбор пациентов для проведения хирургических манипуляций под общим обезболиванием. Возможности проведения кратковременного неинтубационного наркоза в условиях поликлиники и интубационного наркоза в условиях стационара. Показания для общего обезболивания и клиническое и параклиническое обследование пациента перед проведением общего обезболивания. Особенности проведения общего обезболивания у детей.

	различного происхождения) с использованием микрохирургической техники, в том числе у детей.
	Всего: 36 часов
Челюстно-лицевая хирургия амбулаторно-поликлиническая	
1	Организация амбулаторно-поликлинической службы РК. Общие принципы организации оказания стоматологической, челюстно – лицевой хирургической помощи на догоспитальном этапе.
2	Стационарзамещающие технологии в современных условиях.
3	Тактика врача при острой хирургической патологии ротовой полости, зубов, десен, в том числе у детей, с позиций доказательной медицины.
4	Тактика врача при острой хирургической патологии области мягких тканей лица, в том числе у детей, с позиций доказательной медицины.
5	Тактика врача при острой хирургической патологии верхней и нижней челюсти, подбородка, в том числе у детей, с позиций доказательной медицины.
6	Тактика врача при острой хирургической патологии шеи, в том числе у детей, с позиций доказательной медицины.
7	Тактика врача при острой хирургической патологии околоушной области, в том числе у детей, с позиций доказательной медицины.
8	Тактика врача при острой хирургической патологии сосудов (острые флеботромбозы, и тромбозы, эмболии артерий), в том числе у детей, с позиций доказательной медицины.
9	Тактика врача при ушибах, ранах, укусах животных, отморожениях, ожогах слизистой области рта, носа, глаз, уха, волосистой части головы, в том числе у детей, с позиций доказательной медицины.
10	Тактика врача при переломах костей лицевого черепа, верхней и нижней челюсти, суставов, в том числе у детей, с позиций доказательной медицины.
11	Тактика врача при травматическом остеомиелите, в том числе у детей, с позиций доказательной медицины.
12	Тактика врача при вывихе, привычном вывихе, в том числе у детей, с позиций доказательной медицины.
13	Тактика врача при повреждении лицевых нервов, с позиций доказательной медицины.
14	Тактика врача при мышечной врожденной кривошее у детей, с позиций доказательной медицины.
15	Диагностика и удаление поврежденного зуба, имплантатов, инородных тел ротовой полости, глотки, наружного слухового прохода, полости носа, в том числе у детей, с позиций доказательной медицины.

	емдеу әдістері, соның ішінде балаларда	Операциядан кейінгі асқынулар. Аспаптары мен тігіс материалдары. Асқынуларды алдын алу.
11	Еріннің туа біткен деформациясы кезінде жасалатын операциялар, соның ішінде балаларда	Еріннің қосарлануы кезінде жасалатын операция. Қалындаған еріндер кезінде жасалатын операция. Төменгі еріннің салбырауы кезінде жасалатын операциялар. Еріннің қысқа жүгеншігі кезіндегі операциялар. Микростомма, макростомма кезінде жасалатын операциялар.
12	Еріннің туа біткен ақаулары мен деформациялары кезінде жамау салу, соның ішінде балаларда	Ыдыраған тері трансплантатын еркін ауыстырып кондырумен жоғарғы және төменгі еріндердің тыртықтарын жою операциялары. Басқа еріннен алынған тармақшалы кесіндімен ерінге жамау салу. Екі тармақшалы кесіндімен ерінге жамау салу. Филатов тармақшасымен ерінге және иекке жамау салу.
13	Қатты және жұмсақ тандайдың туа біткен жарықтары кезінде операциялық жолдармен емдеу әдістері, соның ішінде балаларда	Ураностафилопластика. Ураностафилопластика әдістері. Операцияны орындау техникасы. Науқасты операцияға дейінгі дайындау. Операциядан кейін күтім жасау. Операцияны жүргізу кезінде болатын қателіктер. Операциядан кейінгі асқынулар. Аспаптар мен тігіс материалдары. Асқынуларды алдын алу.
14	Уранопластикадан кейін туындайтын ақаулар кезінде тандайға жамау салу, соның ішінде балаларда	Жергілікті тіндермен тандай ақауын жабу. Филатов тармақшасымен тандайға жамау салу. Фарингопластика.
15	Сүйекті жамау	Көрсетімдері. Науқасты дайындау. Сүйек трансплантатын алу әдістемесі. Асқынулары. Қателіктері. Алдын алу.
16	Самай-төменгі жақсүйек буынының аллопластикасы, соның ішінде балаларда	Төменгі жақсүйек буынының анатомо-физиологиялық ерекшеліктері мен биомеханикасы. Аллопластикаға науқастарды тексеру әдістері мен дайындау. Аллопластика үшін сүйек пластикалық материалды дайындау және өңдеу әдістемесі. Аллопластиканың негізгі принциптері мен ерекшеліктері. Аллопластиканың негізгі көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері.
17	Деформациялы артроз кезінде самай-төменгі жақсүйек буынына жасалатын аллопластика, соның ішінде балаларда	Көрсетімдері. Операция алдындағы дайындық. Операция әдістемесі. Операциядан кейінгі күтім жасау. Қателіктері мен асқынулары. Алдын алу.

18	Анкилоз кезінде самай- төменгі жақсүйек буынына жасалатын аллопластика, соның ішінде балаларда	Көрсетімдері. Операция алдындағы дайындық. Операция әдістемесі. Операциядан кейінгі күтім жасау. Қателіктері мен асқынулары. Алдын алу.
19	Төменгі жақсүйектің айдаршық буыны сынған кезде самай- төменгі жақсүйек буынына жасалатын аллопластика, соның ішінде балаларда	Көрсетімдері. Операция алдындағы дайындық. Операция әдістемесі. Операциядан кейінгі күтім жасау. Қателіктері мен асқынулары. Алдын алу.
20	Ісіктерді алып тастаған кезде, төменгі жақсүйектің диспластикалық және ұшындағы ақаулар кезінде самай - төменгі жақсүйек буынына жасалатын аллопластика, соның ішінде балаларда	Көрсетімдері. Операция алдындағы дайындық. Операция әдістемесі. Операциядан кейінгі күтім жасау. Қателіктері мен асқынулары. Алдын алу.
21	Самай - төменгі жақсүйек буынына жасалған аллопластикадан кейін науқастарды оңалту, соның ішінде балаларда	Дәрілік терапия, физиотерапия, миогимнастика, массаж, емдік дене шынықтыру, ортопедиялық және ортодонтиялық емдеу.
22	Бет ақауына контурлы жамау салу, соның ішінде балаларда	Филатов тармақшасымен бет ақауына контурлы жамау салу. Майды еркін ауыстырып қондыру. Шеміршекпен контурлы жамау салу. Пластмассадан жасалған қосымшамен контурлы жамау салу.
Барлығы: 60 сағат		

4	Абсцессы и флегмоны челюстно-лицевой области. Пути распространения гнойной инфекции.
5	Одонтогенные синуситы. Тактика ведения.
6	Слюнно-каменная болезнь, в том числе у детей. Тактика ведения.
7	Лимфадениты и аденофлегмоны челюстно - лицевой области и шеи, в том числе у детей.
8	Осложнения при травматических повреждениях челюстно-лицевой области, их лечение и профилактика, в том числе у детей.
9	Доброкачественные и злокачественные опухоли челюстно-лицевой области, в том числе у детей.
10	Врожденные и приобретенные дефекты и деформации челюстно-лицевой области.
11	Восстановительные операции в челюстно-лицевой области.
12	Приобретенные и врожденные дефекты и деформации челюстей, в том числе у детей.
13	Дистракционные и компрессионные методы лечения дефектов и деформаций челюстей, в том числе у детей.
13	Принципы и методы трансплантации, в том числе у детей.
14	Хирургические методы в комплексном лечении заболеваний и повреждений тройничного и лицевого нервов, в том числе у детей.
15	Стоматологическая имплантация: показания и противопоказания, виды имплантатов. Подготовка пациента к имплантации. Наблюдение за пациентом после стоматологической имплантации, в том числе у детей.
16	Инновационные методы оперативного лечения. Эндовидеохирургия, телемедицина.
17	Реконструктивно-восстановительные операции в челюстно-лицевой хирургии, в том числе у детей.
18	Восстановление ушных раковин при частичных и полных дефектах, в том числе у детей.
19	Лечение врожденных расщелин верхней губы и неба, в том числе у детей.
20	Восстановительные операции на верхних и нижних веках с использованием местных тканей (блефаропластика), в том числе у детей.
21	Операции по изменению формы носа (ринопластика), в том числе у детей.
22	Костно-пластические операции на лицевом скелете при нарушениях пропорции лица, в том числе у детей.
23	Восстановительные операции при нарушении движения мимических мышц; оперативное лечение при повреждениях лицевого нерва (параличи, парезы

- устранения тугоподвижности или полной неподвижности нижней челюсти;
- операции на верхней и нижней челюсти, связанными с нарушением прикуса (ортогнатика), совместно с ортодонтическим лечением;
- костно-пластической операции на лицевом скелете при нарушениях пропорции лица;
- вскрытия одонтогенных абсцессов, флегмон лица и шеи.

2 Распределение часов дисциплины

Переподготовка

Дисциплина	Аудиторные часы			СРС
	всего	лекции	практические занятия	
Челюстно-лицевая хирургия в стационаре	288	36	252	144
Челюстно-лицевая хирургия амбулаторно-поликлиническая	216	32	184	108
Общее кол-во часов	504	68	436	252

Повышение квалификации

Тематика	Аудиторные часы			СРС
	всего	лекции	практические занятия	
Актуальные проблемы челюстно-лицевой хирургии	72	12	60	36

3 Примерный тематический план и содержание дисциплин переподготовки

3.1 Примерный тематический план лекций

№	Тема
Челюстно-лицевая хирургия в стационаре	
1	Современные принципы асептики и антисептики в челюстно-лицевой хирургии.
2	Хирургическая операция в челюстно-лицевой области, виды.
3	Виды обезболивания и показания к их применению при операциях в челюстно-лицевой области, в том числе у детей.

4. 8 Таңдау бойынша компоненттің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны «Бетке жасалатын қалпына келтіру-пластикалық операциялар»

4.8.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
1	Бет тіндерінің анатомо-физиологиялық ерекшеліктері. Пластикалық операциялардың жалпы принциптері.
2	Құлақ қалқанына, қасқа, қабақтарға қалпына келтіру операцияларын жүргізуді жоспарлау принциптері мен әдістері, соның ішінде балаларда.
3	Беттің жасқа байланысты өзгерістері кезінде қалпына келтіру операцияларды жүргізуді жоспарлау принциптері мен әдістері.
4	Ерін мен таңдайдың жүре пайда болған және туа біткен ақаулары мен деформациялары кезінде қалпына келтіру операцияларды жүргізуді жоспарлау принциптері мен әдістері, соның ішінде балаларда.
5	Мимикалық бұлшықеттердің, бет нервісінің жарақаты кезінде қалпына келтіру операцияларды жоспарлау принциптері мен әдістері, соның ішінде балаларда.
6	Контурлы жамау салуды жоспарлау принциптері мен әдістері, соның ішінде балаларда.
Барлығы: 12 сағат	

4.8.2 Практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы	Мазмұны
1	Мимикалық бұлшықеттердің салдануы кезінде жасалатын операциялар	Самай бұлшықетінен кесінді алып жасалынатын мио-пластика. Өзіндік-шайнау бұлшықетінен кесінді алып жасалынатын мио-пластика. Құрама мио – және фасциопластика. Беттің салданған бөлімін статикалық тарту.
2	Құлақ қалқанына қалпына келтіру - реконструктивті операциялар жасау, соның ішінде балаларда	Құлақ қалқанының ақауы мен деформациясының жіктелімі. Құлақ қалқанының дамымай қалуы кезінде оны қалпына келтіру операциясы. Құлақ қалқанының жүре пайда болған кемістіктері мен деформацияларын қалпына келтіру.
3	Беттің жасқа байланысты өзгерістерін хирургиялық емдеу	Бет тіндерін дәстүрлі әдістермен тарту- face lift. Бетті эндоскопиялық түрде тарту. Мұрын-ерін қаптарын түзету.

4	Жоғарғы және төменгі еріндердің туа біткен жарықтарын операциялық жолдармен емдеу әдістері, соның ішінде балаларда	Хейлопластика. Хейлопластика әдістері. Операцияларды орындау техникасы. Науқастардың операция алды дайындау. Операциядан кейін күтім жасау. Операцияны жүргізу кезінде болатын қателіктер. Операциядан кейінгі асқынулар. Аспаптары мен тігіс материалдары. Асқынуларды алдын алу.
5	Еріннің туа біткен деформациясы кезінде жасалатын операциялар, соның ішінде балаларда	Еріннің қосарлануы кезіндегі операция. Қалындаған еріндер кезінде жасалатын операция. Төменгі еріннің салбырауы кезінде жасалатын операциялар. Еріннің қысқа жүгеншігі кезіндегі операциялар. Микростом, макростом кезінде жасалатын операциялар.
6	Еріннің туа біткен ақаулары мен деформациялары кезінде жамау салу, соның ішінде балаларда	Ыдыраған тері трансплантатын еркін ауыстырып кондырумен жоғарғы және төменгі еріндердің тыртықтарын жою операциялары. Басқа еріннен алынған тармақшалы кесіндімен ерінге жамау салу. Екі тармақшалы кесіндімен ерінге жамау салу. Филатов тармақшасымен ерінге және иекке жамау салу.
7	Қатты және жұмсақ таңдайдың туа біткен жарықтары кезінде операциялық жолдармен емдеу әдістері, соның ішінде балаларда	Ураностафилопластика. Ураностафилопластика әдістері. Операцияны орындау техникасы. Науқасты операцияға дейінгі дайындау. Операциядан кейін күтім жасау. Операцияны жүргізу кезінде болатын қателіктер. Операциядан кейінгі асқынулар. Аспаптары мен тігіс материалдары. Асқынуларды алдын алу.
8	Уранопластикадан кейін туындайтын ақаулар кезінде таңдайға жамау салу, соның ішінде балаларда	Жергілікті тіндермен таңдай ақауын жабу. Филатов тармақшасымен таңдайға жамау салу. Фарингопластика.
9	Бет ақауына контурлы жамау салу, соның ішінде балаларда	Бет кемістіктеріне контурлы жамау салу. Филатов тармақшасымен бет ақауына контурлы жамау салу. Майды еркін ауыстырып кондыру. Шеміршекпен контурлы жамау салу. Пластмассадан жасалған қосымшамен контурлы жамау салу.
Барлығы: 60 сағат		

- фиксации отломков челюстей проволочными шинами;
- хирургической обработки поверхностных ран челюстно-лицевой области без дефектов мягких тканей;
- гигиенической обработки полости рта при повреждениях челюстно-лицевой области;
- кормления больных с повреждениями челюстно-лицевой области;
- операции кистотомии;
- операции кистозектомии;
- удаления поверхностно расположенных опухолей лица и органов полости рта (папиллома, фиброма), биопсии;
- операции при укороченной уздечке языка и верхней губы;
- восстановительной пластической операции в челюстно-лицевой области с использованием стебельчатого лоскута;
- свободной пересадки тканей в челюстно-лицевой области: свободной пересадки кости, хряща;
- устранения врожденных и приобретенных дефектов и деформаций челюстей, дистракционные и компрессионные методы;
- стоматологической имплантации: одно- и двухэтапных методов имплантации;
- экстирпации подчелюстной слюнной железы;
- свободной пересадки костного аутооттрансплантата при пластике послеоперационного дефекта нижней челюсти;
- удаления эпидермальной кисты щеки;
- трахеостомии;
- вскрытия гнойного лимфаденита и аденофлегмоны челюстно-лицевой области и шеи;
- удаления доброкачественных и злокачественных образований челюстно-лицевой области с одномоментным восстановлением тканей;
- лечения переломов костей лицевого скелета с использованием современных методов остеосинтеза;
- восстановительных операций на костях лицевого скелета: устранения посттравматических деформаций черепа, верхней, средней и нижних зон лица с использованием кожно-мышечно-костных лоскутов с донорских зон;
- восстановления ушных раковин при частичных и полных дефектах;
- лечения врожденных расщелин верхней губы и неба;
- восстановления альвеолярного отростка верхней и нижней челюсти;
- восстановительной операции на верхних и нижних веках с использованием местных тканей (блефаропластика);
- устранения обширных дефектов волосистой части головы с использованием близлежащих тканей (ротационными лоскутами);
- восстановления носа при полных и частичных дефектах, операции по изменению формы носа (ринопластика);
- удаления околоушной слюнной железы с сохранением ветвей лицевого нерва;
- восстановительной операции слезоотводящих путей;

уметь:

- назначить необходимые лабораторные и инструментальные методы обследования больных с челюстно-лицевой патологией согласно протоколам;
- интерпретировать данные эндоскопических, рентгенологических и ультразвуковых методов исследования, МРТ, КТ;
- интерпретировать результаты лабораторных методов исследования;
- проводить дифференциальную диагностику, обоснование клинического диагноза, назначать адекватную терапию согласно протоколам;
- определять объем и последовательность реанимационных мероприятий при повреждениях челюстно-лицевой области, оказать экстренную помощь;
- выявлять экстренные хирургические заболевания у больных с патологией челюстно-лицевой зоны, угрожающие жизни пациента в условиях приемного отделения и на догоспитальном этапе;
- проводить адекватную предоперационную подготовку больных с патологией челюстно-лицевой зоны, послеоперационное ведение;
- определять показания и противопоказания к экстренным оперативным вмешательствам;
- определять показания и противопоказания к гемотрансфузии у челюстно-лицевых больных, правила проведения, симптоматику гемотрансфузионных осложнений и методы их лечения;
- проводить диспансеризацию здоровых и больных заболеваниями челюстно-лицевой зоны;
- проводить все виды местного обезболивания при различных челюстно-лицевых вмешательствах;
- оформлять медицинскую документацию, предусмотренную законодательством по здравоохранению;

владеть навыками:

- всех видов местного обезболивания, в том числе периферической местной анестезии;
- типичной операции удаления зуба;
- атипичной операции удаления зуба;
- операции резекции верхушки корня;
- операции альвеолоэктомии (при экзостозах);
- операции рассечения и иссечения капюшона в области третьего нижнего моляра;
- остановки кровотечения после удаления зуба;
- лечения альвеолита;
- периостотомии (вскрытия поднасткостничного абсцесса);
- зондирования протоков слюнных желез;
- устранения вывиха нижней челюсти;
- репозиции и фиксации вывихнутых зубов при травме;
- временной иммобилизации челюстных костей при переломах;

4.9 Таңдау бойынша компоненттің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны «Денталық имплантация. Имплантат конструкциясын талғау. Имплантация әдістемесі»

4.9.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
1	Денталық имплантацияның диагностикасы мен көрсетімдері.
2	Ересектерде денталық имплантацияны жүргізуді жоспарлау принциптері мен әдістері.
3	Балаларда денталық имплантацияны жүргізуді жоспарлау принциптері мен әдістері.
Барлығы: 12 сағат	

4.9.2 Практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы	Мазмұны
1	Сүйекқабығыастылық имплантация	Көрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Жергілікті диагностикасы. Хирургиялық сатыға дайындық. Сүйекқабығыастылық имплантаттарды орнату әдістемесі. Асқынулары және оларды емдеу.
2	Сүйекішілік-сүйекқабығыастылық имплантация	Көрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Жергілікті диагностикасы. Хирургиялық сатыға дайындық. Сүйекішілік-сүйекқабығыастылық имплантаттарды орнату әдістемесі. Асқынулары және оларды емдеу.
3	Сүйек арқылы жасалатын имплантация	Көрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Жергілікті диагностикасы. Хирургиялық сатыға дайындық. Сүйек арқылы жасалатын имплантаттарды орнату әдістемесі. Асқынулары және оларды емдеу.
4	Рамусты имплантация	Көрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Жергілікті диагностикасы. Хирургиялық сатыға дайындық. Рамусты имплантаттарды орнату әдістемесі. Асқынулары және оларды емдеу.
5	Сілемейішілік имплантация	Көрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Жергілікті диагностикасы. Хирургиялық сатыға дайындық. Сілемейішілік имплантаттарды орнату әдістемесі. Асқынулары және оларды емдеу.
6	Сілемейастылық имплантация	Көрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Жергілікті диагностикасы. Хирургиялық сатыға дайындық.

		Сілемейастылық имплантаттарды орнату әдістемесі. Асқынулары және оларды емдеу.
7	Денталды имплантация, соның ішінде балаларда	Тістердің сүйекішілік имплантаттары. Көрсетімдері. Қарсы көрсетімдері. Жергілікті диагностикасы. Хирургиялық сатыға дайындық. Сүйекқабығыастылық имплантаттарды орнату әдістемесі. Асқынулары және оларды емдеу.
Барлығы: 60 сағат		

4.10 Таңдау бойынша компоненттің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны «Эстетикалық хирургия»

4.10.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
1	Пластикалық операциялардың жалпы принциптері. Бет нервiнiң және мимикалық бұлшықеттердiң хирургиялық анатомиясы.
2	Құлақ қалқанын, қастарды, қабақтарды қалпына келтіру операцияларын жүргізуді жоспарлау принциптері мен әдістері, соның ішінде балаларда.
3	Беттің жасқа байланысты өзгерістері кезінде қалпына келтіру операцияларды жүргізуді жоспарлау принциптері мен әдістері.
4	Ерін мен таңдайдың жүре пайда болған және туа біткен ақаулары мен деформациялары кезінде қалпына келтіру операцияларды жүргізуді жоспарлау принциптері мен әдістері, соның ішінде балаларда.
5	Мимикалық бұлшықеттердің, бет нервiнiң жарақаты кезінде қалпына келтіру операцияларды жоспарлау принциптері мен әдістері, соның ішінде балаларда.
6	Контурлы жамау салуды жоспарлау принциптері мен әдістері, соның ішінде балаларда.
Барлығы: 12 сағат	

4.10.2 Практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы	Мазмұны
1	Бет тіндерінің анатомия – физиологиялық ерекшеліктері	Бет терісінің ерекшеліктері. Нервтенуі мен қанмен қаматамысыз етілуі. Беттің лимфа жүйесі мен бұлшықеттері.

ненных заболеваниях и неотложных состояниях в челюстно-лицевой хирургии;

- сформировать принципы и методы формирования здорового образа жизни человека и семьи;

- научить соблюдать требования врачебной этики и деонтологии при проведении экспертных, оздоровительных, профилактических, лечебно-диагностических и реабилитационных мероприятий в условиях челюстно-лицевой хирургии;

- научить принимать профессиональные решения на основе принципов доказательной медицины;

- привить соответствующие коммуникативные навыки при общении с населением, взаимодействии с коллегами, сотрудниками социальных служб;

- научить применять принципы менеджмента в организации своей работы;

- привить потребность к непрерывному профессиональному обучению и совершенствованию своих знаний и навыков на протяжении всей профессиональной деятельности;

- привить навыки деонтологии, морально-этической и правовой культуры, необходимые для обслуживания пациентов в условиях ПМСП;

- развить приверженность к профессиональным ценностям, таким как альтруизм, сострадание, сочувствие, ответственность, честность, и соблюдение принципов конфиденциальности;

- закрепить навыки работы в команде и лидерские качества.

Конечные результаты обучения

Слушатель должен

знать:

- общие вопросы организации челюстно-лицевой хирургической помощи в республике, работу больнично-поликлинических учреждений, организацию работы скорой неотложной помощи;
- этиологию, патогенез, клиническую симптоматику основных заболеваний, их профилактику, диагностику, принципы лечения, клиническую симптоматику пограничных состояний в челюстно-лицевой хирургической клинике;
- основы диагностики и экстренной помощи при неотложных состояниях, при хирургических заболеваниях, травмах челюстно-лицевой области;
- основы реаниматологии: основные методы реанимации при внезапной остановке кровообращения, острой дыхательной недостаточности, аллергических, коматозных состояниях, при переохлаждении, утоплении, электротравме;
- основы общей и местной анестезии, применяемой на догоспитальном этапе;
- основы диагностики и неотложной помощи при острых заболеваниях и травмах головы, лицевого части черепа, шеи, грудной клетки, органов брюшной полости, опорно-двигательного аппарата, нервной системы, при острых заболеваниях и травмах уха, горла и носа, глаза, термических поражениях, острых экзогенных отравлениях, инфекционных заболеваниях, острых заболеваниях и травмах ротовой полости, зубов;

1 Пояснительная записка

Введение

Развитие специализированной помощи относится к приоритетным направлениям развития системы здравоохранения Казахстана, что получило свое отражение в основных программных документах (Закон Республики Казахстан «О системе здравоохранения», Государственная программа реформирования и развития здравоохранения Республики Казахстан на 2005-2010 годы).

Неблагоприятные тенденции в состоянии здоровья населения Казахстана, обусловленные снижением качества жизни, акцентированием негосударственного сектора здравоохранения, недостаточным уровнем жизни населения, неудовлетворительной материально-технической базой специализированной медицинской помощи, неполной кадровой обеспеченности специалистами-хирургами, требует дополнительного и углубленного изучения путей оптимизации соответствующих медицинских служб. Данная проблематика показательно отражена в такой ключевой области специализированной хирургической помощи, как челюстно-лицевая хирургия. Эта область, несмотря на многочисленные методические разработки по совершенствованию организации хирургической помощи в целом, остается в стороне от организационно-методического анализа. Причина состоит в том, что челюстно-лицевую хирургию относят одновременно к стоматологическому профилю и оториноларингологической службе.

Количество больных с хирургическими стоматологическими заболеваниями не имеет тенденции к снижению. Переломы костей носа и нижней челюсти среди травм черепа занимают ведущее место. Наблюдается резкое увеличение одонтогенных и других гнойно-воспалительных заболеваний челюстно-лицевой области у детей. Реабилитация больных с обширными дефектами и деформациями челюстно-лицевой области остается одной из ведущих проблем в восстановительной хирургии. Внедрение современных методик оперативного вмешательства требует специальной подготовки хирургов и дорогостоящих высоких технологий, что ведет к увеличению расходов на реабилитацию данной категории больных. Создание сети профильных отделений восстановительной хирургии челюстно-лицевой области с развитием кадров, умеющих оказывать специализированную помощь области челюстно-лицевой хирургии, способствует оптимизации медицинской реабилитации профильных больных.

Цель дисциплины: приобретение слушателями новых теоретических знаний и совершенствование профессиональных умений и навыков, необходимых для оказания квалифицированной медицинской помощи больному челюстно-лицевого профиля в соответствии с современными принципами доказательной медицины.

Задачи дисциплины:

- закрепить навыки основных медицинских лечебно-диагностических и профилактических вмешательств для оказания помощи населению при наиболее распростра-

2	Жақ-бет аймағын пластикалық операциялармен қамтамасыз ету ерекшеліктері	Пластикалық операцияларды жоспарлау. Пластикалық операциялардың түрлері. Сызықтармен белгілеу. Операциялық аланды дайындау. Қандауыр және оларды қолдану. Тіліктерді жоспарлау және оларды салу техникасы. Жараның жиектерін жарақаттамауға қойылатын талаптар. Гемостаз. Тігіс материалдары мен инелерді таңдау. Тігіс салу техникасы.
3	Құлақ қалқанына қалпына келтіру - реконструктивті операциялар жасау, соның ішінде балаларда	Құлақ қалқанының ақауы мен деформациясының жіктелімі. Туа біткен құлақ қалқанының деформациясын түзету. Құлақ қалқанының аса шығыңқы (салпаң құлақ) және жатыңқы жағдайларында жасалатын операциялар. Құлақ қалқаны дамымай қалуы кезінде оны қалыптастыру операциясы. Құлақ қалқанының жүре пайда болған кемістіктері мен деформацияларын қалыптастыру.
4	Қастарға жамау салу, соның ішінде балаларда	Жабық тамырлы тармақшалармен қастарға жамау салу. Басқа қабақтан алынған тармақшалы кесіндімен қасқа жамау салу. Бастың шаш бөлігінен ашық тармақшалы кесіндімен қасқа жамау салу.
5	Қабақтарға жамау салу, соның ішінде балаларда	Қабақтардың тыртықты деформациясы кезінде үшбұрышты кесінділерді орнын ауыстыру арқылы пластикалық операциялар жасау. Көрші аймақтардан тармақшалы кесіндінің орнын ауыстыру арқылы қабақтардың тыртықты бөлігін жою. Ыдыраған трансплантатты еркін ауыстырып қондыру арқылы төменгі қабақтың айналуын жою. Қабақты тармақшалы-шелмай трансплантатынан қалыптастыру. Блефаропластика.
6	Беттің жасқа байланысты өзгерістерін хирургиялық емдеу	Бет тіңдерін дәстүрлі әдістермен тарту- face lift. Бетті эндоскопиялық түрде тарту. Мұрын-ерін қатпарын түзету.
7	Жоғарғы және төменгі еріндердің туа біткен жарықтарын операциялық жолдармен емдеу әдістері, соның ішінде балаларда	Хейлопластика. Хейлопластика әдістері. Операцияларды орындау техникасы. Науқастардың операция алды дайындау. Операциядан кейін күтім жасау. Операцияны жүргізу кезінде болатын қателіктер. Операциядан кейінгі асқынулар. Аспаптары мен тігіс материалдары. Асқынуларды алдын алу.
8	Еріннің туа біткен деформациясы кезінде жасалатын операциялар, соның ішінде балаларда	Еріннің қосарлануы кезінде жасалатын операция. Қалындаған еріндер кезінде жасалатын операция. Төменгі еріннің салбырауы кезінде жасалатын операциялар. Еріннің қысқа жүгеншігі кезінде жасалатын

		операциялар. Микростом, макростом кезінде жасалатын операциялар.
9	Мұрынға операция жасау, соның ішінде балаларда	Пұшмұрын кезінде жасалатын ринопластика. Дөңмұрын кезінде жасалатын ринопластика. Кеңмұрын кезінде жасалатын ринопластика. Қисықмұрын кезіндегі ринопластика. Құлақ қалқанының бөлімін еркін ауыстырып қондыру ринопластикасы. Маңдайдан тармақшалы кесінді алу арқылы жасалатын ринопластика. Филатов тармақшасын қолдана отырып жасалатын тоталды ринопластика. Мұрын қуысындағы терең атрезияларды жою.
10	Мимикалық бұлшықеттердің салдануы кезінде жасалатын операциялар	Самай бұлшықетінен кесінді алып жасалынатын миоластика. Өзіндік-шайнау бұлшықетінен кесінді алып жасалынатын миоластика. Құрама мио – және фасциопластика. Беттің салданған бөлімін статикалық тарту.
11	Бет нервінің зақымдануы кезінде жасалынатын қалпына келтіру операциясы	Микрохирургиялық техниканы қолданумен Фаллопиев өзегінен бет нервінің сабауын бөліп алу әдісі. Бет нервінің транспозициясы.
	Барлығы: 60 сағат	

5 Оқу және оқыту әдістері

Дәрістер: шолу, проблемалық.

Семинарлар мен практикалық сабақтар: науқастарды курациялау, медициналық құжаттамаларды жүргізу, емдеу-профилактикалық ұйымдардың әртүрлі бөлімшелерінде жұмыс істеу, дәрігерлік палаталарды аралауға қатысу, тақырыптық науқастарды талдау, шағын топтарда жұмыс істеу, пікірталастар, презентациялар, кері байланыс, ғылыми-практикалық конференцияларды ұйымдастыру.

Тыңдарманның өзіндік жұмысы (ТӨЖ): палаталардағы, амбулаториялық қабылдауда болған және үйдегі науқастарды курациялау, емдеу-профилактикалық ұйымдардың әртүрлі бөлімшелерінде жұмыс істеу, ғылыми-оқу әдебиеттерімен және бақылау-өлшеу құралдарымен жұмыс істеу, сызқатнамаларды жазу, презентация дайындау, оқу-клиникалық орталықта фантом мен муляждарда машықтарды бекіту, портфолио қалыптастыру.

6 Клиникалық база

Стоматологиялық амбулаториялық және стационарлық ұйымдар, жақ-бет хирургиясы бөлімшесі, функционалды диагностика бөлімшесі, клиникалық зертхана, стационарлардың қабылдау бөлімі, жедел және шұғыл жәрдем көрсету станциясы.

СОДЕРЖАНИЕ

1. Пояснительная записка	70
2. Распределение часов дисциплины	74
3. Примерный тематический план и содержание дисциплин переподготовки	74
4. Примерный тематический план и содержание дисциплин повышения квалификации.	107
5. Методы обучения и преподавания	126
6. Клиническая база	126
7. Список рекомендуемой литературы.	127

Настоящая типовая программа не может быть тиражирована и распространена без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАНА И ВНЕСЕНА Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки.

2 ВВЕДЕНА ВПЕРВЫЕ.

3 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА разработана в соответствии с стандартом дополнительного образования 2009 г. по специальности «Челюстно-лицевая хирургия».

4 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА утверждена приказом и.о. Министра здравоохранения РК № 916 от 23 ноября 2010 г.

7 Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

Орыс тілінде

негізгі:

1. Тимофеев А.А. Основы челюстно-лицевой хирургии, 2007.- 1024 с.
2. Дентальная имплантология. Параскевич. – М.: 2006-400с.
3. Дифференциальная диагностика хирургических заболеваний ЧЛО. Муковозов. – М.: 2002-240 с.
4. Заболевания височно-нижнечелюстного сустава Безруков. – М: 2002-48с.
5. Клиническая оперативная челюстно-лицевая хирургия. Балин. – СПб.: 2005-574 с.
6. Краткий курс лекций по хирургической стоматологии и ЧЛХ. Рузин. – Киев. 2006-232 с.

қосымша:

1. Безруков В. М. Амбулаторная хирургическая стоматология. Москва: 2002-75 с.
2. Бернадский Ю.И. Основы челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии.: 2003-416 с.
3. Основы челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии. Бернадский . – М.: 2003-416 с.
4. Семенов Г.М. Современный хирургический инструментарий. – СПб.: Питер, 2006.- 352 с.
5. Деформации лицевого черепа. Безруков. – М.: 2005-312 с.

Қазақ тілінде

негізгі:

1. Уразалин Ж.Б., Тулеуов К.Т. Хирургиялық стоматология (Учебник на казахском языке). – Алматы, 1998 ,- С. 368.
2. Құраш А.Ғ. – Бастың және мойынның клиникалық анатомиясы. Оқулық І том. – Қарағанды, 2006 - 277 бет.
3. Сағындықов Х. Л., Ревюк И. С., Айтбаев Ж.Ж. Стоматологиялық тәжірибедегі қауіпті жағдайлар мен бет-жақ аймағының жедел қабыну аурулары және жарақаттары кезінде көрсетілетін жедел көмектер: Оқу әдістемелік нұсқау. – Астана: ҒТАО, 2006.-118 бет.
4. Талимов К. К., Атабаев С.А. – Пародонт ауруларын хирургиялық жолмен емдеу тәсілдері .- Оқу әдістемелік нұсқау. – Алматы 2002.
5. Сағындықов Х.Л., Ревюк И.С., Айдаров Ғ.Ж., Кожакөв Б.Б. Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінде стоматологиялық көмекті ұйымдастыру. Әдістемелік нұсқау. – Алматы 2004.

Министерство здравоохранения Республики Казахстан

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

Специальность:

ЧЕЛЮСТНО-ЛИЦЕВАЯ ХИРУРГИЯ,

в том числе детская

Астана 2010